nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 50 lir

TRST, nedelja, 27. februarja 1966

Leto XXII. - Št. 49 (6336)

Obsežen program Morove vlade

Po 34 dneh zapletenih pogajanj je bila končno sestavljena nova Morova vlada levega centra, tretja po vrsti, ki se na videz skoro v ničemer ne razlikuje od prejšnje. Res je skoro nerazumljivo, zakaj so bila potrebna tako težavna pogajanja, zato da se dosežе v bistvu zelo skromen rezultat z vključitvijo dveh predstavnikov demokristjanske desne struje v vlado in z odstranitvijo Andreottija z mesta obrambnega ministra, ki ga je prevzel socialdemokrat. To so tudi skoro vse bistvene spremembe vladne «strukture», o kateri je bilo med dolgotrajnimi pogajanji toliko govora.

Dejansko pa so bila v diskusiji pod površino mnogo globlja in važnejša vprašanja. Ponovno je prišlo do izraza tradicionalno notranje nasprotje v KD med njeno «ljudskostjo» in «integralizmom», med dejstvom, da največja italijanska stranka vključuje predvsem delovne ljudi, in težavno hipoteko velekapitala in cerkvene hierarhije. Istočasno je prišlo tudi do povsem novega položaja z začetkom procesa socialističnega združevanja, saj so med pogajanji socialisti in socialdemokrati presenetljivo složno nastopali, kar vse je v nekaterih krogih KD povzročilo pravo paniko, iz bojazni, da jim lahko uide iz rok prednost in s tem tudi dobršen del oblasti.

Vse politične sile so se razgibale, izkazalo pa se je, da ni bilo drugega izhoda, kot «pat» pozicija, ki je tako blizu stanju pred krizo.

Prav na tej osnovi prerokujejo politični opazovalci novi tretji Morovi vladi dokaj dolgo življenje in verjetno obstoj do novih političnih volitev. Taka prerokovanja temeljijo tudi na ugotovitvi, da so sedaj v vladi zastopane vse struje KD in da bo torej sicer prav gotovo prišlo do razburljivih sej ministrskega sveta, ni več pa nevernosti prostih strelcev v parlamentu.

Zato pa je še toliko važnejše, kakšen je program te nove vlade, in še zlasti kaj namerava v resnici izvesti in kako. Značilno je dejstvo, da je od 34 dni pogajanj za sestavo vlade in programa bilo morda dva — tri dni posvečenih v resnici programu in da so glede tako bistvenih vprašanj štiri stranke zelo lahko prišle do soglasja. Ker pa je istočasno dobro znano, da KD, oziroma vsaj njen dobršen del, ostro nasprotuje nekaterim bistvenim točkam programa (šole, dežele itd.) dobiva ta «soglasnost» kaj čuden prizvok. Značilno je tudi, da niso o programu izdali nobenega uradnega sporočila in da menda sploh niso nič zapisali, temveč so v celoti prepustili Moru, da program vlade obrazloži med prvim nastopom v parlamentu.

Nova vlada se bo takoj znašla pred prvimi nalogami in bo morala v poslanski zbornici zaključiti razpravo o proračunu, ki je bila že zaključena v senatu. S tem pa se prične tudi prvi del novih obveznosti, saj bi se moral vzporedno začeti izvajati tudi petletni gospodarski načrt. Iz poročil o programu vlade ni povsem jasno, kako nameravajo to izvesti in se samo govori o čim prejšnjem sprejemu ustreznih zakonov in zakona o spremembi ministrstva za proračun v ministrstvo za proračun in programiranje.

Obvezali so se tudi, da bodo takoj znova predložili v senatu zakon o ustanovitvi državnih otroških vrtcev, ki ni pri zadnjem glasovanju v poslanski zbornici dobil dovolj glasov zaradi demokristjanskih prostih strelcev in ki je formalno tudi povzročil vladno krizo. Po postopku lahko poslanska zbornica o tem zakonu ponovno glasuje šele čez pol leta.

Vzporedno s tem pa bo morala vlada vgrizniti v celotno «kislo jabolko», ki ga predstavlja šolstvo, saj je nujno potrebna temeljite šolska reforma, ki pa zahteva ustrezna finančna sredstva istočasno pa tudi važne politične odločitve. Prav tu pa bodo ponovno prišla do izraza nasprotja med laičnimi strankami in demokristjani, ki zagovarjajo zasebne šole. Glede tega vprašanja so sprejeli točne obveznosti in bi moralo biti po programu v bistvu rešeno do zaključka te poslovne dobe.

Sprejete obveznosti predvidevajo uveljavitev nekaterih važnih zakonov, ki bodo globoko posegli med odnose kapital — delo. Gre za zakon, ki je uperjen proti monopolom, za reformo delniških družb in končno za zakon, ki predvideva pravičen razlog za odpust zaposlenega uslužbenca. Končno je v okviru teh važnih obveznosti tudi rešitev urbanističnih vprašanj s povezano zidavo stanovanjskih hiš in hkrati tudi rešitev zapletenega vprašanja zapore stanovanjskih najemnin.

Najvažnejša in politično tudi najodgovornejša pa je obveza o ustanovitvi dežel z običajnim statutom. Pri tem še zdaleč ne gre za neko socialistično «kaprico» in željo po razmetavanju denarja, temveč za temeljno zahtevo, da se razbije star, zapleten birokratski in centralistični sistem prefektur in da se ustvari moderna, decentralizirano urejena državna ureditev. Obveza je na videz dokaj jasna, saj govori o tem, da je treba še v tej poslovni dobi izdati zakone o ustanovitvi dežel in izvesti volitve v deželne svete, istočasno s političnimi volitvami, če bodo neposredne, ali pa tri mesece kasneje, če bodo posredne.

Vendar pa ta obveza v bistvu le malo «obvezuje», saj se dežele ustanovijo po ustavi šele na osnovi statutov deželnih svetov, ki jih odobri parlament kot običajne zakone. Z drugimi besedami se bodo dežele ustanovile šele v novi poslovni dobi in so se stranke torej obvezale za izvajanje nečesa v novem parlamentu, za katerega sestavo pa nihče ne more sedaj nič vedeti.

V četrtek bo moral Moro na nekatera izmed navedenih vprašanj odgovoriti in bo tudi nekatera bolje pojasnil. Ni pa dvoma, da so obveze precejšnje in da vsebujejo nekatera najbistvenejša in najbolj pereča vprašanja italijanske družbe. Program torej ni slab, samo vprašanje je, če bo dovolj dobre volje, da se izvede.

Dva prizora iz bolnišnice v indijskem mestu Kalkuta. Zgoraj: Indijka, ki je zaradi lakote omagala. — Spodaj: soba v bolnišnici s štirimi vrstami postelj, ki so vedno zasedene z ljudmi, ki so jih lačne pobrali na ulici

Pramati Indija strada

Pol milijarde lačnih oči se v veliki Indiji zaman ozira, od kod dobiti dovolj grižljajev za vse. Ni več hrane za delovne ljudske množice, ni je dovolj za gladujoče otroke. Prebivalci ne vedo, koliko dni se bodo še lahko gibali, hodili, delali, ker se zaloge živil naglo krčijo in njih telesne moči od ure do ure upadajo. Drugod po svetu živijo otroci v izobilju ali imajo vsaj najpotrebnejšo hrano sproti. Za indijske otroke pa ni več ne obilja ne zadostnih zalog za najskromnejše preživljanje. Obdajajo jih zaskrbljeni, predrti obrazi staršev in sorodnikov, ki brez moči tudi sami gledajo v težavne dni odpovedi in pomanjkanja.

In to v današnjem, neprestano napredujočem svetu, ki je v Ameriki še pred malo leti metal v morje polne ladje žita, ker ga ni bilo mogoče nikomur prodati zaradi najnovejše gospodarske nadloge: preobilne proizvodnje ali hiperprodukcije. In to v dobi, ko je svetovna blaginja tolika, da velike države lahko razmetavajo milijarde in milijarde za drične nove poskuse v vesoljskem prostoru. Kaj niso ondan nekateri listi pozivali Sovjetsko zvezo, naj skrbi raje za zadostne zalogaje v prehrani svojih revnih slojev, namesto da z dragimi poleti okoli Zemlje po nepotrebnem, samo zaradi prestiža, trati in zapravlja z napornim delom svojih ljudskih množic trdo prislužene velikanske vsote? Podobna vprašanja vstajajo tudi za druge velike države ob vsakem večjem poskusu človeštva na poti do novih znanstvenih dosežkov.

Vendar so te dni prav ti znanstveni in tehnični uspehi omogočili naglo prvo pomoč stradajoči Indiji, pramateri neštetih množic, ki so se v stoletjih in tisočletjih verjetno prav z njenih ozemelj razširile v razne druge smeri ter obljudile Azijo, Afriko in Evropo. Tudi naše prvotne korenine kažejo nazaj proti velikanskemu zemeljskemu trikotniku, ki plava severno od Indijskega oceana med Arabskim morjem in Bengalskim zalivom, pod vznožjem najvišje zemeljske vzpetine v Himalaji, od Inda do Gangesa, v varstvu bogatih mest, kakor so: Kalkuta, Karači, Delhi i.dr.

Prvotna dramatična napetost vesti o pretečem umiranju sestradanih sinov zemlje, ki sodi med najstarejše človeške naselbine in je v raznih dobah ustvarjala zmeraj nove kulturne pridobitve, počasi pojema. Človeška srca so širom po celinah ob takih vesteh vztrepetala v zagonu bratskih čustev za hitro izdatno pomoč. Tehnična in gospodarska pripravljenost je v Združenih državah Amerike, v Franciji, Italiji, Nizozemski in drugod omogočila takojšnje ukrepe za uspešno borbo proti grozeči nevarnosti lakote. Nenadna stiska indijskih krvnih bratov je na mah zbudila globoko razumevanje in tvorno podjetnost za brižno pomoč v indoevropskih gospodarskih krogih, ki so v plemeniti tekmi zastavili svoje sile, da se nevarnost omili in odstrani.

Ob današnjih dogodkih sami od sebe vzfrfotavajo v naši zavesti spomini na Indijo, kakor smo jo iz pravljic spoznali v rani mladosti, spomini na deveto deželo in Indijo Koromandijo. O tej smo takrat vedeli, da so v njej plotovi ob cestah spleteni iz dišečih klobas, da so hiše zgrajene iz sladkornih opek, da so vrata in oknice stesane iz čokoladnih plošč ter se po strugah in jarugah cedita mleko in med.

Danes opažamo, da uréja človeški razum svetovno gospodarstvo po docela drugačnih vidikih. V Indiji pomaga tudi bramanska vera urejati tamkajšnje narodno gospodarstvo tako, da se bo strašilo demografske eksplozije ali preobljudenosti bolj in bolj odmikalo. Današnja Indija ima na svojih pašnikih in njivah neznanske množine svetih krav, ki jih njihovi gospodarji, zvesti tisočletnim verskim izročilom svojih dedov, po božje častijo in jim puščajo popolno svobodo; krave lahko po mili volji gospodarjo povsod, kamor jih zanese trenutna muhavost: posmulijo žlahtno cvetje na vrtovih ob najbolj nepravem času, porijejo v nasadih nežne željne sadike, da se ne morejo nabuhniti v debele željnate glave, polokajo iz posode pravkar pomolženo lastno mleko, če ni zavarovano, krenejo krdeloma v bujno poganjajočo pšenico, proso, riž ječmen ali oves, ki nima še ne bilk ne klasov, in ne počakajo, da bi žito dozorelo za poljedelca, teptajo posevke po obdelanih poljanah, da je žetev odvisna od golega naključja, kam je stopil in kam je stopil in kam ni stopil sveti kravji parkelj. To samopašno, nenačrtno kravje gospodarstvo je zdaj končno privedlo do tega, da staroslavna Indija nima več niti skromnih zalog za pod zob in ji grozi črna lakota, ki je ne pošilja nebo, temveč jo sproti ustvarjajo svete, nedotakljive krave. Kravja svoboda tepe vso neizmerno deželo, ker je bila dana prezgodaj, ne da bi bili Indijci vbrizgali poprej v glave svetih krav nekaj seruma bistre razsodnosti. A kako naj bi bili to storili, če so že s prvim dejanjem preočitno pokazali, da so nasedli svečenikom in nimajo sami niti za lek zdravega človeškega razuma?

Kdaj bodo to spoznali? Kdaj prekličejo neomejeno svobodo svetih krav? Kdaj se jim približajo z napravami za mesarsko klanje in začnó sebe hraniti z njimi? To bi bil najboljši izhod iz današnjega zavoženega kravjega gospodarstva. Dokler pa bodo verjeli svečenikom in njihovim naukom, bo malo upanja, da se uspešno izmotajo iz današnjih zadrg in pasti. Slab zgled jim je postavil modri rojak Mahatma Gandhi s svojimi dolgimi posti in svojim načrtnim stradanjem.

Na vere se v tako važnih gospodarskih vprašanjih menda res ni kdovekaj zanašati. Poleg bramanske vere, ki prepoveduje Indijcem uživanje govejega mesa, je v Indiji zelo razširjena muslimanska vera, ki ne dovoljuje svojim vernikom uživanja svinjskega mesa, ker velja prašič za nečisto, pregrešno žival. Tako sta deželo udarila s svojimi strogimi prepovedmi kar dva verska preroka, ki odrekata ljudem najboljšo mesno hrano in dopuščata le obiranje ovčjih, zajčjih in perutninskih bedrc. Se dobro, da je danes tudi ateizem po Organizaciji združenih narodov mednarodno priznan za enakopravno in enakovredno vero med verami in se razsodnejši Indijci lahko zatečejo k njemu, če jih prehudo zaskomina po sočnih govejih zrezkih ali omamno dišečih svinjskih pečenkah.

V takih zadevah bi se Indijci s pridom lahko zgledovali po svojih indoevropskih bratih Slovencih. Ti na vse take verske prepovedi prav nič ne dajo in si mirne duše v petek in svetek brez pomislekov privoščijo take goveje in svinjske zalogaje, da se jim ob njih sama od sebe prebudi v duši tista narodna: «Le primi, bratec, kupico v ročico!» In kupica v ročici tako vneto obliva zrezke, brže in pečenke z rdečo, zlato ali črno žlahtno kapljico, da se pod tem čarobnim slapom zdrava rdeča kri kar sama dela in sili v napeta, cvetoča slovenska lica.

V teh in takih običajih imajo Indoevropejci ob Muri, Dravi, Savi, ob Soči in Vipavi svojo varnostno zaklopko zoper grozečo demografsko eksplozijo. Pametno skrbijo, da bi se preveč ne namnožili, da bi jim na prelepih slovenskih tleh ne postalo pretesno in bi vsak svoje življenje slastno in mirno užival prav do zadnjega diha. Poleg omenjene vinske kupice, ki jo tako radi in tako pogosto zvračajo vase, da je nastal med njimi narodni rek: «Pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne», se Slovenke v sili zatekajo še k drugemu nedolžnemu, preprostemu sredstvu — k splavu. Tako ostaja slovenski narod indoevropskega porekla v svojih skoraj stalnih mejah, ne širi se preko priznanih mejá, ne prekaša po nepotrebnem svojega stalnega, lepo zaokroženega milijonskega števila. Ta narod ne prikriva, da je med najmanjšimi na svetu, kakor bi to bila posebna odlika, in se v mejah mirnega sožitja čvrsto bori zoper mogočne sosede, zoper njihove stoletne skomine in njihov zemlje lačni pohlep.

Če bi se indijska gospodarska delegacija napotila med Slovence, bi lahko ugotovila, da jim krave res niso svete, da svojega gospodarstva ne prepuščajo kravam, da pa drugače zelo dobro skrbijo zanje. Njih mleko zbirajo v mlekarnah in sirarnah, ki so jim vir lepih dohodkov. Tudi sami radi pijejo mleko, dasi jim je v duhu narodnega izročila vino mnogo ljubše: «Sladko vince piti, to me veseli». Včasih so glede vinca skoraj pretiravali in če si ga je kdo le preveč privoščil, so ugotavljali, da je «pijan kakor krava», ne da bi pomislili, kakšno krivico in žalitev prizadevajo s tem kravi, ki jo vsi poznamo kot najrazumnejšo in najtreznejšo živalsko bitje. Med ljudmi naletimo včasih na pijance in pijanke, med voli in kravami nikoli. Od lakote so Slovenci malokdaj umirali, mnogo češče pa od žeje. Marsikdo si je v pivnici žejo tako dolgo gasil, da je posestvo pognal in zapil, nato pa legel v prerani grob.

Narodi imajo svoje usode. Veliki indijski narod in mali slovenski narod imata vsak svoja pereča gospodarska vprašanja. Glede krav bi se veliki narod lahko marsičesa naučil pri malem, predvsem tega, da krave res niso svete živali in s svojim mesom lahko uženejo lakoto.

ANDREJ BUDAL

PRVA SEJA TRETJE VLADE ALDA MORA

Imena 46 novih državnih podtajnikov KD-28, PSI-11, PSDI-6, PRI-1

Morodorotejcev je 16, fanfanijevcev 5. levičarjev 5 in Scelbova pristaša 2 - Fanfani je prevzel zunanje ministrstvo - Želje glasila PSI - Stavka zdravnikov preklicana

RIM, 26. — Danes je bila prva seja nove vlade levega centra, na kateri so imenovali 46 državnih podtajnikov.

PREDSEDSTVO VLADE: Angelo Salizzoni (KD), ki je imenovan istočasno tudi za tajnika vlade.

ZUNANJE MINISTRSTVO: Giuseppe Lupis (PSDI), sen. Giorgio Oliva (KD) in Mario Zagari (PSI).

NOTRANJE ZADEVE: Leonetto Amadei (PSI), Guido Ceccherini (PSDI) in Remo Gaspari (KD).

PRAVOSODJE: Riccardo Misasi (KD).

PRORAČUN: sen. Giuseppe Caron (KD).

FINANCE: Cesare Bensi (PSI), Vittorino Colombo (KD), Giovanni Gioia (KD), sen. Athos Valsecchi (KD).

ZAKLAD: sen. Alessandro Agrimi (KD), Francesco Albertini (PSI), sen. Giorgio Braccesi (KD) in sen. Eugenio Gatto (KD).

OBRAMBA: sen. Francesco Cossiga (KD), Mario Marino Guadalupi (PSI) in sen. Nataie Santero (KD).

PROSVETA: Maria Badaloni (KD), sen. Piero Caleffi (PSI), Giovanni Elkan (KD) in Pierluigi Romita (PSDI).

JAVNA DELA: sen. Luigi Angrisani (PSDI), Danilo Deicocci (KD) in Luigi Giglia (KD).

KMETIJSTVO: Fabio Antoniozzi (KD), Lodovico Camangi (PRI), Francesco Principe (PSI) in sen. Dante Schietroma (PSDI).

PROMET: sen. Arcangelo Florena (KD) in sen. Orlando Lucchi (PSI).

PTT: Crescenzo Mazza (KD).

INDUSTRIJA: Franco Maria Malfatti (KD), Maria Vittoria Mezza (PSI) in sen. Bonaventura Piccardi (KD).

DELO in SOC. SKRBSTVO: Ettore Calvi (KD), Raffaele Di Nardo (PSI) in Anselmo Martoni (PSDI).

ZUNANJA TRGOVINA: Mario Vetrone (KD) in Dante Graziosi (KD).

TRGOVSKA MORNARICA: sen. Mario Martinez (PSI).

DRŽAVNE UDELEŽBE: Carlo Donat Cattin (KD).

ZDRAVSTVO: Calogero Volpe (KD).

TURIZEM in PRIREDITVE: Adolfo Sarti (KD).

Po strankah so podtajniki takole razdeljeni: 28 demokristjanov, 11 socialistov, 6 socialdemokratov in en republikanec. Od demokristjanov pa jih pripada: struji fanfanijevcev 5, struji «Forze nuove» 5, struji «Ljudki centrizem» (Scelbovi) 2, struji «Impegno democratico» (morodorotejci) 16.

Novih podtajnikov je 17, in sicer: Cossiga, Schietroma, Principe, Elkan, Di Nardo, Martinez, Santero, Gioia, Colombo, Braccesi, Agrimi, Malfatti, Sarti, Piccardi, Graziosi, Florena in Giglia.

Na seji vlade so nekaterim ministrom brez listnice dodelili še posebne naloge:

Piccioni bo imel posebne politične naloge in koordinacijo zakonodaje;

Pastore bo skrbel za izredne posege na Jugu in bo predsedoval ustreznemu odboru ministrov in bo hkrati predsednik odbora ministrov za pasivna področja srednje in severne Italije;

Rubinacci bo skrbel za koordinacijo pobud okrog znanstvenih raziskav v zvezi z mednarodnimi sporazumi in bo v tem svojstvu sodeloval v odboru ministrov, ki ga določa zakon o ustanovitvi Nacionalnega odbora za jedrsko energijo;

Scaglia bo skrbel za zvezo s parlamentom; Bertinelli pa za reformo javne uprave.

Poleg tega je vlada določila, da bo zakladni minister stalni delegat pri OECE. Predsednik vlade se je ob koncu seje zahvalil vsem tistim ministrom in podtajnikom, ki niso več člani nove vlade.

Okrog 18. ure pa je na sedežu zunanjega ministrstva v palači Farnesina izročil vse posle tega ministrstva Fanfaniju, ki je zopet postal zunanji minister. Navzoči so bili vsi najvišji funkcionarji ministrstva. Moro je prejel iz nekaterih držav brzojavne čestitke med njimi tudi predsednika ZDA Johnsona. Novi minister za trgovsko mornarico je naslovil pomorščakom poseben pozdrav, v katerem obljublja, da bo njegovo ministrstvo «učinkovito služilo interesom Italije na morju».

Danes so tudi uradno sporočili, da se je prof. Giovanni Galloni, ki je znan vodilni pripadnik levičarske struje «Forze nuove», odrekel funkciji podtajnika KD. V posebnem pismu, ki ga je poslal političnemu tajniku Rumorju, pojasnjuje, da je to storil zato, ker se je zastopstvo njegove struje v novi vladi skrčilo ter da je to stališče zavzel neodvisno od sklepov, ki jih bodo sprejeli njegovi politični prijatelji.

Od komentarjev sestave nove vlade naj omenimo, najprej uvodni članek v glasilu PSI «Avanti!», ki izraža «željo, da bi se vlada stvarno obvezala, izvajati svoj program, kar bo večinskim strankam omogočilo, da pojdejo brez strahu na prihodnje volitve». Podpredsednik socialdemokratske poslanske skupine pa je objavil članek, v katerem ugotavlja, da je nova vlada spričo svojega ustroja in perspektiv bolj trdna kot sta bili obe prejšnji vladi levega centra. Levičarski poslanec Giolitti, ki je bil v prvi vladi levega centra zakladni minister, v nekem pokrajinskem socialističnem tedniku kritizira tretjo Morovo vlado ter poudarja zlasti, da «krščanska demokracija danes ni več takšna kakršna je bila na neapeljskem kongresu» pred leti, temveč da «niha med morodorotejsko pozicijo razsvetljene konservativnosti in dorotejsko integralističnim stališčem z reakcionarno težnjo». Današnja «Unità» pa objavlja izjavo svojega vodstva, o kateri smo poročali že včeraj in kjer se zahteva zlasti

(Nadaljevanje na 2. strani)

PO DRŽAVNEM UDARU V GANI

Nkrumah napovedal prihod v Konakri Seku Ture bo danes govoril o Gani

Tudi Mali je izrazil solidarnost z Nkrumahom - Izjave uporniškega voditelja Amihie na rimskem letališču

KONAKRI, 26. — Nkrumah je poslal iz Pekinga brzojavko gvinejskemu predsedniku Seku Tureju, s katero se zahvaljuje za ponudeno gostoljubje v Gvineji. Nkrumah sporoča, da je živ in zdrav in da se dobro počuti v Pekingu ter da bo kmalu prišel v Konakri.

Nato nadaljuje: «Zelo me je ganil vaš izraz solidarnosti in podpore. Res je, kakor vi pravite, da je ta incident v Gani zarota imperialistov, neokolonialistov in njihovih agentov v Afriki. Ker postajajo imperialistične sile vsak dan bolj aktivne in nevarne ter se poslužujejo izdajalcev afriške stvari v škodo svobode in neodvisnosti naših narodov, bomo morali okrepiti našo odločnost, da se borimo za dostojanstvo naših narodov do zadnjega človeka in za enotnost Afrike.» Na koncu izraža Nkrumah zadovoljstvo, ker lahko računa na podporo in solidarnost Afrike in drugih njenih voditeljev ter izreka prepričanje, da bo «naša stvar zmagala in z zaupanjem moramo čakati dan, ko bo Afrika res osvobojena tujega vpliva, spletk, saboterjev in nepoštenih».

Radio Konakri je dalje sporočil, da bo predsednik Seku Ture podal važno izjavo o dogodkih v Gani in v drugih afriških državah na velikem zborovanju, ki bo jutri v prestolnici. Predsednik bo poudaril nujnost revolucionarne budnosti proti imperialistični ofenzivi.

Kitajski tisk ni še objavil nobene vesti o državnem udaru v Gani in tudi ne včerajšnjega poziva Nkrumaha. Po pekinških ulicah pa še vedno vihrajo zastave Gane. V ganskem poslaništvu v Pekingu so izjavili, da so dobili od zunanjega ministrstva iz Akre sporočilo o spremembi vlade in poudarjajo, da morajo služiti vladi, ker so diplomati. Na vprašanje, kakšni so nameni Nkrumaha, je predstavnik poslaništva odgovoril, da ne morejo več dajati izjav, kar se tiče Nkrumaha in njegove delegacije. Kitajski tisk ne objavlja več poročil o bivanju Nkrumaha v Pekingu.

V Hanoju so danes javili, da je bil napovedani obisk Nkrumaha v severnovietnamski prestolnici odložen.

Kongoški predsednik Mobutu je izjavil, da mu je težko izreči kakršno koli sodbo o dogodkih v Akri. Pripomnil pa je, da bo Kongo ohranil svoje odnose z Gano, naj bo na oblasti kdor koli.

V Bamaku so objavili izjavo, ki pravi, da izreka Mali svojo podporo predsedniku Nkrumahu in mu ponuja gostoljubje. Izjava dodaja, da spadajo hudi dogodki v Gani v okvir splošne ofenzive imperializma, ki skuša «škodovati neodvisnosti in suverenosti mladih afriških držav. Ti dogodki so protirevolucionarna eksplozija, ki zelo škoduje dostojanstvu in časti Afrike.» Izjava razglaša 26. in 27. februar za dneva solidarnosti z bratskim ljudstvom Gane.

Dopisnik madžarske agencije MTI v Akri sporoča, da krožijo v Akri govorice, da so bili vsi ministri prejšnje vlade aretirani, dva od njih pa sta bila ubita, ko sta skušala zbežati. Dopisnik pa poudarja, da gre za govorice, ki jih ne more potrditi in dodaja, da je bilo med državnim udarom ubitih približno 70 oseb. Radio Akra ponavlja poziv «osvobodilnega odbora» pripadnikom Nkrumahove varnostne straže, naj se javijo. Poleg tega objavlja radio seznam oseb, ki jih policija išče. Med temi je bivši angleški laburistični poslanec Geoffrew Bing, ki je bil pravni svetovalec Nkrumaha.

Iz Londona je prispel danes v Rim bivši načelnik tajne službe Gane Amihia skupno z bivšim načelnikom turističnega urada, ki sta živela v Londonu. Amihia je na letališču v Rimu izjavil, da je eden glavnih organizatorjev državnega udara proti Nkrumahu. Trdil je, da uživa «osvobodilni odbor» vso podporo ganskega ljudstva. Dejal je, da so državni udar začeli pripravljati leta 1961, ko je on zbežal v London. Iz Londona je vodil vse priprave za upor. Očital je Nkrumahu, da je zlorabljal oblast in dezorganiziral gospodarstvo v Gani. Dejal je, da bosta morali preteči dve leti, preden bodo lahko razpisali nove volitve, ki da bodo «prave demokratične volitve». Zatem je Amihia izjavil, da dvomi, da se bo Nkrumah še kdaj vrnil v Gano. Če bo Nkrumah odšel v ZAR, bodo zahtevali njegovo izročitev.

Na vprašanje, ali se bo zunanja politika Gane menjala, je Amihia izjavil: «Ne verjamemo v nasprotne bloke. Verjamemo v demokracijo, v tisto demokracijo, ki jo mislimo izvesti v naši državi. Vojaški odbor je sklenil izgnati kitajske in sovjetske državljane.» Zatem je izjavil, da bo afriška enotnost mogoča, toda ne v bližnji prihodnosti. Mogoče jo bo izvesti postopoma. Trdil je, da ni Nkrumah nikoli res verjel v enotnost Afrike. Kar se tiče odnosov z Rodezijo, bodo enaki kakor odnosi drugih afriških držav. Izjavil je nato, da se bo delegacija Gane udeležila sestanka Organizacije afriške enotnosti, ki bo v Adis Abebi. Na vprašanje, kakšna bo bližnja dejavnost «osvobodilnega odbora», je Amihia odgovoril: «Od danes do četrtka bo splošna konferenca sveta revolucije. Ob tej priložnosti bodo izbrani predsednik vlade, novi ministri in morda tudi predsednik.»

Italija

(Nadaljevanje s 1. strani)

nova zunanja politika. Sicer pa vodilni tisk v državi danes ni objavil novih komentarjev.

Sindikalni predstavniki zdravnikov so danes sklenili preklicati stavko, ki so jo napovedali za 12. marca t.l. V posebnem sporočilu o tem sklepu se poudarja, da je minister za delo sen. Bosco obljubil sindikalnim predstavnikom, da bo posredoval pri vladi, da bi se vsi problemi, zaradi katerih je bila stavka napovedana, rešijo. Toda v sporočilu se poudarja, da je stavka preklicana samo začasno.

Danes se je sestal osrednji odbor kovinarskega sindikata FIOM CGIL, katerega tajnik je v svojem poročilu izjavil, da bo potrebno sindikalno akcijo okrepiti v prihodnjem mesecu, če Confindustria ne bo upoštevala zahtev sindikata. V poročilu se obravnava tudi vprašanje sindikalne enotnosti v zvezi s predlogi CGIL sindikatoma CISL in UIL. Poročilo končno poudarja, da je treba še nadalje poglabljati oblike akcijske enotnosti vseh sindikatov.

RAI PRIMORSKI DNEVNIK

27. FEBRUARJA 1966

TV STUDIO

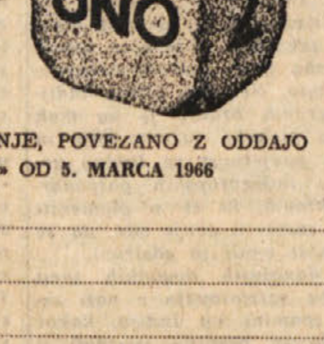

NAGRADNO TEKMOVANJE, POVEZANO Z ODDAJO «STUDIO UNO» OD 5. MARCA 1966

Ime in priimek ....

Naslov ....

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.

Odreži in nalepi na poštno dopisnico ter naslovi na RAI, casella postale 400, Torino.

KONTROLNI LISTEK

Med vsako oddajo «STUDIO UNO» bo nagradna igra, ki bo obstajala iz 6 ugank in enega izžrebanja, na koncu katerega bo izpolnjen tekmovalni listek, sestavljen iz sedmih predalčkov, v katerih bo zabeležen po en znak, in sicer ali 1 ali 2 ali X. S to igro je povezano tekmovanje med televizijskimi gledalci, ki bodo morali, če bodo hoteli pri igri sodelovati, odposlati pred oddajo ta ali enak stavni listek, izrezan iz kakega dnevnika, in ga izpolniti z znaki 1, 2 ali X. Vsak televizijski gledalec sme odposlati neomejeno število listkov. Udeleženci tekmovanja bodo prejeli po eno točko za vsak znak, ki ga bodo zadeli in pravilno zabeležili v ustrezni predalček tekmovalnega listka po vrstnem redu, določenem med igro.
Med vsemi tekmovalnimi listki, ki bodo zbrali sedem točk, bo vsak teden izžreban avtomobil (alfa romeo giulia TI, ali fiat 1500 berlina, ali lancia fulvia 2 C) in 10 nagrad, ki bodo obstajale vsaka v bonih po 150.000 lir za nakup knjig ter v motoskuterju (lambreta J 50 ali vespa 50).
Med vsemi tekmovalnimi listki, ki bodo zbrali šest točk, bo izžrebana zaloga prehrambnega blaga v trgovski vrednosti 700.000 lir (piščanci, nemastno svinjsko meso, jajca, oljčno olje nacionalne proizvodnje). Ta zaloga bo tolikšna, da bo zmagovalcu zadoščala za leto dni.
Izrezani in na državno poštno dopisnico prilepljeni tekmovalni listki morajo dospeti na naslov RAI — Casella Postale 400 — Torino, najkasneje do 12. ure dneva oddaje, na katero se nanašajo.
Odpošiljatev dopisnice že hkrati tudi pomeni popolno poznavanje in brezpogojni sprejem pravilnika igre, objavljenega v 7. številki Radiocorriere.

* * *

Bralce v Jugoslaviji obveščamo, da morejo tudi oni sodelovati pri nagradnem tekmovanju «Studio uno» in da tudi za njih veljajo gornja pravila. V našem dnevniku bomo stavni listek objavljali vsako NEDELJO, TOREK, SREDO in ČETRTEK.

Skoraj tisoč mrtvih med spopadi v Siriji?

Baje se niso vsi vojaki pridružili upornikom

AMAN, 26. — Jordanski listi trdijo danes, da so nekateri potniki, ki so prišli iz Sirije po državnem udaru izjavili, da so mnenja, da je bilo v Damasku ubitih od 700 do 1000 oseb med srditimi spopadi. Uporniki so streljali s topništvom in z avtomatičnim orožjem predvsem na rezidenco predsednika Hafeza in na palačo gostov. Uradni predstavnik pa je izjavil, da je bilo 41 mrtvih in 95 ranjenih.

V Damasku je danes vse mirno. Trgovine in uradi so zopet odprti, in po ulicah je promet normalen. V nekaterih delih mesta še krožijo avtomobili s strojnicami. Policijska ura je skrajšana. Obnovljen je bil telefonski promet s sosednimi državami. Prav tako so znova odprta letališča in pristanišča.

Kar se tiče usode bivšega predsednika Hafeza, krožijo najrazličnejše govorice. Eni trdijo, da je bil ubit, drugi, da je aretiran, tretji pa, da je zbežal. Zvečer pa so razširili govorice, da je bil Hafez hudo ranjen.

Sirsko zunanje ministrstvo je poslalo vsem poslaništvom v Damasku noto, s katero sporoča, da načelnikom diplomatskih predstavništev ni treba predložiti novih poverilnic. Predsednik nove vlade je pozval glavne tajnike ministrstev, naj ostanejo na svojih mestih v pričakovanju sestave nove vlade.

Po zadnjih poročilih se zdi, da se niso vsi vojaki pridružili upornikom. Govori se, da se vojaki v nekaterih krajih pripravljajo na odpor.

«Venus 2» in «Venus 3» se približujeta Veneri

MOSKVA, 26. — Sovjetski sondi «Venus 2» in «Venus 3» se približujeta Veneri. Znanstvene postaje na sovjetskem ozemlju se pripravljajo na sprejemanje podatkov, ki jih bosta sondi oddajali.

Prvo sondo so izstrelili 12. novembra, drugo pa 16. novembra lani. V dveh mesecih in pol bi morali preleteti razdaljo od Zemlje do Venere. Zadnje uradno sporočilo so objavili 8. januarja in javili, da je vse v redu. Tedaj je prof. Sedov sporočil, da «Venus 2» leti v predvideni razdalji od Venere, tir sonde «Venus 3» pa so naravnali. Ni znano, ali bosta sondi slikali Venero. Oddajali pa bosta na Zemljo podatke o njeni atmosferi, o njeni površini, temperaturi, njenem magnetizmu ter o njenem kemijskem sestavu.

Agencija Tass je objavila danes sporočilo, v katerem pravi, da je skupina sovjetskih znanstvenikov ugotovila, da sestavlja Lunino površino plast trde luknjičaste snovi. Plast je debela od 6 do 10 metrov in je podobna luknjičasti gumi. To snov so znanstveniki krstili za «lunit» in je ni na Zemlji. Sestavljena je iz pepela in vulkanskih ostankov, iz plovca in meteoritskih snovi. Je zelo slaba prevodnica toplote in njena specifična teža je enaka specifični teži vode. V globini enega metra znaša temperatura te snovi 35 stopinj pod ničlo, naraste pa na 15 stopinj pod ničlo v globini nekaj metrov.

Moskovska televizija je oddajala danes slike vesoljskih psov v «Kozmosu 110». Komentator je poudaril, da je polet «Kozmosa 110» z dvema psoma važen poskus. Televizijske slike so bile motne. Tisk poudarja, da se oba psa počutita dobro, ne poroča pa, koliko časa bosta še krožila v vesolju.

CAPE KENNEDY, 26. — Danes so izstrelili v Cape Kennedy kabino «Apolon»; izstrelili so jo z raketo «Saturn 1-B», ki je najmočnejša raketa NASA. Šlo je za poskus, da vidijo ali kabina vzdrži veliko toploto ob trenju z zrakom. Kabina je letela 8850 km in je 39 minut po izstrelitvi padla v Južni Atlantik, kjer so jo dvignili na vojno ladjo. Njen padec je zaviralo osem padal. Kakor poročajo, je poskus dobro uspel.

O IZVAJANJU GOSPODARSKE REFORME V SFRJ

Razprava v CK ZKJ zaključena Sklepe bodo sprejeli 11. marca

B. Kraigher o različnih razlagah sklepov 8. kongresa Vukmanović o nezadostni izobrazbi ravnateljev podjetij

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 26. — Plenum CK ZKJ, ki je včeraj pričel z razpravo o aktualnih vprašanjih borbe za izvajanje gospodarske reforme, je danes popoldne, ko se je izčrpal seznam govornikov, ki so se prijavili za besedo, prekinil svoje delo. Seja se bo nadaljevala 11. marca. Na tej seji bo plenum CK ZKJ razpravljal in sprejel sklepe v zvezi z borbo za izvajanje reforme, ki jih bo pripravila posebna komisija.

Vsi govorniki v razpravi, ki se je pričela včeraj po uvodnih besedah generalnega tajnika zveze maršala Tita, so načelno soglašali s predloženimi tezami in postavkami in kritičnimi pripombami Tita. Pokazalo pa se je, kot je to ugotovil Boris Kraigher, da nekateri različno razlagajo nekatere sklepe 8. kongresa ZKJ in da različno gledajo na način izvajanja gospodarske reforme. Od tod nastajajo tudi problemi. Razna tolmačenja so na primer prišla do izraza pri določanju postavk srednjeročnega načrta, konkretno pri vprašanju, kako in na kakšen način večati standard delovnih ljudi, glede katerega je 8. kongres sprejel sklep, da se mora večati udeležba osebnih dohodkov v razdelitvi nacionalnega dohodka. Tudi glede vprašanja cen, «extra» dohodka in rente mišljenja niso enotna. Boris Kraigher je kot primer nedoslednosti v izvajanju gospodarske reforme navedel zahtevo skupščine Srbije, da se poveča garantirana odkupna cena za svinje.

Svetozar Vukmanović-Tempo je izrazil mišljenje, da se cene ne morejo urejati z upravnimi ukrepi temveč s politiko carin, prometnega davka in z ustrezno kreditno politiko. V zvezi z izvajanjem gospodarske reforme je Tempo navedel, da ima 40 odst. ravnateljev podjetij, 25 odst. ravnateljev finančnih služb in 20 odst. ravnateljev komercialne službe samo osnovno šolo ali pa še te ne in postavil vprašanje, kako morejo taki kadri voditi proces samoupravljanja in proces modernizacije proizvodnje. Po Vukmanovićevem mnenju je napačno govoriti o razlikah v plačah v raznih republikah in pri tem ne upoštevati produktivnosti dela. Če osebne dohodke v Sloveniji vzporejamo s produktivnostjo dela v Sloveniji, tedaj se izognemo šovinističnemu tolmačenju. «Bitka za samoupravljanje in razdelitev po delu je istočasno najbolj učinkovita bitka za enakopravne odnose med narodi Jugoslavije in je hkrati bitka proti šovinizmu in nacionalizmu,» je dejal Svetozar Vukmanović.

Ranković je s svoje strani poudaril, da bo nadaljnja krepitev socialističnih odnosov zmanjšala osnovo iz katere se hrani šovinizem.

V celoti vzeto so se vsi udeleženci v razpravi pridružili zahtevam in predlogom v tezah in v govoru generalnega tajnika ZKJ. Člani centralnega komiteja so se zavzeli za doslednejše in odločnejše izvajanje sklepov 8. kongresa, poudarili potrebo, da se odločno odstrani vse, kar ovira izvajanje gospodarske reforme, da se bolj učinkovito povede borba za samoupravljanje in idejna borba proti vsem pojmovanjem, ki so v nasprotju s sklepi 8. kongresa ter poveča odgovornost komunistov in forumov, odgovornih za izvajanje sprejetih sklepov.

Zvezni izvršni svet je ratificiral danes sporazum med Jugoslavijo in Avstrijo, ki ureja vprašanje zaposlitve jugoslovanskih delavcev v Avstriji in konvencijo o socialnem zavarovanju. Sporazum med drugim predvideva, da se Jugoslovani lahko zaposlujejo v Avstriji, ko od jugoslovanske družbe za zaposlitev dobijo ustrezno priporočilo za delo. Na podlagi tega priporočila pa bodo pristojni organi v Avstriji izdali potrebno dovoljenje za delo in bivanje v Avstriji. Za izvajanje sporazuma bo skrbel zvezni urad za vprašanje zaposlitve v Beogradu in ustrezna komisija pri tem uradu.

B. B.

Indonezija

DŽAKARTA, 26. — Dopisnik madžarske agencije «MTI» poroča iz Džakarte, da se je napetost v indonezijski prestolnici zmanjšala, čeprav so se demonstracije desničarskih študentov nadaljevale več dni. Vlada je odredila ukrepe, da prepreči druge nerede. Mobilizirala je vse varnostne sile za primer protestnih zborovanj. Cestni bloki so skoraj izginili. Ostali so samo v bližini vladne in predsednikove palače. V nekaterih delih mesta je bilo slišati streljanje.

Z današnjim dnem je stopil v veljavo Sukarnov ukaz o razpustitvi študentovske desničarske organizacije, ki je ti dni organizirala protivladne demonstracije. Radio Džakarta je opozoril, da bodo sprejeli odločne ukrepe proti tistim, ki bodo kršili red.

V uradnih krogih pravijo, da govorice, ki so se razširile včeraj, da je bil Sukarno odstavljen z državnim udarom, odražajo samo «pobožne želje». Te govorice kažejo «obsojanja vredno nepoznavanje posebnega položaja, ki ga predsednik Sukarno ima v Indoneziji». Poudarja se, da je vojska v celoti zvesta predsedniku.

V Makasaru na južnem delu Celebesa se je nad milijon ljudi udeležilo velikega zborovanja v podporo Sukarnu. Guverner Makasara general Rifai je pozval prebivalstvo, naj strnjeno podpira predsednika.

Johnson povabljen v ZAR

WASHINGTON, 26. — V obveščenih krogih izjavljajo, da je predsednik Naser povabil predsednika Johnsona na obisk v ZAR. Vabilo mu je izročil predsednik egiptovske skupščine El Sadat, ki je včeraj zaključil štiridnevni obisk v Washingtonu. Sadat je sporočil Johnsonu, da bi neposreden sestanek med njim in Naserjem mogel biti najboljše sredstvo za rešitev nekaterih nesoglasij med obema državama. Bela hiša ni teh govoric še komentirala.

Včeraj v «Verdiju» premiera «Puritancev»

Po devetih letih so se včeraj zvečer Bellinijevi «Puritanci» spet pojavili na odru gledališča «Verdi». Ta zadnja Bellinijeva opera se vredno postavlja v vrsto njegovih prejšnjih del (Mesečnice, Norme).

Včerajšnjo predstavo je pripravil Arturo Basile ob pomoči režiserja Walterja Boccaccinija in zborovodje Giorgia Kirschnerja. Za glavne vloge v operi so mu bili na voljo nekateri odlični pevci: Gianna D'Angelo (Elvira) s svojim sicer nepremočnim toda lepo kultiviranim glasom, baritonist Dino Dondi (Rihard), basist Agostino Ferrin (Jurij) in tenorist Luciano Saldari (Artur), ki je pogumno zmagoval v nenavadne višine. V manjših vlogah so z uspehom nastopili Silvio Maionica (Valton), Giuseppe Botta (Roberton) in v vlogi Henrike Maja Zingerle.

Osnutke za scene je napravil Enzo Dehò, skromno koreografijo pa je oskrbela Ria Teresa Legnani.

Izvajalci so bili deležni deloma že na odprti sceni zlasti pa na koncu navdušenega odobravanja.

šport šport šport

140 atletov iz 13 klubov na današnjem krosu Bora

Start bo ob 10. uri na nabrežinskem nogometnem igrišču

Za mednarodni kros Bora v Nabrežini se je prijavilo res rekordno število atletov: kar 140 iz 13 klubov dežele Furlanija-Julijska krajina, iz Nove Gorice in Kladivarja iz Celja. Nastopilo bo 45 naraščajnikov, 41 mladincev in 54 članov.

Borba bo torej ostra, vendar lahko brez skrbi trdimo, da bo med člani osvojil prvo mesto Celjan Zuntar, katerega bo kvečjemu lahko ogrožal le njegov klubski tovariš Kovač. Zuntar se je pred nedavnim v Cataniji enakovredno boril z znanim Angležem Tullochom, z italijanskim prvakom Ambujem in Wrightom in je zasedel v tako ostri konkurenci nad vse častno četrto mesto.

Objavljamo seznam boljših tekmovalcev s startnimi številkami, kar bo v orientacijo gledalcev, ki bodo prisostvovali današnjemu krosu v Nabrežini.

Naraščajniki

št. 11 Drobne (Kladivar)
» 12 Bratina (Kladivar)
» 13 Pojavnik (Kladivar)
» 14 Lenarduzzi (Udinese)
» 34 Bussani (Triestina)
» 46 Ardessi (CRDA) Tržič)
» 66 Medvešček (Bor)
» 67 Sancin (Bor)
» 75 Furlan (Bor)
» 76 Udovič (Bor)
» 85 Angelino (Acegat)
» 131 La Valle (CSI)
» 177 Romano (S. Giacomo)

Mladinci

št. 8 Brečko (Kladivar)
» 9 Bizjak (Kladivar)
» 10 Skrubej (Kladivar)
» 25 Tumino (Udinese)
» 35 Flamini (Triestina)
» 42 Štepančič (Nova Gorica)
» 43 Lužnik (Nova Gorica)
» 44 Blažič (Nova Gorica)
» 45 Pribac (Nova Gorica)
» 58 Bacci (CRDA Tržič)
» 59 Mihicich (CRDA Tržič)
» 77 Sancin (Bor)
» 78 Košuta (Bor)
» 81 Gabrovec (Bor)
» 96 Pacchioni (Acegat)
» 148 Peres (CSI)

Člani

št. 1 Zuntar (Kladivar)
» 2 Kovač (Kladivar)
» 3 Male (Kladivar)
» 4 Tabakovič (Kladivar)
» 5 Komesarovič (Kladivar)
» 7 Potrata (Kladivar)
» 29 Buttazzoni (Udinese)
» 38 D'Amico (Triestina)
» 39 Arban (Triestina)
» 40 Brezzoni (Triestina)
» 62 Miani (CRDA Tržič)
» 64 Blasic (CRDA Tržič)
» 65 Loru (CRDA Tržič)
» 82 Cesar (Bor)
» 83 Švab (Bor)
» 84 Furlanič (Bor)
» 117 Brandolin (Acegat)
» 179 Intemperante (S. Giacomo)
» 185 Barbaro (GS Silenzioso)
» 207 Milocco (Libertas Videm)
» 231 Gemmellesi (Fiamme Oro)

Organizator je prejel tudi veliko število nagrad, ki bodo tako razdeljene:

Prvih šest tekačev iz vsake kategorije bo prejelo kolajne ŠZ Bor.

Zmagovalec vsakega teka dobi tudi posebno kolajno tržaške pokrajinske uprave.

Ekipam bodo podarili naslednje pokale:

1. mesto — pokal Devinsko-nabrežinske občine
2. mesto — pokal ŠZ Bor
3. mesto — pokal Primorskega dnevnika
4. mesto — pokal Slovenske prosvetne zveze
5. mesto — pokal Dela
6. mesto — kolajna tržaške pokrajinske uprave.

Spored tekmovanja je naslednji:

9.30 — zbor tekmovalcev na nogometnem igrišču
10.00 — tek naraščajnikov (2500 m)
10.20 — tek mladincev (5000 m)
11.00 — tek članov (7500 m)

Nagrajevanje bo na sedežu prosvetnega društva «Igo Gruden» v Nabrežini ob 12.15.

SMUČANJE

HOLMENKOLLEN, 26. — Norvežan Gjermund Eggen je danes osvojil naslov svetovnega prvaka v smučarskem teku na 50 km. Vrstni red na cilju je naslednji:

1. GJERMUND EGGEN (Norv.) 3 ure 03'04" 7
2. Arto Tiainen (Fin.) 3.03'15"1
3. Eero Maentyranta (Fin.) 3.03'54"3
4. Ole Ellefsaeter (Norv.) 3.04'46"8
5. Hannu Taipale (Fin.) 3.05'20"3
6. Vjačeslav Vedenin (SZ) 3.05'43"3.
7. Harald Groennigen (Norv.) 3.05'48"2
8. Jan Halvarsson (Šved.) 3.09'08"6
9. Gerhard Grimmer (V. Nem.) 3.09'43"8
10. Konrad Hischier (Šv.) 3.09'59"6
11. Nasedkin (SZ) 3.10'23"5
12. Arsjilov (SZ) 3.10'31"8
13. Stensheim (Norv.) 3.10'51"1
14. Giuseppe Steiner (It.) 3.11'05"4
18. Mario Bacher (It.) 3.22'14"7
24. Livio Stuffer (It.) 3.25'33"8

* * *

JAHORINA, 26. — Po včerajšnjem uspehu v smuku, kjer sta si Peter Lakota in Krista Fanedlova osvojila naslova jugoslovanskih prvakov, sta ista tekmovalca danes osvojila naslova tudi v slalomu. V moški konkurenci sta se za Lakoto, kateremu so izmerili skupni čas 1'10"7, danes uvrstila Andrej Klinar (Jesenice) in Jaka Šporn (Kranjska gora). Med ženskami pa je bila druga Majda Ankele (Triglav) Kranj), tretja pa ida Tevž (Fužine Ravne).

UMETNO DRSANJE

DAVOS, 26. — Komaj 17-letna Američanka Peggy Fleming je po izvedbi vseh obveznih likov še vedno v vodstvu. Američanka ima 48,8 točke prednosti, kar ji že sedaj zagotavlja letošnji svetovni naslov med posameznicami.

Lestvica je po obveznih likih naslednja:

1. PEGGY FLEMING (ZDA) 1.233 t.
2. Petra Burka (Kan.) 1.84,2
3. Gabrielle Seyfert (V.Nem.) 1.174,7
4. Valerie Jones (Kan.) 1.40,4
5. Nicole Hassler (Fr.) 1.136,9

Angleža Diana Towler in Bernard Ford sta danes osvojila svetovni naslov v plesu na ledu. Na drugo mesto sta se uvrstila Američana Kristine Fortune in Dennis Sveum, na tretje pa njuna rojaka Lorna Dyer in John Carrel.

ATLETIKA

COSFORD, 26. — Trinidadski atlet Wendell Mottley, ki je na tokijski olimpiadi osvojil na 400 m srebrno kolajno, je danes zabeležil s 47"3 v teku na 440 jardov najboljši «indoor» čas na svetu.

* * *

TORONTO, 26. — Med mitingom «indoor», ki je bil sinoči v Torontu, sta Madeleine Manning in Wyoma Thys zabeležili dva najboljša časa na svetu: prva z 2'10"2 v teku na 880 jardov, druga pa s 5"6 v teku na 50 jardov.

* * *

SAN FRANCISCO, 26. — Na mitingu v San Franciscu je Avstralec Ron Clark pretekel 2 milji v času novega svetovnega rekorda «indoor» 8'28"8.

PLAVANJE

DURBAN, 26. — Trinajstletna Karen Muir (Južna Afrika) je danes s časom 1'8"3 izboljšala lastni svetovni rekord na 110 jardov hrbtno. Prejšnji uradni rekord, ki ga je Muirova dosegla lani, je bil 1'8"7. 21. t. m. pa je Muirova rojakinja Ann Fairlie preplavala isto progo v 1'8"6.

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 27. FEBRUARJA

Radio Trst A

8.00 Koledar; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.50 Godalni orkestri; 10.15 Poslušali boste; 10.45 Pihalne godbe; 11.15 Oddaja za najmlajše: «Rdeča vrtnica», pravljica; 12.00 Nabožne pesmi; 12.30 in 13.30 Glasba po željah; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 14.45 Po klavirskih tipkah; 15.00 Sanremo 1966; 15.30 «Blizu in težko», radijska drama; 17.45 Alessandro Mirt: Godalni kvartet; 18.00 Jam session; 18.30 Kino včeraj in danes; 19.00 Dvesto let valčkov; 19.15 Nedeljski vestnik; 19.30 Glasbeno potovanje po Italiji; 20.00 Šport; 20.30 Lelja Rehar: «Na vojsko se odpravljajo»; 21.00 Kromatična fantazija; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Nabožna dela italijanskih skladateljev; 22.40 Veliki orkestri.

Trst

9.30 Kmetijska oddaja; 12.15 Danes na športnih igriščih; 14.00 «Ei Campanon».

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 9.05 Nedeljsko srečanje; 9.20 Zabavni zvoki; 10.00 Prenos RL; 10.30 Operne arije; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Pevci lahke glasbe; 11.50 in 12.55 Glasba po željah; 12.35 Zunanjepolitični pregled; 13.30 Sosedni kraji in ljudje; 14.00 in 14.45 Glasba po željah; 15.30 Domače pesmi in melodije; 16.00 Prenos RL; 19.00 Športna nedelja; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba.

Nacionalni program

8.30 Kmetijska oddaja; 9.10 Nabožna oddaja; 11.25 Roditeljski krožek: Družina narašča; 13.25 Odrska in filmska glasba; 14.30 Koncert na trgu; 15.15 Glasbena prizma; 16.00 Nogomet od minute do minute; 17.00 Zbori z vsega sveta; 17.30 Simf. koncert; 19.00 Športna nedelja; 20.25 Pisan spored; 21.20 Pianist Tito Aprea.

II. program

7.45 Jutranja glasba; 8.40 Dva glasova — dva stila; 9.00 Oddaja za ženske; 9.35 in 10.35 Oddajali smo; 11.35 Nastopajo pevci; 12.00 Športna prognoza; 12.15 Plošče tedna; 13.45 Pisan spored; 14.30 Teden aktualnosti; 15.00 Glasba po željah; 16.15 Klakson; 17.00 Glasba in šport; 18.40 Vaši izbranci; 20.00 Zmenek v operi; 21.40 Športni dnevnik; 21.50 Glasba v večeru.

III. program

16.30 A. Wesker: «Patatine di contorno»; 19.00 Casellove skladbe; 19.15 Likovne umetnosti; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Bach in Mozart; 21.20 B. Britten: «L'opera dei mendicanti».

Slovenija

8.05 Veseli tobogan — otroška oddaja; 9.05 Naši poslušalci čestitajo; 10.00 Še pomnite, tovariši... — D. Kumer: Mladost v taborišču; 10.25 Pesmi borbe in dela; 10.45 Lahka glasba; 11.00 Turistični napotki; 11.45 Nedeljska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo; 13.30 Za našo vas; 13.45 Ansambel M. Vitka in trio J. Keržeta; 14.00 Športno popoldne; 16.00 Humoreska tedna — S. Rozman: Scenarij; 17.05 Znamenite arije — slavni pevci; 17.30 Radijska igra — A. Marodić: Ministrant; 18.30 Solistična glasba; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Mednarodna oddaja zabavne glasbe; 21.00 Ravel: Daphnis in Chloe; 22.10 Nočni zabavni zvoki; 23.05 Nekaj elektronske in konkretne glasbe.

Pralni stroji za izvoz od 50.000 lir dalje

Radio TREVISAN

TRST - UL. SAN NICOLÒ, 21

Ital. televizija

10.15 Kmetijska oddaja; 11.00 Nabožna oddaja; 14.00 Športne vesti; 17.15 Spored za najmlajše; 18.15 «Sette voci»; 19.00 Dnevnik in registriran polčas nogometne tekme; 19.35 Športne vesti in kronike ital. političnih strank; 20.30 Dnevnik; 21.00 G. Simenon: «Non si uccidono i poveri diavoli»; 22.15 Športna nedelja, ob koncu dnevnik.

II. kanal

18.00 Koncert; 21.00 Dnevnik; 21.15 «Cicerenella»; 22.20 Znanost in tehnika.

PONEDELJEK, 28. FEBRUARJA

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Variacije na slov. motive; 11.35 Radio za šole; 11.55 Ital. akvarel; 12.15 Brali smo za vas; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Znane melodije; 17.00 Ansambel «Le Tigri»; 17.25 Radio za šole; 17.45 Pesem in ples; 18.00 Poljudna enciklopedija; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Saint-Saëns: Le Rouet D'Omphale; 18.45 «The Silver Keys»; 19.00 Iz zgodovine slov. književnosti; 19.15 Pianist Roger Williams; 19.30 Postni govori; 19.45 Orkester Ambrose; 20.00 Šport; 20.35 Zvoki uglašeni na temo; 21.00 Cimarosa: «La baronessa stramba»; 22.15 Armando Trovajoli; 22.30 Južnoameriški odmevi; 23.00 Klavirski duo Ferrante-Teicher.

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Ansambel «Gli angeli»; 13.30 Za prijatelje cvetja; 13.40 Koncert; 14.05 Jazz; 14.25 Furlanski pisatelji.

Koper

7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 11.00 Otroški kotiček; 11.15 Plošče; 11.30 Pesem sledi pesmi; 12.00 in 12.50 Glasba po željah; 13.40 Mala prodajalna plošč; 14.00 Jug. pesmi in plesi; 15.00 Od popevke do popevke; 15.45 Slov. narodne; 16.00 Iz športnega življenja na Primorskem; 16.20 Operna glasba; 17.00 Jugoslavija v svetu; 17.10 Prisluhnimo jim skupaj; 17.45 Športni ponedeljek; 18.00 Prenos RL; 19.00 Šport; 19.30 Prenos RL; 22.15 Orkester Ellington; 22.35 Čampa: «Večerni recital za flavto.

Nacionalni program

8.30 Jutranji pozdrav; 9.10 Mozartove skladbe; 9.45 Popevke; 10.05 Operna antologija; 10.30 Šola; 11.15 Ital. potovanja; 11.30 Bachove skladbe; 11.45 Godala; 13.30 Mladi umetniki; 15.15 Filmske in gledališke novosti; 15.45 Gospodarska rubrika; 16.00 Spored za najmlajše; 16.30 Pogovorimo se o glasbi; 17.30 Večerne fantazije; 18.30 Spored z onstran Atlantika; 18.50 Knjižne novosti; 20.25 Zmenek petih; 21.15 Vokalno-inštrumentalni koncert; 22.25 Ples.

II. program

7.30 Jutranja glasba; 8.30 Mali koncert; 9.35 Kronike in zanimivosti; 10.40 Nove pesmi; 11.05 Vesela glasba; 11.40 Orkestri; 12.00 Pevci; 14.45 Glasbena paleta; 15.00 Vesele harmonike; 15.35 Koncert; 16.00 Rapsodija; 16.50 Sopranistka G. Di Rocco in baritonist G. Mazzini; 17.35 Kol. dirke po Sardiniji; 17.45 H. De Balzac: «Ženska tridesetih let»; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 «Veliki lov»; 21.00 Lahka glasba; 21.40 Ples.

III. program

18.30 Pregled slovanske kulture; 18.45 Regerjeva fantazija; 19.00 B. Croce in ital. idealizem; 19.30 Koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Ravellove skladbe; 21.20 A. Camus: «Nesporazum».

Slovenija

8.05 Glasbena matineja; 8.55 Za mlade radovedneže; 9.10 Otroška igra — Pelje Marko se s konjičkom; 9.25 Juke box; 10.15 Marković: Rapsodija v A-duru; 10.35 V. Stojniš: Trafika v tesni ulici; 11.00 Turistični napotki; 11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Bach: Suita št. 3; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ruske narodne; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Glasba Marjana Lipovška; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Stanko Premrl in Davorin Jenko; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 V svetu opernih melodij; 18.00 Aktualnosti doma in po svetu; 18.20 Zabavna glasba; 18.45 Dr. Svetina: Lovsko gospodarstvo; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Simf. koncert orkestra RTV Ljubljana; 22.10 Mozaik zabavne glasbe; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 «L. Armstrong 1927».

Ital. televizija

8.30 Šola; 13.55 Kol. dirke po Sardiniji; 17.30 Spored za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.30 Knjižne novosti; 19.45 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 TV tednik; 22.00 L. Malerba: «Ai poeti non si spara»; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Film «Il ladro di Venezia».

SPORED JUG. TELEVIZIJE OD 27.-II. DO 5.-III.

NEDELJA, 27. februarja

9.25 Poročila; 9.30 Lepšega časa ni — zabavna glasba; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.45 Tisočkrat «zakaj?» — oddaja za otroke; 11.30 Champion — film; 12.00 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju — posnetek iz Davosa; 15.00 Prenos športnega dogodka; 16.45 Svetovno prvenstvo — smučarski skoki, posnetek iz Oosla; 18.40 Pred svetovnim prvenstvom Hokej 66; 19.00 Mednarodna ura: Mehika; 20.00 Dnevnik; 20.45 Dante Alighieri; 22.10 Zgodbe za vas — film; 22.35 Poročila.

PONEDELJEK, 28. februarja

10.00 in 11.40 TV v šoli: Toplota je gibanje; 17.40 Angleščina; 18.10 Risanke; 18.25 Obzornik; 18.45 Kuharski nasveti; 19.15 Tedenski športni pregled; 19.40 Rezerviran čas; 20.00 Dnevnik; 20.30 I. Dončević: Pobudniki miru — TV drama; 21.30 Händl: Concerto grosso; 21.45 Kamen, les in fantazija; 22.00 Poročila.

TOREK, 1. marca

16.35 Poročila; 16.40 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju — posnetek iz Davosa; 18.15 Film za otroke; 18.25 Torkov večer; 19.00 Svet na zaslonu: Carigrad; 19.50 Obzornik; 20.00 Pridi, očka — poljski film; 21.10 Kriminalistični laboratorij — film; 21.40 Za lahko noč; 21.50 Poročila.

SREDA, 2. marca

10.00 TV šoli; 14.25 Praga: Nogometno srečanje Šparta - Partizan; 16.35 Poročila; 16.35 Ruščina; 17.00 Angleščina; 17.40 Tiktak: Strašni zmaj; 17.55 Slike sveta — otr. žurnal; 18.25 Obzornik; 18.45 Glasbena dela Špilerja, Smailovića, Logarja; 19.15 Mozaik kratkega filma; 19.40 Cikcak; 19.54 Intermezzo; 20.00 Dnevnik; 20.30 Večerna šola; 21.30 Kulturna panorama; 22.10 Poročila.

ČETRTEK, 3. marca

10.00 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 16.10 TV v šoli: Toplota je gibanje; 16.40 Poročila; 16.45 Mali svet — oddaja za otroke; 17.00 Hokej 66 — Švedska-Finska; 19.10 Glasbena oddaja; 19.40 TV pošta; 20.00 Dnevnik; 20.30 Hokej 66 — Svečana otvoritev in tekma ZDA-Kanada; 22.45 Propagandna oddaja; 22.50 Hokej 66 — Jugoslavija-Madžarska, zadnji dve tretjini; 0.30 Poročila.

PETEK, 4. marca

10.00 TV v šoli; 15.10 Poročila; 15.15 Združenje radovednežev — studio Zagreb; 16.00 Hokej 66 — Madžarska-Avstrija; 18.10 Plesni orkester RTV; 18.40 Obzornik; 19.00 Narodna glasba; 19.40 Kratek film; 20.00 Dnevnik; 20.30 Drama ob sedmih — angl. film; 22.15 Hokej 66 — Jugoslavija-Norveška; 24.00 Poročila.

SOBOTA, 5. marca

10.00 TV v šoli; 16.10 Poročila; 16.15 Kje je, kaj je; 16.35 Srečno pot, Zoki! — lutke; 17.00 Hokej 66 — Švedska-Vzh. Nemčija; 19.10 Glasbena oddaja; 19.40 Cikcak; 20.00 Dnevnik; 20.30 Obzornik; 20.40 Peščena ura; 21.10 Črn sneg — humoreska; 22.00 Luksemburg: Pesem Evrovizije 1966; 23.45 Poročila.

Ponesrečen načrt

W. KECH

Ko se je Martha poročila z Dominickom, je bilo njej trideset, njemu pa petdeset let.

«Premisli, kaj delaš,» ji je govorila mati. «Dominick je star samec. Moški, ki živi ob materi petdeset let življenja, ni najbolj pripraven mož za mlado in živahno žensko, kakršna si ti. Umrle matere ne bo nikoli prebolel.»

«Ah, kaj! Saj ne bo večno živel. Meni pa bo le ostala hiša in tiste lepe njivice, na katerih se kar precej pridela. Razen tega pa Dominick zasluži. Še pokojnino za njim utegnem doseči. Slabše kakor doslej mi ne bo. Dovolj sem se potikala po služinah.»

«Sama sebi pripiši, če ne bo, kakor si predstavljaš,» ji je rekla mati tedaj.

«Saj si tudi bom,» ji je zabrusila Martha.

Mesec dni kasneje je bila Martha Dominickova žena.

Začuda se materina bojazen ni izpolnila. Vsaj tako ne, kakor se je ona bala.

Dominick je bil miren mož. Celo nekako vzljubil je svojo postavno ženo, katero je, resnici na ljubo povedano, vzel pravzaprav bolj zato, da dobi gospodinjo, kakor ženo v hišo.

Prinašal ji je denar, kakor ga je prinašal nekoč materi. Ni oponekal spremembam, ki jih je uvedla v hiši, čeprav je postalo marsikaj drugače, kakor je bil vajen dolga desetletja.

Sicer pa, kaj naj bi tudi? Martha je delala, kakor je bilo treba. Hiša je bila urejena in snažna. Opravki na polju so ji odlegli hitreje, kakor materi, ki je prekoračila že petinsedemdeseto leto, preden je umrla. Razen tega pa je bilo kar prijetno imeti poleg sebe ponoči voljno, stasito žensko telo, za katero je vedel, da po njeh zakonih in pravilih pripada samo njemu.

Dominick je bil zadovoljen. Kar nekam pomladil se je.

Martha pa se je strahotno dolgočasila.

Pomlad in poletje sta ji še nekako znosno minila. Toda, ko je bil spravljen s polja poslednji pridelek, ko je bila svinjina v kadi nasoljena in so preko gozda navršeli zimski viharji, ji je postalo pusto, da bi ponorela.

Hiša, ki si jo je tako zelo želela, se ji je zazdela ječa. Ure in ure je samevala v njej. Prvi sosed je živel onkraj gozda. Dovolj dvajset minut je bilo do tja. In ker je bil sosed že star, njegova žena pa prav tako, ni Martha z njima nikoli navezala prisrčnejših stikov.

Ostala ji je torej le samota. Samota, hiša in Dominick.

Hiša je bila topla. Dominick je preskrbel kurjave dovolj. In Dominick je imel Martho rad. Rad na svoj tih, miren način. Marthi pa je prav ta tiha, mirna ljubezen presedala preko glave. Morda bi bila bolj zadovoljna, če bi bil Dominick odločnejši, trmoglav, nadležen. Tako pa nič. Bil je miren, ko je odhajal na delo in enako miren je bil, ko se je vračal domov. Tiho je snedel hrano, ki mu jo je pripravila. Napravil je red okoli hiše, če je na novo nareslo. Nanosil ji je drv. Nato pa je sedel k peči, kjer je Martha navadno nekaj pletla. Poskušal jo je pritegniti k razgovoru in ji pričel govoriti o čemer koli in podjetja, kjer je delal.

Martha pa je samo zmajala z glavo in zamrmrala:

«Štejem zanke.» Čeprav jih v omarici ni štela!

Dominick je umolknil. Vzel je v roke časopis in se zatopil v branje vse do večerje.

Po večerjah so se pričenjale noči. Dolge, brezkončne zimske noči. Marthi se je zdelo, da ji žro zdravje in mladost.

Bila je mlada, vroča, strastna. Dominick pa je bil star, umirjen, celo plah.

Mož je že davno spal, ko se je ona še vedno brez sna premetavala v postelji. Ko se je nato proti dopoldne prebujala, je on bil že davno na delu. Zajtrk si je pripravljal sam. Zaradi njega ni bilo treba Marthi nikoli zgodaj vstajati. Ko pa je končno le vstala, so bile zopet tu neskončno dolge ure dneva in nato še daljše ure noči. Bila je sama; še bolj sama pa se je čutila, ko je bil doma Dominick. Postopoma ga je gnusnost sovražila, čeprav zares za to ni imela vzroka.

Sicer pa, saj Martha bi bila vendar lahko šla! Pobrala bi bilo, kar je bilo njenega, in zapustila samoto. Ampak tako neumna zopet ni bila! Tu je imela dom; živela je brez skrbi za vsakdanji kruh. Na občini pa je ležalo pismo, da hiša in vse, kar spada k njej, pripada Marthi, če Dominick umre pred njo. Seveda pa le pod pogojem, da ostane pri njem do njegove smrti. In tisto pred županom podpisano pismo je zadrževalo Martho, da ni odšla že pred tedni, pred meseci.

Ko Dominick umre... Ha, Dominick je bil trden, zdrav možakar. To je Martha v zadnjem letu že utegnila spoznati. Ne bo umrl, ne. Še dolgo ne.

Razen če bi mu ona pomagala...

Da, nekega dne ji je takšna misel šinila v glavo in ni se je mogla več iznebiti. Ampak Martha je vedela, da to niso preproste stvari. Ne more ga treščiti po glavi kot psa. Niti mu ne more zaviti vratu kot kuri. Če bi se ga že znala znebiti, ne sme tega ugotoviti živ človek na svetu. Ampak, kako naj bi to storila, kako?!

Nekoč, ko od dolgega časa ni vedela kaj početi, je brskala po omarici, kjer je včasih Dominickova mati imela spravljena zdravila.

Med stekleničkami in škatlica-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Ob izidu «ZALIVA»

«...tukaj dva naroda živita tako tesno skupaj, da imamo v primorskih mestih že stoletja pravo simbiozo. In kdo naj grebe za smislom te skupne usode, če ne pesnik in pisatelj? Če se pa pesnik velikega naroda izogne temu imperativu, pomeni, da se podzavestno zanaša na razvoj, ki je odvisen od sil, katere niso nič v sorodstvu z duhovnim poslanstvom kulture.» Tako vzklika Boris Pahor v svojih «Glosah 65», potem ko je povedal, da «ne more skriti svojega razočaranja ob duhovni neradovednosti razgledanega pesnika» Umberta Sabe, ki je v slovenski dijakinji Marici videl le «mladi nacionalizem», ko mu je prinesla prevod «Hlapca Jerneja» in jo obdaril le «s kislino svoje ironije» a se imena pisatelja sploh ne spominja. V glosi o Spainijevem «Tržaškem avtoportretu pa B. P. zaključuje: «...ta trezni ton je zdaj nekaj več kot moda in taktika. Odkriva nam novo potrebo po realizmu. In kot tak je nedvoumno simpatičen; upremo pa se mu takrat, ko pod željo po realizmu odkrijemo stare, manj plemenite namene. A to je poglavje zase.»

Saj verjetno poudarek na teh stavkih in nato tudi mislih, ki se bralcu porajajo ob čitanju, ne spada na začetek zapisa ob izidu nove slovenske revije v Trstu po mnogih, premnogih letih, odkar so umrli «Razgledi» in po poskusih s «Sidrom» in «Tokovi». Saj beremo, da ureja «Zaliv» ožji odbor treh mladih, ki se pokojnega mesečnika komaj spominjajo. Že zavoljo tega velja najprej novo revijo pozdraviti in ji zaželeti dolgo in plodno življenje. Vendar pa nam citirani stavki s prstom kažejo na tisto neraziskano in najmanj obdelano območje povsod in večno prisotnih, specifično naših odnosov v tem našem Trstu in Gorici in dalje vzdolž meje na sever. Ta stoletja stara simbioza, ta skupna usoda in — dodali bi — tudi zid nerazumevanja, za katere smislom morata grebsti v prvi vrsti pesnik in pisatelj, spada namreč med poglavitna vprašanja, ki naj jih obravnava slovenska revija; in ne samo pesnik in pisatelj, temveč tudi psiholog, sociolog in politik. Menda je bil Slataper prvi, ki je globlje zagrebel v ta smisel in spominjamo se, da je pred skoraj dvajsetimi leti prav Boris Pahor zapisal: «Njegovo delo je pošteno prav zato, ker ne taji resnice, ker je tragičen krik, ker je odprto vprašanje».

Da, odprto vprašanje, ki je še vedno tako, kljub Vivanteju, Betizzi, Spainiju in tudi Sabi, Quarantotti-Gambiniju ter Stuparichu in drugim. Se bolj odprto pa je za nas, saj so se ga med Slovenci dotaknili le maloštevilni literati in sta v tem pogledu Pahor in Rebula prava pionirja. A odnosi so tako zapleteni in simbioza se sprevrže večkrat do stopnje negiranja in ignoriranja, da je treba grebsti globlje v tisto morda iracionalno, nikoli rešljivo, vse do nikdar dosegljivega dna, ker gre za pojave in dogodke, dramatične in tragične; gre za življenje samo, v naših specifičnih oblikah, ki pa so hkrati splošno človeške. Tragika: pred nekaj leti je v Boljuncu napravil samomor mladinec, ki je po nalogu fašistične organizacije s krajo črk z betonske plošče nad tako imenovano bazovsko fojbo «oskrunil» spomenik. Fant je bil Slovenec in kdaj bodo raziskani vzroki tragedije, za katero se je že zanimal avtor «Tržaške prikazni»? A prav Pahor je npr. z monologom «Momi» dokazal, da zna prodirati v samomorilčevo duševnost. (Neki kritik je pravilno napisal pred leti, da je treba ta njegov monolog uvrstiti med bisere v sodobni slovenski književnosti.) Se bodo mladi lotili teh nelahkih razglabljanj, tako privlačnih in tako potrebnih peresa ter dohiteli italijanske literate? Predvsem pa potrdili tisto resnico, da je naša skupnost res — subjekt?

«Zavesten in zelo občutljiv subjekt», poudarja b. p. na strani 38 revije. In tu smo že sredi smotrov, namenov in nalog, ki si jih je postavila. Tam nekje na prvih straneh bi morala biti natiskana ta ugotovitev o subjektu, saj v teh dvajsetih, zlasti pa v zadnjih desetih letih, prebridko čutimo, da se z nami ne ravna kot s subjektom. Najbrž ni prav nič slučajno, da je pred dvema tednoma Slovenska kulturno gospodarska zveza v svojem pismu vladama Italije in Jugoslavije po neuspešnem 12. zasedanju mešanega odbora poudarila: «Načelno je ta metoda recipročnosti na tem področju nevzdržna, ker ne sloni na izvajanju priznanih pravic do človeka in manjšine, ki ji pripada; se pravi na odnosih subjekta-manjšine subjektom-državo, marveč na sporazumih dveh držav od primera do primera, v katerih postane manjšina in z njo posamezniki, ki jo sestavljajo, objekt.» Čeprav naslavlja b. p. svoje opozorilo le v polemiki s predsednico Socialistične zveze Slovenije nekoliko enosmerno, ni prav nič manj važno, temveč vnovič dokazuje, da so vsi Slovenci v Italiji glede tega prav nepopustljivo edini in podpisujejo besede: «Prav, lepo je, če smo nekakšen vzdižni most, ki je sedaj spuščen, da se ljudje lahko bratsko srečujejo in srečno trgujejo, a ni mogoče zahtevati, da smo kakor vzdižni most tudi leseni in topi; z drugimi besedami povedano, z našim občestvom ni mogoče ravnati kot z objektom, ampak upoštevati je treba, da je zavesten in zelo občutljiv subjekt.»

Oglejmo si sedaj programske izjave, ki jih najdemo na prvih straneh revije in ki so vse — čeprav niso nove — spodbudne. Najlepše se berejo Kravosove besede: «Na belem kamnu slovenstva stojim, kri mi je žareč svinec in ti pojem svoj credo: Nikdar, nihče in nikjer nas ne zbriše... Moj nazor? — Oko, ki išče za soncem, barve ne razločuje.» — «Skratka, slovenska revija, ki bi spričo svoje vedre nepristranosti in izrazito slovenske kulturne iskrivosti to ime tudi zaslužila. In ko bi bila dotiskana, bi jo odprli nestrpnemu bralcu na vpogled kot mnogobarvno čarobno pahljačo, od katere bi vela ena sama svežilna in osrečujoča sapica», piše Ml., ki ga klen izraz in slog izdajata za avtorja «Ljudi ob cesti», pod grenkim zapisom na str. 46 podpisanega Milana Lipovca. — «Ali morda mi mladi zahtevamo od vernika, da v borbi za slovenski jezik zataji svoje krščanstvo, ali od marksista, da se izneveri svoji ideologiji? Človek s trdno zgrajenim življenjskim nazorom, s svojo zgrajeno osebnostjo ne bo lastnega naroda in lastne kulture nikoli podlo zatajil za svoje politične koncepte...», poudarja drugi član ožjega uredniškega odbora, ki nato pribija: «Jaz sem si izbral resnico». Medtem pa tretja članica odbora Danijela Nedoh zaskrbljeno vprašuje, «zakaj si sami nadevamo pečat mlačnosti in malobrižnosti» in odgovarja, da bi pravi odgovor dobili le, «če bi si upali pogledati globoko sami vase in izreči objektivno sodbo o nas samih, ne da bi iskali za našo «malobrižnost» vse mogoče izgovore», ter dostavlja: «Zal pa je resnica skoraj povsod — n e z a ž e l e n i gost...» (Mimogrede: Vse kaže, da je resnica nezaželeni gost tudi v «Zadnjem feljtončku» igorja na strani 48, ki je v P. d. objavljenem pojasnilu J. Korena in J. Tavčarja, prebral tisto, česar nista zapisala, ter fantaziral o ZTT, polenih in podobnem.)

Kar v sredo naše zamejske problematike je stopil Gojko Budal s svojim predavanjem, ki smo ga sicer že slišali, a sedaj, ko ga v miru prebiramo, lahko rečemo, da njegove misli niso prav nič «ob robu», temveč da je naštel vrsto nalog, ki čakajo naše starce in mlade izobražence, in ki so jim udeleženci prvih dveh «okroglih miz» SKGZ pred kratkim dodali še številna druga, zlasti tiste, ki spadajo v območje gospodarstva; vendar pa se nam zdi, da ne bo povsem držala njegova trditev, da «na Tržaškem in Goriškem še vedno nimamo niti enega literata mlajše generacije, kzterega bi jim (B. Pahorju, A. Rebuli in J. Tavčarju) lahko postavili ob stran kot enakovrednega.»

Pravkar je izšla na pr. prva zbirka Benedetičeve poezije, ki jo prav Tavčar pozdravlja «predvsem kot dokončno razširitev slovenskega liričnega horizonta proti ljatinskemu svetu», poudarja moč njegove pesniške osebnosti, čar njegovih pesmi itd. In Benedetič je literat mlajše generacije.

Med beletrističnimi prispevki smo v tej številki «Zaliva» prebrali tudi pesem «Reka» Marka Kravosa in vse kaže, da imamo opravka z mladim resničnim pesnikom, ki nas je s svojimi stihi odpeljal v omamno vzdušje kosovelovskega občutja, kjer se človek nehote spomni — kljub silni dinamiki divjih valov in padanja do dna — mirne Kosovelove ugotovitve o pesniku, ki je rastlina «med plastjo plast». Tudi ostale njegove pesmi so lepe in lepo se berejo tudi vse štiri Miroslava Košute in še dve Savine Remčeve, toda «Reka» je nad vsemi. Simpatično je sodelovanje Pavleta Zidarja s črtico «Nedelja» in Katje Salamunove, ki je v eseju prepričljivo dokazala, da je «Bogovec Jernej» Ivana Preglja, nesmrtnega člana občestva primorskih poetov, umetniško delo, ker »učinkuje na nas s svojim ustvarjalno doživetim tragičnim iskanjem in padanjem in ker je Pregelj znal to izraziti v adekvatni štilni obliki.»

Toda povrniti se moramo še k Borisu Pahorju, ki je poleg Gojka Budala, za prvo številko «Zaliva» po količini največ prispeval, saj je napisal poleg «Glos» še nekoliko bežne zapiske o našem gledališču — preveč bežne spričo vloženih naporov SG — pod naslovom «Pogled na oder» in pa že omenjeni «Vzdižni most». Ne bi namreč mogli reči, da je zadel v črno s «telegrafskim zapiskom»: «Tudi če ne bi prišlo do resolucije Informbiroja, bi v Trstu eksplodiral antagonizem med slovenskimi in italijanskimi partijskimi voditelji... Čakali so (italijanski) na pravi trenutek, da bi jim lahko izmaknili vodstvo iz rok.» Ali pa s trditvijo: «Italijanski pisatelji in publicisti se namreč zavedajo, kako nevarno je zanihala usoda tržaškega mesta ob koncu druge svetovne vojne in kako še nevarnejše bi se zasukala, ko bi takrat jugoslovanska država ne bila sestavni del vzhodnega tabora.»

Lahko bi le rekli, da spadata oba primera med tisto nehvaležno modrovanje o tem, «kaj bi bilo, če bi bilo», a pripominjamo, da v prvem primeru ni moč ne upoštevati dejstva o italijanski večini v tržaškem mestu, v drugem pa vsaj vse tiste bogate memoarske literaturę povojnih vodilnih državnikov sveta, ki so v Londonu leta 1945 in v Parizu leto pozneje krojili usodo teh krajev. Vsekakor pa: blagor tistemu, ki je resnično prepričan v pravilnost odgovora na gornje vprašanje: «Kaj bi bilo...» — In še: «S Pahorjevimi primerjavami skoraj pet tisoč Slovencev z «zbegano čredo» se najbrž marsikak tisoč ne bo strinjal ne glede na umestnost ali neumestnost razpustitve Neodvisne socialistične zveze... Pahorjeva trditev, da bodo italijanske delavske stranke stvarno bore malo naredile za uresničitev vseh lepih človeških načel, pa je očitno naslovljena na slovenske vodilne člane v teh strankah, ki se bodo zato najbrž oglasili k besedi in poskusili odgovoriti tudi na postavljena vprašanja, kar bo za vse Slovence v Italiji zelo koristno.

Nova revija je tudi v ostalih prispevkih spodbudna, živo navaja bralca na razmišljanje in opominja izobraženca, zlasti pa mladino, na toliko neopravljenega dela v tem majhnem a po problemih tako obširnem svetu naše narodne skupnosti.

S. R.

OB IZIDU BENEDETIČEVIH «RAZPOK»

Pesnik je plačal visoko ceno za svoje pionirsko delo

Pesniški svet, ki se nam odkriva v Benedetičevih «Razpokah», je za naše slovenske pojme tako nenavaden, da bi bil že samo zaradi tega vreden največje pozornosti. V njem se namreč prepletajo motivi, misli, občutki, hrepenenja in žgoče odpovedi, ki jih naša lirična pesem, dasi izredno bogata, ne pozna in jih do konca druge svetovne vojne niti ni mogla poznati. Še zlasti pa je v njem neka «jezna», napadalna otožnost, v kateri zadobiva slovenska pesniška misel nove formalne dimenzije, ki se raztezajo daleč od alpskega sveta in podonavske kulturne tradicije prek vetrovnega, okamenelega Krasa prav do morskega brega in še dalje in še globlje v magične horizonte Sredozemlja. Če je Gregorčič postavil mejo slovenske lirične pesmi na goriško Sočo in Kosovel na zadnje obronke tržaškega Krasa, jo je Benedetič razširil najprej do prvih sipin gradeške lagune in potem do odprtega morja, kjer se je končno lahko izbrisala. S tem se je naposled razbil obroč in prek «razpoke» v njem bodo brez nadaljnjih težav lahko stopili v južni svet vsi naši mladi primorski pesniki in za njimi tudi dolenjski in štajerski, gorenjski in prekmurski in vsi tisti, ki jim je Piran še vedno le tuje zabavišče, kjer čisto po golem naključju zveni slovenska beseda med beneškimi zidovi.

Toda cena, ki jo je Benedetič moral plačati za to pionirsko delo v slovenski poeziji, je zelo visoka.

Roditi se je moral na «križišču»:

Že več kot tisoč let križišče
[reže moje telo

Živeti je moral na «križišču»:

Imel sem vrt in v vrtu je raslo
[morje

Na «križišču» ljubiti:

Tulijo sirene in prepevajo
[revščino.
Podaj mi roko, oj dekle,
odpelji me v svet brez črtovja,
brez labirinta križanj,
oj ti, dekle!

in na «križišču» pesniško dozoreti:

Da bi ti rekel vse prav vse
kar v srcu joče in poje
zemlja mati
bi moral izjokati nerazrešljivo
[pesem
samote.

Čutiti se je moral tujec med sosedi, spoznati samoto v dobi, ko najbolj potrebujemo človeške topline, jokati, ko bi se moral brezskrbno veseliti in osebno in grenko plačati za vsak trenutek sreče. Odpovedati se je moral končno urejenemu življenju, ohrabrujoči spodbudi okolja in varnemu objemu domače kulturne tradicije. Kar je bilo onstran Krasa, se je zato v njegovi mladostni domišljiji pobarvalo z legendarnimi odtenki:

In je tančica luči sredi teh razcefranih oblakov
žarek
ki odseva tam iz kraške svežine
v jekleno monotipijo tabrik.
Kako bi potem mogel še sanjati,
brez tega odseva,
ki me vsak dan tolaži?
Vidite,
to je moja zemlja,
in zemlja je življenje.

Slovenska beseda se je v njem spremenila v mit in v imenu tega mita se je boril s svojim okoljem, z umazanimi valovi gradeške lagune, s sivino furlanske nižine, s črnim dimom tržiških ladjedelnic in trpel. Toda ne zaman, zakaj njegova pesem se je vtisnila prav tako v valove gradeške lagune kot v sivino furlanske nižine in v črni dim tržiških ladjedelnic. Zmagal je torej nad svojim okoljem in ta zmaga je obogatila njegovo življenje in prek njega tudi njegovo pesem in slovensko pesem nasploh.

Sestavne prvine Benedetičeve lirike je zato treba iskati predvsem v izrednih razmerah, v katerih so se izoblikovale. Ni pa dvoma, da so se vsaj najpomembnejše porodile v območju italijanske pesniške tradicije in v brezpogojni predanosti slovenskemu mitu. Očitno je na primer, da je mladi pesnik pazljivo prisluhnil hermetičnim odmevom, ki so mu prihajali iz Italije in dasi si jih nikoli ni popolnoma prisvojil, so vendarle prisotni v skoraj vseh pesmih «Razpok». Naj navedemo samo nekaj značilnih primerov:

niti vrisk vlaka na zakotni postaji
ne odpre špranje v jasnine.

Sem žejen bambusa,
ki riše vitke uspavanke,
rumeno zeleno svetlo nežen.
In sanjam rododendrone.

Vem za steklene strune
ki trgajo pajčolan srca.

Prisluhnil pa je tudi impresionističnim motivom, na katere je naletel pri mrzličnem proučevanju evropskih slovstev, saj so se lepo skladali z njegovim nemirnim značajem in z njegovo ljubeznijo do Cankarja:

Otroci mačke vrabci materę
črni oblaki

V portiču vse postaja mehko.
Sonce pomaranča
riše zvečer rdeče podtone
med črnim modrim zelenim.

besede, vriski otrok, burja in tvoji poljubi.

Celo futurizem je pustil v njem vidne sledove:

Žgi napalm fosfor
ta-ta-ta-ta-ta.

Na bledem soncu odprite okna umira moj spomin
aaaaaaaa...

Našteli bi lahko še nekaj drugih estetskih gibanj tega stoletja, ki so posredno ali neposredno vplivala na Benedetičevo poezijo. Precej otipljiv je na primer tudi vpliv sodobnih ameriških «jeznih pesnikov» in ruske postrevolucionarne avantgarde. Menimo pa, da bi bilo vsako nadaljnje iskanje v to smer — vsaj v okviru te bežne recenzije — popolnoma odveč. Kar nas tu zanima poudariti, je predvsem dejstvo, da je Benedetič znal prikrojiti vse zunanje estetske pobude po potrebi lastne pesniške osebnosti. Drugače povedano, je iz vseh svojih estetskih izkušenj vzel samo tiste prvine, ki so mu lahko nudile kako kongenialno izrazno sredstvo. Tako si je na primer pri hermetizmu izposodil le fonetično sugestijo; pri impresionizmu le čar asociacije; pri futuristih le agresivnost vzklikov in pri ruski avantgardi le otožni sarkazem.

Benedetičev slog je torej pristen in izrazit in to kljub heterogenosti njegovih komponent, kar brez dvoma najbolje priča o moči njegove pesniške osebnosti. Rekli bi celo, da je prav zlitosti tako heterogenih slogovnih virov pripisati dobršen del čara, ki nas privlačuje ob branju njegovih pesmi, saj daje njegovi liriki nenavadno ostrino, suho jedernatost in bojevito napadalnost, a hkrati tudi mehko otožnost, ganljivo nežnost in vznemirljivo dramatičnost.

Ne moremo pa trditi, da je v Benedetičevem slogu pogojena vsa njegova lirična motivika, kot se to rado dogaja pri pesnikih, zlasti sodobnih, ki dajejo oblikovnim formulam odločno prednost pred vsebinskim, to je izpovednim vprašanjem. Benedetič se ni pustil ujeti v to magično mrežo. Njegova ganjenost se izraža svobodno in ne žrtvuje ničesar obligatnim prehodom pesniškega izraza. Naj govori o ljubezni, o rodni zemlji, o družbenih krivicah ali o žalostni usodi zamejskega človeka, njegovi tropi in figure se vedno urejajo po nekem logičnem redu, ki jih brez nepotrebnih odklonov usmerja proti enemu samemu cilju, to je proti popolni zaključenosti pesniške misli. Zato je vsaka njegova pesem v zbirki neodvisna od sosedne, saj predstavlja nekak svet zase, kot bi se pesnikova domišljija vžgala samo tedaj, ko začuti resnično potrebo, da dvigne svoj tožeči glas proti nebu idealne pravice. Tudi v pogledu navdiha je Benedetič namreč ljubosumen na svojo svobodo. Priložnosti za svoje pesmi si poišče kjerkoli in kadarkoli. Kar odloča pri njegovi izbiri, je samo trenutna ganjenost, na katero točno reagira s protestom. Vse ostalo ga ne zanima. Zaman bi zato iskali v njegovi zbirki rdečo nitko kake lirične konstante. Nekateri motivi se sicer pogostoma ponavljajo, vendar se vsakokrat prikažejo v popolnoma drugačni luči in v drugačni ritmiki, kot bi se pesnik ne spominjal več prejšnjih sorodnih občutkov in bi docela znova skušal pesniško upodobiti svojo ganjeno osuplost.

Menimo, da je prav v tem največja zasluga Benedetičeve poezije. V tem in v absolutni sodobnosti njegovega formalnega predloga. Zato pozdravljamo «Razpoke» ne samo kot izraz poetične vitalnosti v zamejstvu, temveč tudi, in morda predvsem, kot dokončno razširitev slovenskega liričnega horizonta proti latinskemu svetu. Hkrati pa upamo, da se bodo mladi slovenski pesniki kmalu odzvali vabilu, ki ga vsebujejo zaključni verzi pesmi, po kateri je zbirka dobila naslov:

Tudi mi imamo svojo obalo.
Tudi mi imamo svojo deželo.
A skozi to razpoko krvoskrunsko
rad bi podal roko osamljeni deci,
ki brezmočna posluša mrmranje
[daljav
in se žejna opoteka.

j. t.

Pred gostovanjem MLADINSKEGA ZBORA šole Trnovo iz Ljubljane

Pobudo, ki jo je dala Glasbena Matica iz Trsta, da nastopi Mladinski zbor šole Trnovo iz Ljubljane v tržaškem Kulturnem domu s koncertom, kot glasbenik prisrčno pozdravljam. Zbor vodi Majda Hauptmanova, ki je včasih delovala tudi v Sežani.

Znano mi je, da delujejo otroški zbori tudi na Tržaškem: v Devinu, Nabrežini, na Opčinah, na Proseku in v Trstu. V Trstu in okolici so otroški zbori peli že pred desetletji. Točno pred 42 leti je izšla pesmarica, ki jo je tiskala tiskarna «Edinost» v Trstu. Nosi naslov: **Otroške pesmi**, uredil Srečko Kumar, naslovno stran narisal Fran Kralj. Pesmarica je izšla v 3.000 izvodih. Komponisti, ki so že tedaj močno čutili potrebo po ustanavljanju otroških zborov, so z vso pozornostjo in velikim znanjem komponirali pesmi za otroke in mladinske zbore. Med njimi najdemo imena naših najboljših komponistov, ki so se posvečali tudi inštrumentalni glasbi, vendar nikoli niso pozabili na to, da zmore vokalna glasba oplajati, voditi in usmerjati vsakega nadarjenega otroka, da je prek besedila in uglasbene pesmi vzljubil glasbo, svojo rodno zemljo in človeka. Ta imena so, kot jih naštevam po kazalu, sledeča: E. Adamič, M. Kogoj, V. Vodopivec, I. Grbec, K. Pahor, A. Dobronič, St. Premrl, A. Lajovic, Al. Sonc. Ta zbirka otroških pesmi je po zaslugi slovanskih učiteljev v Italiji našla pot v sleherno hišo in sleherno šolo. Še danes srečujemo na festivalih otroških in mladinskih zborov pesmi prav iz te zbirke.

Srečko Kumar, ki je to zbirko zbral, je po pravici zaslužil, da mu je zbor «Emil Adamič» postavil spomenik v njegovem rojstnem kraju, to je v Kojskem, da počastijo spomin in da povedo vsem Slovencem, da je imel Srečko Kumar neprecenljive zasluge za mladinsko petje, ki je zajelo v začetku vso Slovenijo, pozneje pa tudi vso Jugoslavijo in vse zamejske Slovence. Prejšnji Učiteljski zbor, ki ga je vodil sam Srečko Kumar, je bil iniciator odbora, ki je začel izdajati pod njegovim vodstvom Glasbeno revijo za otroške in mladinske zbore **«Grlica»**, ki pa se je tiskala v Zagrebu. Značilno je, da sta tudi pedagoški svet in Ljudska prosveta Slovenije prevzela to ime. In tudi danes izhaja **Grlica**, revija za glasbeno vzgojo mladine, v 2.000 izvodih v Sloveniji.

Vse te izkušnje, ki so jih rodile debate s pedagogi in glasbeniki, so prinesle realizacijo Kumarjeve zamisli, da bi ustanovili reprezentančen mladinski zbor. To je izvedel **Avgust Suligoj** v sodelovanju z glasbeniki, glasbenimi pedagogi, umetnostnimi kritiki in sploh z vsemi, ki so se bavili s kulturnimi vprašanji. Kar naenkrat se je oglasil na Slovenskem Slavček. Ta Slavček je pa dobil svoje gnezdece v trboveljskem revirju. Uradni naslov je bil: «Trboveljski slavček».

Ta zbor otrok je s svojimi koncerti in z nenehnim kontaktom med glasbenimi pedagogi Slovenije napravil pravcato re-

RADO SIMONITI

(Nadaljevanje na 7. strani)

Mladinski zbor šole Trnovo iz Ljubljane s svojo dirigentko Majdo Hauptmanovo. Zbor bo **nastopil v Trstu prihodnjo nedeljo**

ŠE NEKAJ IZ IZKUŠENJ Z ARABCI

Zgode in nezgode našega ahasverskega fotoreporterja pod maroškim soncem

Skrb za kovček - Opeharjen pri menjavi denarja in plačilu postrežnine Žive «vreče» na postaji v Fesu - Ker se je opekel, ni zaupal niti poštenjakoma

Marnia, to je zadnja postaja Alžirije na meji pri Maroku. Ko smo prispeli na to postajo, smo morali vsi potniki izstopiti iz vlaka zaradi carinskega in policijskega pregleda. Ker ni bil prostor, kjer so državni uslužbenci pregledovali potne liste in prtljago, preveč razsežen, smo morali čakati na soncu skoraj dve uri, v najhujši opoldanski pripeki. Z menoj, ki sem imel samo en kovček, je nekam šlo, toda za druge potnike, ki so bili obloženi s kovčki, z večjimi ali manjšimi vrečami ter domačimi živalmi, kot s kokošmi, racami in gosmi, je bilo zelo hudo. Čez nekaj časa so se te živali oglasile ter so kokodakale in gagale in po vrhu so še otroci jokali, tako da je bil na postaji pravi «moderni koncert». Končno po skoraj dveh urah sem prišel tudi jaz na vrsto. Po končanem pregledu je šef policije dal znak, tako da smo ljudje in živali stopili na vlak in čez nekaj minut zapustili Alžirijo, tako da se je na drugi postaji v Maroku ponovila enaka kolobocija z jokanjem, kričanjem, kokodakanjem in gaganjem. Spet je bilo treba napisati osebne podatke, kaj si, kam greš itd. ter izpolniti razne obrazce. Potem je prišla na vrsto carina, ki je zelo stroga zlasti glede alkoholnih pijač, ker jih muslimanska vera prepoveduje, čeprav skrivaj skoraj vsi radi in pogostoma pijejo.

Naj si bo v Alžiriji kot drugod so me opozorili, naj bom v Maroku zelo previden, kajti v tem kraju je mnogo takih ljudi, ki ti izkazujejo veliko pozornost in ljubeznivost, da potem lažje izkoristijo tvoje zaupanje vanje. Po carinskem pregledu se mi je takoj približal postrešček, da mi odnese kovček v garderobo. Ko sem izročil prtljago, sem prosil za potrdilo, nakar mi je odgovoril, da ni treba potrdila ter da dobim kovček na postaji čez pet ur ob odhodu vlaka. Opazil sem, da so tudi drugi potniki oddajali svojo prtljago brez potrdila. Toda nisem bil mirne duše in sem šel za postreščkom ter si zapomnil številko, ki jo je imel na rokavu, medtem ko je pustil moj kovček in druge kar na peronu. V čakalnici je bilo polno ljudi, približal se mi je mlad mož, ki me je vprašal, če hočem menjati denar. Ker je bila menjalnica zaprta in sem potreboval denar, sem se odločil, da zamenjam alžirske franke. Nato je prišel še drug mož, tako da sta se začela prepirati zaradi mojih alžirskih frankov. Ker mi je prvi ponujal premalo, sem zamenjal pri drugem, toda vseeno sem na koncu ugotovil, da me je tudi drugi opeharil ter mi dal mnogo manj njihovega denarja, kot so bili vredni moji alžirski franki.

Nekaj po osmi uri zvečer, in sicer skoraj eno uro pred odhodom vlaka, sem se že vrnil na postajo. Iskal postreščka in kovček, a ni ju bilo nikjer.

Vlak je bil že pripravljen, edini brzi vlak, ki bi me moral odpeljati v Fes in druga maroška mesta. Nisem vedel, kaj storiti, brez prtljage nisem mogel odpotovati. Manjkalo je samo še deset minut do odhoda. Potil sem se kot v «sauni» na Finskem. Nato sem zagledal postreščka, ki je bil podoben tistemu, ki mi je odnesel kovček. Pogledal sem na njegov levi rokav in vesel ugotovil, da je nosil številko sedem. Ko sem ga vprašal, kje je moja prtljaga, me je pogledal in rekel, da je vse v redu: «Votre bagage est dans le voiture.» Spremil me je na vlak in v kupeju sem zagledal kovček. Vesel in zadovoljen sem plačal, kolikor je zahteval. Šele ko smo odpotovali, mi je neki sopotnik povedal, da me je postrešček dobro ogoljufal ter da sem plačal trikrat več kot on.

Iz Oujda do Fesa smo se vozili vso noč, jaz pa nisem zatisnil oči, kajti vedno sem mislil na prtljago. Okoli štirih zjutraj sem stopil z vlaka v Fesu. Odpravil sem se v mesto. Ker je bila pač še tema, bi na pločniku kmalu padel na kup vreč, vsaj mislil sem, da so vreče. Nato pa sem zaslišal, da nekdo kriči v arabščini. Stopil sem namreč na nekega moškega, ki je tam spal. Takih «vreč» je bilo nešteto. Takoj sem se mu oprostil in jo urnih nog pobrisal nazaj v čakalnico ter sedel in počakal, da se je zdanilo.

Čez nekaj minut se je pojavil v čakalnici mladenič, dostojno oblečen, s čisto belo srajco, kajti v tistih krajih je malo lepo in čisto oblečenih ljudi. Mladenič se mi je približal in me zelo prijazno vprašal, ali sem prišel z vlakom iz Meknesa. On je prišel na postajo čakat bratranca, ki bi moral priti iz tega mesta. V trenutku, ko sem mu odgovoril, da sem prišel iz Alžirije, je privozil vlak. Mladenič se mi je zahvalil in odšel na peron. Čez nekaj minut, ko so vsi potniki stopili z vlaka, se je prikazal spet isti mladenič ter mi rekel v francoščini: «Mon cousin n'est pas arrivé.» Nato se mi je ponudil, da me spremlja v mesto, jaz pa sem se mu zahvalil, češ da ni treba. «Nič hudega, imam čas in lahko ostanem tudi jaz z vami, dokler se ne zdani,» mi je odvrnil. V pogovoru me je vprašal, od kod sem in kaj sem, kaj delam, če ostanem dolgo v Maroku itd.... Nisem vedel, s kom imam opravka in kaj hoče mladenič od mene. Če je policaj, bi se brez drugega javil. Mogoče da je tat, da hoče okrasti turiste in da ima še druge prijatelje, ki ga zunaj čakajo. Seveda ob takih mislih sem mu zelo malo govoril. Povedal sem mu, da sem Italijan. Hotel je vedeti, iz katerega mesta sem. Ko sem mu povedal, da sem iz Trsta, mi je začel praviti, da ve, kje je Trst, da tu živijo Jugoslovani, da je Tito leta 1945 hotel Trst in podobno. Ko sem odgovoril, da v Trstu živijo Slovenci in ne Jugoslovani in da sem tudi jaz Slovenec iz Trsta, pa me je začudeno pogledal ter rekel, da je zelo zadovoljen, prvič spoznati Slovenca. Medtem se je zdanilo, ljudje v belih burnusih, ki so prej spali na pločnikih glavne postaje, so vstali in odšli. Tako sem tudi jaz odšel v mesto v družbi novega znanca. Med potjo mi je mladenič rekel: «Moje ime je Zaid; in vaše, gospod?» Mislil sem, «če imaš Zaid (za it), kar pojdi!» Prišla sva do velike in lepe kavarne v evropskem delu mesta ter nadaljevala s pogovorom kako dobro uro. Nato sva se zmenila za sestanek po kosilu v isti kavarni.

Ker, kot mi je razlagal spremljevalec, ki sem ga najel v potovalnem uradu «Syndicat d'initiative», je najstarejše «cesarsko» mesto. Ustanovil ga je leta 808 cesar Idris II. Bilo je glavno mesto Maroka in sultanova prestolnica. V začetku je bilo trgovsko mesto. Sedaj je to mesto center islamske kulture, kajti v njem je mnogo islamskih zavodov in semenišč ter največja in najbolj znana arabska univerza Karaouyine, ki je bila zgrajena leta 1862. Leta 1935 je dal Ali ben Jussuf to mošejo povečati, tako da je v njeni notranjosti 270 stebrov, medtem ko je vse naokoli te mošeje, ki je največja v severni Afriki, kar 14 umetniško izdelanih vrat. Mnogo je še drugih umetnin in spomenikov v tem mestu. Razne mošeje in palače bivših sultanov in kraljev so spremenjene v muzeje. Zelo zanimivo za tujce je staro mesto, v katerem je vse polno večjih ali manjših trgovin «souk» in polno ljudstva ob vsaki uri podnevi in ponoči. Spremljevalec je bil zelo prijazen prileten mož, star je bil, kot mi je sam povedal, okoli 60 let. Celo jutro sva hodila po raznih trgovinah, muzejih itd Samo žal mi je, da si nisem mogel ogledati nobene mošeje, ki so v tem mestu prave umetnine, ker je tujcu prepovedan vstop. Ko sva bila prav v srcu starega mesta pred največjo mošejo, me je mr. Mohamed, tako je bilo ime mojemu spremljevalcu, zaprosil, če mu namesto plačila za njegovo delo pošljem iz Italije par čevljev, ker da so plače pri njih nizke in družina številna — imel je namreč šest otrok — in da si ne more privoščiti lepih italijanskih čevljev. Ko sem mu obljubil, da mu bom poslal čevlje, sem ga vprašal po njihovi meri. Mohamed je pogledal moje čevlje in rekel, naj se sezujem, da si bo pomeril moje. Seveda sem mu dal samo desni čevelj, nato mi je rekel, naj mu dam še levega, da si bo pomeril oba. Na cesti pred mošejo sem stal v samih nogavicah in gledal Mohameda, kako se je sprehajal v mojih čevljih, drugi ljudje pa so gledali mene, ki sem bil brez čevljev. Mislil sem si, če mi Mohamed zbeži, kaj naj počnem v samih nogavicah. V tem delu starega mesta ni bilo mogoče najeti taksija, kajti vanj je prepovedan dohod vsakemu motornemu vozilu, ker so ulice zelo ozke in vse polne ljudi. Tisti trenutki so bili tako dolgi, da se mi je zdelo, da je minila dobra ura, odkar sem dal čevlje Mohamedu. Končno se je Mohamed odločil in si čevlje sezul ter mi jih izročil in naročil isto številko. Okoli ene ure popoldne sva se z Mohamedom poslovila in si zamenjala naslova ter sem mu obljubil, da mu bom ob svojem povratku v Trst poslal čevlje, kakor sem tudi storil, in Mohamed se mi je že zahvalil.

Po kosilu sem se odločil in šel v kavarno, v kateri sem imel sestanek z Zaidom. Pil sem dober čaj z meto, pisal več razglednic in bral razne časopise skoraj eno uro, ampak Zaida, ki je zjutraj toliko govoril o «rendez-vouseu» ob 14. uri, ni bilo. Odšel sem si ogledat še nekaj spomenikov Fesa, zvečer pa sem odpotoval proti Meknesu, v mesto, od koder bi moral priti Zaidov bratranec.

MARIO MAGAJNA

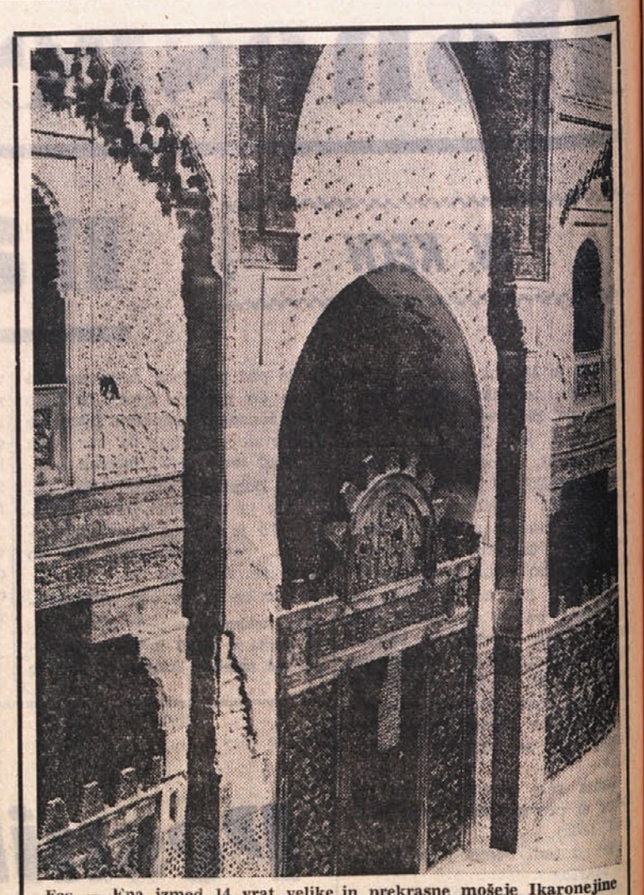

Fes — Ena izmed 14 vrat velike in prekrasne mošeje Ikaronejine

VODORAVNO: 1. izdelovalec in prodajalec strupov, 7. besednjak, 13. črn ptič, 14. listek z napisom, nalepka, 15. francoski sociolog in zdravnik, znan po svoji «Psihologiji mas» (Gustav), 16. neroden človek, 17 različna soglasnika, 18. pokrajina v severni Grčiji, 19. največje mesto afriškega kontinenta, 20. ime avstralskega atleta Clarka, 21. stari oče, 22. sodobni nemški pisatelj (Hellmut, «08-15»), 23. značilni predstavniki vrst, 24. hitra tekačica v grški mitologiji, tudi moštvo prve italijanske nogometne lige, 26. sestavina hemoglobina, 27. glavno mesto Samojskega otocja, 28. pritok Kolpe na Hrvatskem, 29. mesto, ki se je zraslo z Novo Gorico, 32. trpljenje, 33 rojstno mesto Karla Marxa, 34. gorovje v zahodni Evropi, 38. večanje, dviganje, 39. naprava za merjenje majhnih dolžin, drobnomer, 40. velika morska riba, 41. kip ali slika golega telesa, 42. pastirska staja po planinah, 43. ime ameriškega filmskega režiserja Vidora, 44. nikalnica, 45. besedna nabreklost, 46. propad, fiasko, 47. drugo ime za močvirsko ptico sloko, 49. puščavski mrhovinar, 50. znameniti starogrški pisatelj tragedij, 51. metulj, imenovan tudi osar.

NAVPIČNO: 1. vrsta kuhinjske posode, 2. drget, 3. gozdna jagoda, 4. graja, 5. grški bog gozdov, pastirjev in čred, 6. sto kvadratnih [illegible], 8. kopališče pri Benetkah, 9. pritok Volge, 10. osebni zaimek, 11. alkaloid v volčji češnji, 12. ravna pokrajina, 14. ladijski vijak, propeler, 16. vstopnica, 19. zdravilo proti malariji, 20. ujemanje koncev vrstic v pesmi, 22. sadni škodljivec, 23. kraška črnina, 25. del roke, 26. šport na ledeni ploskvi, 28. prenašalec sporočil in povelj, 29. skupina političnih somišljenikov, 30. preročišče, prerokovanje, 31. del drevesa, 32. vrsta brazilske kave, 34. pomaganje, 35. brezbarven plin osladnega okusa, 36. rimska boginja meseca, kraljica nebes, 37. ime švedskega filmskega režiserja Bergmana, 39. pokrajina v Južnoafriški republiki, 42. popularna japonska filmska igralka (Yoko), 43. sobice na ladjah, 45. prvo perje, 46. poteg vetra, 48. začetnici slovenskega književnika, avtorja «Dunajskih sonetov», 49. medmet.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Aškerc, 7. uskok, 12. skodela, 14. Omersa, 15. molek, 16. topol, 18. TT, 19. Aran, 20. Ribar, 21. lej, 22. reč, 23. šakal, 24. mora, 25. A(da) N(egri), 26. Pomar, 27. Pirc, 28. Jaila, 30. Atene, 32. Grant, 34. Arina, 36. Lear, 37. Avnoj, 39. na, 41. Bonn, 42. Kirin, 43. kar, 44. Ant, 45. Conan, 46. Gale, 47. Nd, 48. deset, 49. semit, 50. Korint, 52. ametist, 54. Andre, 55. fronta.

NEDOLŽNA DEKLICA IZ «SLADKEGA ŽIVLJENJA» JE ZRASLA V PRIKUPNO DEKLE

Dober dan Valeria: kdaj se boš omožila?

RIM, februarja

Dvajsetletna igralka Valeria Ciangottini, ki je doživela filmski krst v Fellinijevem «Sladkem življenju», je v teh dneh v središču zanimanja: mnogo se je govorilo in pisalo o njeni bližnji poroki z nekim napolitanskim fotografom. Hoteli smo točneje izvedeti, kdaj lahko pričakujemo «konfete», toda Valeria nam je ljubko odgovorila: «Še ni ognja pod streho...» — Povedala nam je, da bo poletne počitnice preživela na dalmatinski obali, nekaj dni pa se bo zadržala tudi v našem mestu.

Izkoristil sem lep sončni popoldan in se odpravil na Monte Sacro, ki je približno pol ure daleč od mestnega centra. Komaj sem stopil iz avtobusa, sem globoko zajel sapo in skoraj neverjetno se mi je zdelo, da spet gledam zelen travnik in velika borova drevesa. Zamižal sem od veselja, in skoraj bi bil zavriskal, če ne bi na drugi strani ceste stala Valeria Ciangottini. Bil sem namreč namenjen prav k njej, da bi izvedel, «kako kaj živi», zato sem ji pred odhodom avtobusa telefoniral, naj me čaka, češ da sam ne znam najti poti, ker sem tujec... Upam, da mi Valeria ne bo zamerila, toda včasih smem tudi jaz biti muhast, kajne?

Segla sva si v roke in zavila po Ulici Romagnoli do številke 55, kjer živi Valeria Ciangottini. Dvigalo naju je pripeljalo prav v stanovanje in v sprejemnici sva sedla za okroglo mizico. Jaz sem zagospodoval nad mehkim divanom, ona pa se je skrčila v fotelj in rekla:

«Potrpi, konjak dobiš pozneje. Pijačo hranimo v sosedni sobi, kjer sedaj sanja moj oče in jaz si ga ne upam motiti, kadar tako pošteno smrči...»

«Nisem vedel, da ti starši skrivajo alkoholne pijače...» sem brezbrižno pripomnil. Razumela je šalo in se nasmehnila, nato mi je ponudila cigareto. Odklonil sem.

«Ne kadiš? Blagor tebi, jaz ne zdržim brez tobaka. Kaditi sem začela že v srednji šoli, ko sem v vsakem odmoru stekla v stranišče, kjer sem v naglici povlekla nekaj dimov... Kakšni spomini!» je vzdihnila Valeria.

Potem sva začela razpravljati o — matematiki. Kakor meni, je tudi Valeriji predstavljal ta predmet največjo nevšečnost v življenju, zato se je najin pogovor kmalu obarval z živahnostjo in sproščenostjo. Med enim in drugim spominom na šolske klopi mi je Valeria pripovedovala o sebi, svoji karieri in načrtih za bližnjo bodočnost.

* * *

Njen debut na filmskem platnu sega nekaj let nazaj, ko jo je Fellini, v zaključnem prizoru «Sladkega življenja», predstavil kot simbol čistosti in nedolžnosti — v tistem pokvarjenem svetu sladkega življenja», naveličanosti, brezdelja in perverznosti. Film je doživel in še vedno doživlja neverjeten uspeh, obkrožil je zemeljsko oblo in Valerijin obrazek je videlo že na milijone ljudi.

«Toda jaz nisem več tista deklica «all'acqua e sapone!» je vzkliknila Valeria, ko sem ji omenil, da je lahko vesela, ker je že s prvo vlogo nastopila v tako pomembnem filmu in nadaljevala: «Producenti pa mi še vedno ponujajo vloge, ki so bolj ali manj podobne oni iz «Sladkega življenja». Jaz pa bi rada pokazala nekaj novega, globljega in bolj zahtevnega.»

Moral sem priznati, da ni v zmoti. Vsi filmi, ki so sledili «Sladkemu življenju» («Nekega neumnega dne», «Družinska kronika», «Sobotni vlak»...) ji niso nudili možnosti, da bi pokazala nekaj zares novega, edinstvenega.

«Kakšni filmi so ti najbolj pri srcu?»

«Tisti, ki bi jasno obravnavali probleme mladih ljudi in tudi tolmačili, zakaj je do njih prišlo.»

«Na primer?»

«Zakaj nastanejo konflikti v mladem človeku, kaj mi mladi mislimo o vojni, kako si razlagamo preteklost in kakšno bodočnost si želimo. Predvsem pa, kako si moderno dekle zamišlja emancipacijo in osebno svobodo. Skratka, film mora biti resnica, biti mora blizu vsakemu človeku. Prav zato so mi všeč nekateri jugoslovanski filmi, ki pričujejo junaški in herojski boj vaših očetov med zadnjo vojno — ker se v njih lahko mnogi prepoznajo, hočem reči,» je zaključila Valeria.

«Kateri so tvoji najljubši režiserji?» sem vprašal.

«Fellini, razumljivo, Antonioni, Rosi in Visconti.»

«Nam lahko nekaj poveš o svojem zadnjem filmu?»

«To je film «Idoli controluce», ki pripoveduje o življenju slavnega nogometnega prvaka Sivorija. Glavno vlogo igra sam Omar Sivori, meni pa so zaupali vlogo neke plašne deklice, ki se je zaljubila v svojega idola...»

Trenutek se mi je zdel ugoden, da sem končno spravil na svetlo vprašanje, ki mi je ves čas sililo na jezik:

«Slišali smo, da si pripravljaš balo...»

«Pa ne, da si tudi ti nasedel govoricam?» me je začudena vprašala.

«Kakšnim govoricam ne-ki!» sem oporekal, «kaj pa tvoje famozne izjave, s katerimi si nagradila moje kolege?»

«Govorice, pravim. Nekdo si je izmislil, drugi so verjeli. Verjemi mi, zares ne mislim na poroko. Se še ne mudi.»

«In jaz» sem zaječal, «sem že videl masten naslov nad svojim člankom: «Valeria Ciangottini, itd. — bo v juniju rekla «da»!» — Kaj pa bom sedaj napisal? Ne, Valeria, tega pa mi ne smeš storiti...»

«Česa?»

«Moraš se omožiti, ti pravim!»

«Samo zaradi tvojega zvenečega naslova?»

«Ne, Valeria, ti ne veš, kako je lep zakonski stan...»

«Toda ljubša je svoboda!»

«Ampak povej, si vsaj zaljubljena?»

«Zaljubljena? Da!»

«Kdo je... «on»?»

«Njegovo ime ti bom povedala kdaj pozneje, sedaj je še vse tako negotovo...»

«Hočeš reči, da se med vama lahko še podre?»

«Tako je!»

«Kdaj pa boš prepričana, da so tvoja čustva dovolj trdna in močna?»

«Morda poleti, ko bom prišla k vam na počitnice. Prijatelji so mi povedali, da so pri Trstu čudoviti kotički za sončenje in kopanje. Od tu pa se bom odpeljala v Dalmacijo, toda ne sama — razumljivo...» je pripomnila ljubka Valeria Ciangottini in oči so se ji zasvetile, ko je pomislila na poletne mesece. Nato je v albumu začela izbirati fotografijo, ki jo je želela posvetiti našim bralcem Izbrala je prav posnetek iz filma, na katerega jo bo vse življenje vezal lep spomin ali morda celo več — ki bo njen najlepši spomin.

Čakajte, da nisem pretiraval? Najlepši spomin? Upam si trditi, da bodo tudi rdeči sončni zahodi ob naši morski obali našli svoje mesto v njenem srcu, saj jih Valeria ne bo občudovala sama...

BRANKO VATOVEC

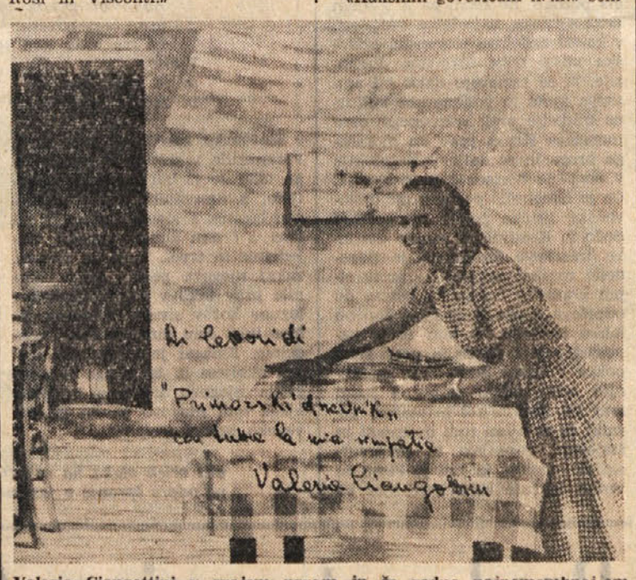

Valeria Ciangottini v svojem prvem in še vedno najpomembnejšem filmu, «Sladko življenje». V slavnem Fellinijem filmu je bila Valeria edini svetli žarek — predstavljala je čistost in nedolžnost. «Toda leta so minila tudi zame! Zakaj mi producenti ne ponudijo novih, drugačnih vlog?»

Veljaven od 27. februarja do 5. marca

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V prvem delu tedna ne boste preveč zadovoljni s svojim čustvenim življenjem. Zaradi neugodnega položaja boginje ljubezni. Potrudite se, da razčistite nesporazum. Popolnoma pa boste zadovoljni v svojih družabnih odnosih.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Začetek tedna je zelo ugoden za čustvena srečanja. Razveselite s čim svojega partnerja. Za zaljubljence je čas zelo ugoden in tudi za osebe, ki še iščejo sorodno dušo. Na delu bodite odločni in ravnajte odkrito z vsemi.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Vse, kar je zvezano z ljubeznijo, vam bo prineslo mnogo zadoščenja. To zadovoljstvo bo trajalo več tednov. Ni se vam pri tem treba odpovedati samostojnim mišljenjem. Imeli boste neki obisk, ki vas bo olajšal nekih skrbi.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Iz čustvenega zadoščenja si boste pridobili moči in volje, da se z vnemo lotite poklicnih in vsakdanjih zadev. Z osebami, ki so vam pri srcu, boste navezali prisrčne stike. Spoznali boste tudi nove ljudi. Uresničite svoje načrte.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Sedaj niso vaši čustveni interesi ravno trdni. Preveč ste nagnjeni h kolebanju. Pazite, da ne boste zaradi tega zrahljali resnih vezi. Nekateri ljudje, rojeni pod tem znamenjem, bodo povzročili s svojim obnašanjem razprtije in ljubosumnost.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Osebe srednjih let bodo imele priliko novih spoznanj in bodo navezale stike z razumno in občutljivo osebo. Potrebno bo pri tem mnogo prisrčnosti. Na splošno bodo tudi stiki s prijatelji zelo prisrčni in skladni. Na delu naj vas vodi zdrava pamet.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Vaš čar se bo ponovno povečal in z njim si boste pridobili mnogo pažnje in simpatij. Morali pa se boste nekoliko brzdati in se ne prepuščati potrtosti ali neupravičenemu nezaupanju. Rešili boste lahko vse družinske zadeve.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Prvi teden ugodni vplivi za vaša čustvena srečanja. Obilo sreče in skladnosti. Proti koncu tedna se utegne prihuljiti vmes nekaj ljubosumnosti. Na delu ste zelo zgovorni, prepričevalni in boste s tem dosegli uspeh.

STRELEC (od 23. 11. od 20. 12.) Čustveno življenje se bo nekam opomoglo. Od srede naprej so obeti ugodni in zaljubljenci bodo kar srečni. Doseči morate notranjo uravnovešenost. V družini bodite pri diskusijah previdni, da ne nastanejo spori.

KOZOROG (od 21. 12. do 19. 1.) Tudi ta teden boste lahko oživili čustvene odnose, če boste dokazali nekoliko pažnje ljubljeni osebi in ji prinesli kakšno darilce. Čas je ugoden tudi za družinske sprejeme. Če boste imeli «dobre nos», so zagotovljeni uspehi na delu.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Iz vaše osebe bosta ves teden strujila čar in magnetizem. Zaradi osvojitev boste uživali veliko srečo. Marsikdo pa utegne zabresti v težave, ker bo preveč zaupal sam vase. Uredite svoje gospodarske zadeve.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) To razdobje zahteva od vas popolno ravnovesje. Nagnjeni ste namreč k preveliki občutljivosti in tudi preveč zamerljivi ste. Ta teden boste srečni, pa tudi tesnobo in nostalgijo boste doživeli. Na delu bodite bolj elastični.

A R G O N A V T I

Zaradi nenavadno lepega vremena so se mandeljni in breskve razcvele. Sadjarji, vrtnarji in kmetje se nad tem ne navdušujejo, ker se upravičeno bojijo, da bi se znalo vreme poslabšati in pokvariti marsikaj, kar je prezgodaj vzbrstelo

OB PRIPRAVLJANJU FURLANSKE KULTURNE ČITANKE

Potreba po beneški kulturni čitanki za šolsko mladino v Beneški Sloveniji

Gradiva za tako čitanko je dovolj tako s področja lingvistike kot iz zakladnice umetniškega in ljudskega ustvarjanja

Furlansko filološko društvo je že pred dvema letoma razpisalo natečaj za furlansko kulturno čitanko, ki naj bi furlanskim učencem in dijakom v osnovnih in srednjih šolah videmske pokrajine služile za spoznavanje zgodovine, zemljepisa, gospodarstva in kulturnih spomenikov Furlanije. V kulturni čitanki bodo čisto na kratko pojasnjena temeljna pravila furlanske slovnice; nekaj najlepših pesmi in beril iz furlanskega leposlovja bo tudi v tej furlanski kulturni čitanki. O umetnosti na furlanskih tleh bodo podali kratko zgodovino in nato z besedilom in slikami opisali glavne spomenike.

Ta furlanska kulturna čitanka bi torej služila predvsem učiteljem, profesorjem, učencem in dijakom v šolah, da bi spoznali in zato tudi v življenju cenili jezikovne in spomeniške vrednote furlanske jezikovne skupnosti. Rok za predložitev besedila kulturne furlanske čitanke v furlanščini poteče letos 30. avgusta. Prva nagrada bo znašala 300.000 lir, druga 200.000 lir.

Ker se množi število svobodnih furlanskih šol in tudi čedalje bolj raste zavest o pripadnosti k furlanski jezikovni skupnosti ter se množijo tudi javni, včasih nekoliko hrupni nastopi furlanstva, je torej očitno, da bo nova furlanska kulturna čitanka odigrala še posebno vlogo osveščanja furlanske skupnosti, saj že cilj natečaja jasno kaže, čemu naj bi nova kulturna čitanka bila namenjena: Besedilo o italijanski kulturi za osnovne in srednje šole.

Zavedni slovenski krogi med laičnimi in duhovniškimi javnimi delavci v Beneški Sloveniji spremljajo z veliko simpatijo to postopno kulturno furlansko preporodno gibanje in vidijo prav v furlanski kulturni čitanki tisto sredstvo, ki bo sedanje furlansko osveščanje utrdilo in mu podelilo obstojnost, potrebno za nadaljnji razvoj. Nehote se jim ob prijateljskem svetovanju furlanskih krogov vrinja primerjava in s tem že tudi perspektiva na možnost ostvarjenja podobne beneško-slovenske pobude o izdaji kulturne čitanke o Beneški Sloveniji, ki naj bi bila predvsem prirejena, kot furlanska kulturna čitanka, za novejši rod v osnovnih in srednjih šolah Beneške Slovenije. Snovi je preobilo in je težava le v izbiranju bodisi iz zgodovine Beneške Slovenije bodisi iz temeljnih osnov slovenskega jezika, ki je glavna matica slovenskih narečij Beneške Slovenije. Berila in pesmi iz zakladnice ljudske umetnosti beneških Slovencev bi z vso umetniško vrednostjo stala ob strani umetniških utvarjalcev domačih in splošno slovenskih pisateljev in pesnikov. Marchettijeva najnovejša odkritja s področja spomeniških vrednot lahko samo s ponosom navdajo slehernega beneškega Slovenca o kulturnem ljudskem snovanju v njihovi domovini v preteklosti. Na vseh teh področjih, ki naj bi sestavljale vsebino kulturne čitanke Beneške Slovenije, ni potreba niti orati ledine, saj so o tem pisali najodličnejši umi Beneške Slovenije, temelječi nekateri bolj v italijanskem, a drugi v samostojnejšem domačem slovenskem kulturnem krogu. Ta so Podrecca in Podreki, Musoni in Bianchini, Trinko, pa velika plejada lingvistov cele Evrope, ki so ob narečjih Beneške Slovenije preizkušali svoje fonetične in splošno lingvistično znanje na področju slavistike.

Kulturna čitanka Beneške Slovenije postaja pereča potreba novih mladih krogov mlade Beneške Slovenije. Koncilska modrost na področju materinega jezika v cerkvi ter novi duh enakopravnosti in sožitja med narodi in jezikovnimi skupinami v Italiji narekuje njeno pripravljanje in kasnejše uporabo v pravičnejši bližnji prihodnosti.

A. R.

JEZERO

Stara cerkvica je v nevarnosti

Jezero je lepa izletna točka za ljudi iz mesta. Vas ima lepo lego s prekrasnim razgledom na dolino Glinščice, Miljski zaliv in Istro. V vasi je 480 let stara cerkvica, posvečena sv. Lovrencu. Cerkvica je bila pred nekaj leti popravljena, vendar so ji pustili vso staro patino. Krita je bila s kamenitimi ploščami, ki dajejo stavbi posebno lice.

Popravljena pa je bila tako slabo, da sedaj voda pronica v notranjost in jo silno kvari. Strop, ki je lesen, je ves prevlečen s plesnijo, ki razjeda les, čeprav je namazan s karbolinejem. Vsa notranjost je prepojena z mokroto ter ob deževnem vremenu teče voda tudi po zidu do tal. Morda bi bilo primerno povprašati prejšnjega stavbenika, kako to, da se je stavba v tako kratkem času toliko pokvarila, da deževnica tako močno prihaja v ladjo cerkve?

Vsekakor je treba cerkev ponovno popraviti, popravi pa naj jo podjetnik, ki ima tudi nekaj čuta dolžnosti in ponosa. Prosimo tudi dolinsko občino, da se zavzame za to staro zanimivost na naši tako lepi izletni točki.

Izletnik

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Letošnje prireditve ital. krožkov

Sestanek med delegacijama ZK obalnih občin in KPI iz Trsta

Na posvetu predstavnikov italijanskih kulturnih krožkov Istre in Reke v Poreču so obsežno obravnavali delovanje krožkov ter sprejeli program prireditev za letos. Predsedstvo Italijanske unije, ki je organiziralo posvet, bo te dni v sodelovanju z ljudsko univerzo v Trstu izdelalo podroben program predavanj in glasbenih večerov za italijansko etnično skupino. Domenili so se tudi o izmenjavi gostovanj kulturno-umetniških skupin posameznih krožkov Istre in Reke.

Program prireditev, ki jih bo Italijanska unija organizirala letos, pa je naslednji: šolski festival bo 16. in 17. aprila v Vodnjanu; festival dramskih skupin bo — prvi del 10. maja v Poreču, drugi del pa 15. maja v Piranu. Ob dnevu mladosti, 25. maja, bo v Rovinju zaključni večer festivala otroške pesmi. V Piranu bo junija festival pesmi za odrasle. V istem mesecu bo še zaključna revija kulturnih krožkov v Galežanu ter folklorni festival v Umagu.

* * *

V Kopru je bil sestanek med delegacijo Zveze komunistov obalnih občin in delegacijo KPI iz Trsta. Razgovarjali so se o programu medsebojnega sodelovanja v prihodnjem razdobju. S koprske strani so bili prisotni sekretarji občinskih komitejev v Kopru, Izoli in Piranu Branko Gabršček, Slavko Černelič in Milan Grlj, medtem ko sta bila v italijanski delegaciji Claudio Tonel in Jelka Grbčeva. Med drugim so se dogovorili, da bodo v okviru širšega sodelovanja družbeno-političnih organizacij na koprski obali z organizacijami delavskega gibanja sosednega področja še nadalje poglabljali tudi stike med partijskimi organizacijami. Predvidevajo več razgovorov o položaju italijanske manjšine v Jugoslaviji in slovenske v Italiji, nadalje o šolstvu, o razvoju delavskega samoupravljanja v Jugoslaviji, o vprašanjih delavskega gibanja v Italiji itd. V načrtu imajo tudi predavanje v Trstu o dosedanjih izkušnjah gospodarske reforme v Jugoslaviji ter debato o načelih jugoslovanske zunanje politike.

Zadnja pot zavedne Križanke Nine Žepanove

V tržaški bolnišnici je v ponedeljek umrla Antonia Košuta, vdova Tence iz Sv. Križa, ki pa je bila bolj znana pod vzdevkom Nina Žepanova. Njena smrt ni prišla nepričakovano, ker je pokojnica že dolgo bolehala za hudo boleznijo, vendar je vest, da je preminila, prizadela ne le njene najbližnje pač pa vso vas in vso okolico. Nina Žepanova je bila namreč zelo znana in priljubljena tako doma, kot tudi v mestu, kjer jo je poznalo veliko ljudi, ki so nekoč zahajali v gostilno njenih staršev najprej na Proseku, pozneje pa v Sv. Križu, kjer jim je tedaj še mlada Nina stregla.

Po rodu je bila Nina Žepanova iz stare kriške družine Košutovih. Tudi ko se je omožila je ostala v rojstni vasi, ker je vzela Josipa Tenceja, po domače Pepija Černetovega. Izhajala je iz zavedne družine in se tudi poročila v zavedno hišo. Samo ob sebi se zato razume, da je bila pokojnica zavedna napredna Slovenka. Temu so sledile tudi posledice: v dobi fašizma so tako njeno rojstno hišo, kot tudi novi dom imeli fašisti na piki. Zaradi tega so jih tudi preganjali. Popolnoma razumljivo je tudi bilo, da sta se njena in moževa družina vključili v osvobodilno borbo, pri čemer ona ni zaostajala. Njena zavednost in zavednost vse družine je od nje terjala, da je še mlada postala vdova. Jeseni leta 1944 so nacisti ujeli njenega moža, ki je bil aktivist Osvobodilne fronte, in ga odpeljali v Buchenwald, kjer je tudi umrl. V Nemčiji je umrl še en možev brat, dva sta padla v partizanih.

Nina je tako ostala vdova z dvema nepreskrbljenima otrokoma, za katera je morala skrbeti in ju vzgojiti. Seveda ju je vzgojila po načelih, ki so njo, njenega moža in vse sorodstvo vodila v najhujših časih naše zgodovine.

Kako je bila Nina cenjena, se je videlo v sredo popoldne na njenem pogrebu, ki se ga je udeležila velika množica domačinov in tudi ljudi iz mesta. V žalnem sprevodu, ki se je vil od njenega doma, mimo cerkve na pokopališče, je bilo zelo veliko vencev in šopkov cvetja, ki so ji ga sorodniki, znanci in prijatelji poklonili v znak ljubezni in spoštovanja.

Hčerki Ljubi, sinu Ivu, materi in vsem njenim sorodnikom izrekamo globoko sožalje, pokojnici pa naj bo lahka zemlja, ki jo je tako ljubila.

Ponesrečen načrt

(Nadaljevanje s 3. strani)

mi je ena vzbudila Marthino pozornost.

— Uspavalne tablete. Vzeti po eno na dan. Po zdravnikovem navodilu, — je pisalo na ovitku škatlice.

«Tablete za spanje!» je kriknila Martha v sebi. Odprla je škatlico. Osem svetlomodrih kroglic je je obležalo na dlani. Kakor osem vabljivih bonbončkov za otroke. Vsula je tablete nazaj v škatlico, jo skrbno zaprla in jo potisnila na dno žepa predpasnika. Še pred večerom pa jo je spravila v najglobljo predal omare.

Imela je sredstvo. Da, sedaj je imela sredstvo. Treba je le še čakati na ugodno priliko. Na priliko, kjer ne bi mogel nihče spregledati njene soudeležbe v poteku zadeve.

Od tistega dne je bila Martha precej prijaznejša z Dominickom.

Stari mož je žarel od zadovoljstva in delovnim tovarišem je rad povedal, kakšno srečo je imel, da je izbral prav Martho za ženo.

Martha pa je čakala, da se ji ponudi ugodna prilika.

Prilika se je res ponudila.

Nekega dne je prišel Dominick domov dobro uro kasneje, kakor navadno. Martha je takoj ugotovila da je pil, kar pri njem sploh ni bila navada.

«Res, Martha, malo sem ga nagnil. Veš, prijatelj je godoval. Pa saj ni nič hudega, kajne?»

«A, kje neki!» je rekla Martha.

«Ampak veš, nazaj moram. V podjetje, veš. Nadomestovati moram nekega tovariša, ki mu je umrla teta. Ob desetih moram biti zopet na delu. Ni sicer preveč prijetno. No, bo pa zato ob mesecu kakšen frank več v kuverti,» je razlagal.

«Ob desetih! Sedaj pa je že sedem!» ga je prekinila Martha.

«No, malo bom zadremal kar tu na divanu. Dve urici pač. Potem pa bo treba nazaj.»

Zleknil se je na divan in trenutek kasneje je že spal.

Spal je tako mirno in spokojno, kakor da je pred njim dolga zimska noč.

Martha je sedla k pečici. Mrzlično je stiskala pesti v naročju.

V žepu predpasnika so zaškrobotale tablete v škatlici. Dominick je v spanju nekaj mrmral. Pogledala ga je z dolgim, sovražnim pogledom. S pogledom, ki je bil bolj mrzel, kakor ledena noč, ki je objemala zemljo. S pogledom, ki je bičal bolj, kakor snežinke, ki jih je oster veter sipal v okna.

Ob pol devetih je moža zbudila.

Gledal je zmedeno okoli sebe. Ni še bil naspan in ni še bil popolnoma trezen.

«Vstati moraš, če greš res nazaj,» mu je rekla.

«Ah, saj res. Treba bo, treba,» se je domislil in vstal.

Martha mu je iz kuhinje prinesla večerjo.

«Ne, ne bom jedel. Ne diši mi. Zavij mi meso. Vzel ga bom s seboj,» je rekel.

«Skuhala sem ti čaj. Pogrel te bo. Dober čaj z rumom, ko je zunaj tako mrzlo.»

«O, Martha, kako si skrbna,» se je nasmehnil.

Ponudila je skodelico čaja. Zelo sladkanega in zelo močnega čaja. Tako je bil sladak in tako močan, da se je Dominicku silno prilegel. V dušku je izpraznil skodelico.

Takoj nato je odšel v viharno sneženo noč.

«Ah, kako bi spal, spal,» je mislil, ko se je opotekal proti gozdiču. Tri svetlomodre tablete so pričele delovati...

«Ta čaj je bil preveč močan. Ni me osvežil. Še bolj utrujen sem po njem,» mu je leno teklo skozi misli.

Še korak, še dva. Nato je Dominicka zajela noč in drobcen pršeč sneg je tkal odejo čezenj...

Dve uri kasneje je hitel sosed proti Dominickovi hiši. Krava se mu je telila in nekaj ni bilo v redu. Sosed je vedel, da zna Dominick ob takih primerih pomagati, zato je hitel ponj.

«O, kaj pa je to!» je vzkliknil, ko je v gazi skoraj padel čez zasneženo telo.

«Dominick, Dominick!» je klical, ko ga je spoznal. Toda Dominick se ni zganil. Dihal je, a sosed ga ni mogel prebuditi.

Sosed se je obrnil nazaj in tekel, kolikor so ga nesle stare noge. Sklical je ljudi iz vasi. V njegovi hiši so spravili Dominicka k zavesti.

V bolnišnici pa so mu kasneje morali odrezati tri prste na desnici, ker so mu odmrznili.

Toda dva sta mu še ostala. Palec in kazalec. Z njima je spomladi podpisal ločitveno listino na sodišču.

Martho so privedli k razpravi iz zapora, kjer je čakala na sodbo zaradi nameravanega umora.

Pred gostovanjem MLADINSKEGA ZBORA

(Nadaljevanje s 3. strani)

volucijo. Vse šole so začele sistematično gojiti otroško in mladinsko zborovsko petje. Po zaslugi Avgusta Šuligoja, našega najboljšega do sedaj živečega vzgojitelja in dirigenta mladinskih zborov, so začeli ustvarjati za otroške in mladinske zbore komponisti kot so: Slavko Osterc, Anton Lajovic, Emil Adamič, Danilo Švara itd. Trboveljski slavček je pod vodstvom Šuligoja ponesel našo mladinsko zborovsko ustvarjalnost z največjo kvaliteto, rekel bi, skoraj po vsej Evropi. V Pragi je leta 1935 odnesel svetovno prvenstvo v mladinskem petju. Kot urednik najrazličnejših pevskih zbirk je z drzno, toda z visoko umetniško občutljivostjo zbral skladbe naših najpomembnejših komponistov za otroške in mladinske zbore.

Zdi se mi, da je vse njegovo delo in delo tistih iskrenih sodelavcev na tem področju ustvarilo vse pogoje, da se je po tej strašni vojni razvil «CELJSKI FESTIVAL» mladinskega in otroškega petja, ki je vsako drugo leto v Celju. Naši pedagogi in glasbeni sodelavci iz Celja so izpeljali veliko stvar. Ustavili se niso na ozkem slovenskem področju, ampak so danes dosegli, da je mladinsko petje zajelo vso Jugoslavijo, naše zamejstvo in da se iz leta v leto prijavlja na Celjski festival vedno večje število tudi inozemskih zborov. Festivalni dnevi v Celju postajajo praznik vse pevske mladine Jugoslavije in zato ni čudno, da je Celjski mladinski festival dosegel to čast, da se je preimenoval v jugoslovanski pevski festival naše mladine.

Pogoj, da bodo naši otroci vzljubili domačo in tujo pesem je, da se začnejo seznanjati z našo kulturo že v najmlajših letih. To je tudi poroštvo, da ne bo naša pesem nikoli odmrla. Iz mladinskih zborov bodo naše mladinke in mladinci pristopali v pevske zbore odraslih. Vse jih bo vezala pesem, ki ne pozna meja in sovraštva. Lepota in dobrota sta večni. Značilno je, kar je povedal predsednik celjskega festivala Anton Svetek, da niso našli med mladino, ki poje, niti enega primera kriminala ali podobnih prestopkov. Star izrek pravi: «Kdor poje, zlo ne misli».

Ob koncu bi rad čestital Glasbeni Matici iz Trsta, da je že začela formirati mladinske zbore. **Ali ne bi ob tem gostovanju mladinskega zbora iz Trnovega v Ljubljani, ki bo gostoval v Trstu, in ob že formiranih mladinskih zborih na Tržaškem, pri lo do skupnih nastopov v kateri koli obliki (revijski ali tekmovalni) prav v Trstu, po vzoru, ki ga poznamo po prireditvah v Gorici za odrasle zbore?**

Mladinskim zborom iz tržaškega in goriškega področja želim vse najboljše! Začetnim težavam pa morajo merodajni predstavniki, ki jim bo skrb za kulturno dejavnost in rast zborovskega petja, najti pravo pot, da jih odstranijo. Mladinske literature in glasovnega materiala je toliko, da nas ni strah bodočnosti!

RADO SIMONITI

Še zadnji spomini na letošnje pustne prireditve. Zgoraj otroško pusno rajanje v Bazovici, na spodnjih slikah pa na prvi maskirana mladež v Boljuncu, na drugi pa množica dežnikov prav tako v Boljuncu, ko je dež na pepelnično sredo motil «pogreb»

Pisma uredništvu

Kaj vse govori proti načrtom o industrijskem področju na našem Krasu

Problem pitne in industrijske vode je že danes pereč - Kaj pomeni ta načrt za nas Slovence? - Obisk doberdobskega področja - Stokrat raje «zeleni načrt»

Slovenska kulturna gospodarska zveza je prejšnji petek ponovno povabila k tako imenovani okrogli mizi, kjer se je tokrat razpravljalo o temi «Gospodarstvo v naši deželi s posebnim ozirom na slovensko manjšino». Tema je bila vsekakor aktualna in nadvse zanimiva, ker se je tikala prav nas, zamejskih Slovencev.

Prijavil sem se v diskusiji in sicer tedaj, ko je šlo za vprašanje, ali naj naši ljudje, mislimo Slovenci, mirno sprejmemo napovedano novo industrijsko področje v pravokotniku Prosek — Općine — Bane — Općine postaja — Veliki Repen — Mali Repen — Zgonik — Gabrovec — Prosek.

Osebno sem iz več razlogov proti takemu načrtu, katerega osnovni cilj je, da se dokončno spremeni etnični značaj kraške planote in, tudi če bi se ta načrt ne uresničil, razvrednoti zemlja t. j. last slovenskega kmeta, polkmeta — delavca in obrtnika, saj bi v ta namen bil dovolj že prav enostaven dekret. Svoja izvajanja proti temu pa sem skušal osredotočiti predvsem na problem *pitne vode* pa tudi industrijske vode ter vode za namakanje vrtov in nasadov.

Po mojem nestrokovnem mnenju, je danes pitna voda v Trstu in na vsem tržaškem področju že skrajno slaba in so pri filtriranju potrebne nenavadno velike količine klora, tako da se glede tega čujejo od več strani opomini, tudi iz neslovenskih krogov, od tistih, ki so proti nameravani ustanovitvi novega industrijskega področja prav zaradi problema pitne vode in vode nasploh.

Samo ta problem — problem zdrave pitne vode — more za določen čas odstraniti namere v zvezi z ustanovitvijo industrijskega področja na tržaški planoti. V podkrepitev svojih izvajanj sem navedel še dejstva, ki vsa govorijo in potrjujejo vzroke, ki so in bodo v še večji meri ta problem poostrili. Ta dejstva so:

V doline na našem Krasu že najmanj 15 let dovažajo smeti s tovornjaki mestnega podjetja za čistočo. V kraške doline dovažajo prav vse odpadke našega mesta z ustreznimi posledicami pronicanja najrazličnejših, tudi strupenih snovi v porozno kraško podzemlje. Ta proces še posebej pospešijo nalivi, ki nujno pospešujejo odtok voda v nižje sloje do korita same Timave.

Na vsej kraški planoti nimajo do danes niti stara, avtohtona naselja, niti posamezni lastniki hiš, vil, kot tudi ne nova begunska naselja, — naselje v Padričah in novo begunsko naselje med Padričami in Bazovico — nadalje vojašnica pri Banih in vojašnica na Općinah, pa tudi klavnica na Općinah in zbirni center uvožene živine na Proseku ter še kak drug večji ali manjši objekt prepotrebne kanalizacije in še greznice, razen v redkih primerih, ne praznijo, pač pa se odtekajo verjetno v porozna kraška tla.

Zgoraj navedenim podatkom dodajmo še nameravano industrijsko področje. Od kod naj bi se črpala prepotrebna voda, ki bi jo ta industrija potrebovala saj smo rekli, da Trstu že sedaj vode primanjkuje. Hkrati se sprašujem, kaj z odtočnimi vodami, v mnogih primerih tudi strupenimi? (Glede tega bi hotel omeniti primere iz nekaterih predelov Italije, kjer je po rekah izumrla vsa favna prav zaradi odtoka odpadlih voda iz tovarn v reke). Do danes še ni sodobnega kanala odtočnih voda v morje, pač pa vse vode silijo v nižje predele, nekako vzdolž južne železniške proge vse od Orleka — Drage pa do Nabrežine in še dalje. Samo ob sebi se pri tem postavlja še vprašanje: od kod tržaški občini prepotrebna sredstva za tako velikopotezen objekt?

Naj k doslej navedenemu dodam še *naftovod*, ki bo po svoji trasi šel prav po naši kraški planoti in to z vsemi morebitnimi posledicami, če bi se cevi pod zemljo pokvarile, počile, usedle zaradi nestabilnosti terena itd. V takem primeru bi se nafta odtekala in prodirala tja, kamor bi si logično utrla pot, torej v podzemlje... Naj glede tega navedem primer naftovoda Genova — Ingolstadt, kjer je v mestu Lindau ob Bodenskem jezeru na meji med Švico in Zahodno Nemčijo prišlo do incidenta in tudi do tožbe med občino Lindau in družbo, ki je naftovod gradila. Ker se je občinska uprava tega mesta bala, da ji bo naftovod onesnažil jezero, iz katerega mesto dobiva vodo, je družbo sodno preganjala in jo prisilila, da je prvotni načrt temeljito popravila. Po mojem ni izključeno, da bi moglo kaj takega groziti tudi nam, odnosno našemu mestu, da bi namreč pri naftovodu moglo priti do okvare in bi nafta odtekala v podzemlje do naših podzemeljskih voda in nam tako okužila odnosno zasmradila pitno vodo. Ali so odgovorni krogi računali tudi s to možnostjo, ko so se odločili za terminal naftovoda v Žavljah, medtem ko bi bil morda bolj primeren nekje ob izlivu Soče?

Ob koncu še nekaj: mislim na *protosinhrotron* na področju Doberdoba. Tudi če bo ta ogromni kompleks služil izključno raziskovanjem in poskusom v mirnodobske namene, torej v korist človeka, vendarle diši po — radioaktivnosti. Nisem strokovnjak in ne maram se mešati v to zadevo, in jo zato prepuščam strokovnjakom — atomskim, geološkim, hidrološkim, medicinskim in drugim, pa tudi tržaški mestni upravi. Doberdobsko področje, kjer naj bi stal nekoč protosinhrotron, pa sem si podrobno ogledal in tudi večkrat fotografiral — v spomin za naše poznejše rodove... Ko pa sem si ogledal ta naš kraj, ki ga bo čez leta poznal ves svet zaradi njegovega sinhrotrona, se mi je vrinila misel, da bodo za ta «čudež» vedeli vsi, nihče pa ne bo vedel, da stoji na slovenski zemlji. Toda tudi ne glede na to, je znano, da je to področje razmeroma nizko, le kakih 30 do 50 metrov nad morjem in prav na sotočjih Timava, Soče in Vipave, t. j. tistih voda, ki pridejo danes v poštev za sedanje kot tudi za bodoče potrebe glede pitne in industrijske vode v Trstu in na Tržaškem.

Vse, kar sem do tu navedel, govori proti nameravanemu industrijskemu področju na našem Krasu. Ponavljam: besedo prepuščam odgovornim strokovnjakom. Kar se pa mene tiče, stokrat raje sprejemam «rezervat» in to v najširšem pomenu besede. Tega «rezervata» pa si ne zamišljam obdanega z bodečo žico, kakršne so v ZDA napravili za Indijance, pač pa v obliki zaščitenega «zelenega pasu», naj bi se raztezal vse od Peska do Doberdoba in obsegal ves gorati del tega področja. Problem zdrave pitne vode, «zeleni pas» — pljuča vsakega mesta in mediteransko — kontinentalna klima na kraški planoti, vse to so pozitivni razlogi, ki govorijo zato, da ostane status quo. Vsak zdrav razum mora ta dejstva sprejeti. Industrializacija pa je naš živelj vedno le požirala...

Zagovornikom novega industrijskega področja na naši kraški planoti bi svetoval, naj si nekoliko ogledajo slovenska in hrvatska področja okoli Nove Gorice, okoli Kopra in v Bujščini, pa tudi naše naprednejše živinorejce, vrtnarje, cvetličarje, vinogradnike naj vprašajo. Vsi jim bodo povedali, da niso še nikoli tako lahko spravili v denar svojih pridelkov, svojega truda, kakor to lahko storijo danes. Pa naj bo to na tej ali pa na oni strani meje. Še več, zagovorniki industrijskega področja naj se potrudijo v Emilio ali v Romagno in se tam naučijo, kaj vse zmore posamezna kot tudi organizirana iniciativa. Če to velja za tista področja, zakaj bi isti pogoji ne veljali tudi za naše kraje? Mar mi ne živimo v neposredni bližini mesta, ki šteje kakih 300.000 prebivalcev?

Malo dobre volje, energije in pod pogojem, da se resnično hoče nekaj storiti; nadalje z dobro organizacijo, strokovnim znanjem ter ob finančni podpori zasebne iniciative, ob podpori naših številnih denarnih zavodov ter po *dolžnostni podpori državne pomoči*, ki nam po ustavi tudi pripada, in prepričan sem, da bi se v naših okoliških občinah kmalu ustvarilo blagostanje, ki bi ga omogočilo racionalno kmetijstvo, živinoreja, vinogradništvo, vrtnarstvo, cvetličarstvo itd. in še turizem.

DANILO ŠTUBEL

SKUPINA BANČNIH ZAVODOV PODPISALA

27,5 milijona dolarjev posojila holdingu za gradnjo naftovoda

Nominalne obveznice po 1000 dolarjev se bodo obrestovale 6,5 odst.

Skupina denarnih zavodov, v kateri so Banca Commerciale Italiana, Banca Nazionale del Lavoro, Banque de Paris et du Pays-Bas, Kreditanstalt-Bankverein, Doutsche Bank, Lehman Bank, Oesterreichische Landerbank, Rotschild Bank in Warburg Bank je 23. februarja podpisala za 27,5 milijona evropskih dolarjev posojila, ki ga je razpisal Transalpine Finance Holding. Gre za obveznice po 1000 dolarjev nominale, ki se obrestujejo v razmerju 6,5 odst. in ki bodo notirale na londonski, amsterdamski in morda tudi na dunajski borzi. Transalpine Finance Holding je bila ustanovljena 15. novembra 1965 v Luksemburgu in sicer, z namenom, da skrbi za finansiranje gradnje naftovoda iz Trsta v Ingolstadt ter za njegovo povezavo z naftovodom Rhein-Donau, ki veže Ingolstad in Karlsruhe. Pri Finance Transalpine Holdingu so udeležene naslednje mednarodne petrolejske družbe: Esso (20 odst. glavnice), Shell (15), British Petroleum (14), Mobil Oil (11), ENI (10), Marathon Oil (7), GRAG (6), Continental Oil (3), Deutsche Erdoil (3), Sholven-Chemie (3), Texaco (3), Wintershall (3), Compagnie Française du Petrole (2 odst.).

Gradnja naftovoda Trans Alpine Pipeline iz Trsta v Ingolstadt bo terjala investicijo 185 milijonov dolarjev, in sicer je v to vsoto vračunan tudi manjši strošek za adaptacijo naftovoda Rhein-Donau. Od celotne vsote, 72 milijonov dolarjev bodo porabili za gradnjo naftovodnih naprav na italijanskem, 69 za naprave na avstrijskem ter 44 milijonov za naprave na zahodnonemškem državnem ozemlju. Samo Transalpine Finance Holding bo prispeval 25 odst. vseh potrebnih sredstev, za razliko pa bodo razpisali vrsto posojil na mednarodnem finančnem tržišču. Sedanje posojilo v višini 27 milijonov dolarjev je prvo izmed napovedanih finančnih akcij.

Pozneje, čez nekaj let, bodo predvidoma izdali nadaljnjih 50 milijonov dolarjev za to, da bodo povečali zmogljivost naftovoda od 500.000 na 1,000.000 sodov surovega goriva na dan. Do podvojene zmogljivosti naftovoda Trst-Ingolstadt bodo prišli tako, da bodo vzdolž njega podvojili število potisnih črpalk (v prvi fazi jih bodo zgradili pet, pozneje pa še prav toliko).

Vreme včeraj: najvišja temperatura 12,3, najnižja 11, ob 19. uri 9; zračni tlak 1019,9 stanoviten, vlaga 75 odst., brez vetra, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 9,5 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 27. februarja Gabrijel
Sonce vzide ob 6.48 in zatone ob 17.48. Dolžina dneva 11.00. Luna vzide ob 9.50 in zatone ob 0.05
Jutri, PONEDELJEK, 28. februarja Roman

OB ZAKLJUČKU SVOJEGA OBISKA V TRSTU

Pogovor veleposlanika Vejvode s slovenskimi predstavniki

Popolne je veleposlanik SFRJ Ivo Vejvoda obiskal Kulturni dom in prisostvoval predstavi SG

Včeraj opoldne je jugoslovanski veleposlanik Ivo Vejvoda, potem ko je v četrtek izročil visoka jugoslovanska odlikovanja šestim najvišjim predstavnikom lokalnih oblasti v naši deželi, povabil na kosilo predstavnike slovenske narodne skupnosti v Trstu. Med kosilom, na katerem so bili tudi generalni konzul SFRJ v Trstu Rudi Janhuba ter konzuli Mihael Jurman, Jože Gačnik in Žarko Milutinovič, je prišlo do iskrenega nevezanega razgovora o trenutnem položaju Slovencev v Italiji. Ob 16.30 pa je jugoslovanski veleposlanik obiskal Kulturni dom v Ul. Petronio, kjer ga je sprejel predsednik začasnega upravnega odbora dr. Frane Tončič s člani odbora in upravnik Slovenskega gledališča prof. Rado Rauber ter umetniški vodja prof. Josip Tavčar. Veleposlanik je nekaj časa prisostvoval tudi predstavi Beckettove prireditbe «Čakajoč na Godota».
V petek je Ivo Vejvoda obiskal tovarno Zanussi v Pordenonu, včeraj pa si je ogledal arheološke znamenitosti Ogleja. Zvečer je odpotoval v Rim.

Sestanek slovenskih socialistov

Na sedežu Socialistične stranke v Ul. Mazzini 32 so se sestali slovenski socialisti tržaške pokrajine. Na dnevnem redu je bila razprava o vlogi Socialistične stranke, v okviru uprave levega centra, za pravice Slovencev v Italiji s posebnim ozirom na našo pokrajino in naloge v okviru tega vprašanja.
Uvodno poročilo je podal občinski odbornik in član vodstva stranko Dušan Hreščak; temu je sledila živahna razprava prisotnih, ki je dokazala, da so vsi ugodno ocenili dosedanje delovanje uprave levega centra v tržaški občini, kot tudi novo usmeritev in program levega centra v deželi.

Skupščina sindikata uslužbencev Acegata

V petek je bila skupščina sindikata uslužbencev Acegata (CGIL), na kateri so razpravljali o položaju v zvezi z borbo za obnovitev delovne pogodbe delavcev elektriške stroke, ki je zapadla že pred dobrim letom. Po obširni razpravi so soglasno odobrili resolucijo, v kateri predvsem poudarjajo, da je od rešitve tega vprašanja odvisna ne samo ureditev prejemkov, pač pa tudi uveljavitev nove normativne pogodbe uslužbencev Acegata. Nato resolucija opozarja na resnost položaja, ki je nastal zaradi trdovratnega stališča vodstva Enel in nerazumevanja vlade, ki se je postavila na stališče delodajalcev. Uslužbenci Acegata pozivajo vse sindikalne organizacije te stroke na skupno akcijo za rešitev vseh problemov in zagotavljajo, da bodo nadaljevali ter po potrebi tudi zaostrili svojo borbo do pravične rešitve problema in obnovitve delovne pogodbe.

DELOVANJE DEŽELNEGA SVETA

V torek bo svet ponovno pričel svoje redno zakonodajno delo

Prva deželna komisija odobrila zakonski osnutek o razširitvi odbora

Deželni svet se zopet sestane v torek 1. marca. Ker se je končala pretekli teden razprava o programski izjavi novega odbora leve sredine, bo skupščina zopet pričela svojo redno zakonodajno dejavnost in razpravljala o nekaterih zakonskih osnutkih, ki so jih že odobrili v komisijah.
Prva točka dnevnega reda predvideva potrditev novega svetovalca KPI Artura Calabrie, ki bo tudi prisegel. Nadomestil bo umrlega svetovalca Giordana Pacca, ker je dobil v tržaškem okrožju za njim največ preferenčnih glasov. Volilni odbor, ki se je sestal pod predsedstvom svetovalca Metusa, je na podlagi veljavnih zakonskih predpisov ugotovil, da ni nobenih ovir za izvolitev Calabrie. Ker je bil pokojni Pacco tudi podpredsednik volilnega odbora, so namesto njega imenovali furlanskega komunista Coghetta.
Na dnevnem redu seje so tudi razna vprašanja svetovalcev ter predlog parlamentarnega zakona odvetnika Škerka, ki predvideva zakonske predpise za zaščito narodnih in jezikovnih manjšin.

* * *

Pod predsedstvom svetovalca Stopperja (KD) se je sestala prva stalna komisija deželnega sveta, ki je najprej izrekla ugodno mnenje glede finančnih plati, povezanih z zakonskim predlogom v prid sviloreji, katerega je že odobrila druga komisija. Zatem je komisija odobrila zakonski osnutek deželnega odbora, ki predvideva ustanovitev deželnega odborništva za krajevne uprave ter povečanje števila odborniških namestnikov od dveh na tri. Poročevalec Mizzau je dejal, da pomeni prenos nadzorstva nad krajevnimi upravami in podpornimi ter dobrodelnimi ustanovami od države na deželo veliko povečanje dejavnosti dežele. Zato je nujna ustanovitev posebnega odborništva, ki bo lahko opravljalo te naloge.
Mizzau je nadalje dejal, da ima predsedstvo deželnega odbora celo vrsto nalog in pristojnosti, zlasti pa takšnih, ki so povezane s splošno deželno upravno dejavnostjo in usklajevanjem dejavnosti odborništev. Vse to pomeni veliko odgovornost. Zato bo predsednik deželnega odbora s povečanjem števila namestnikov odbornikov lahko prenesel del nalog, ki so v njegovi pristojnosti, na novega namestnika odbornika, ki se bo ukvarjal z izrecno tehniškimi zadevami.
Po Mizzauu so spregovorili člani komisije Bacicchi, Bisol, Gefter-Wondritsch, Morpurgo, Šiškovič in Stopper. Zatem sta odgovorila svetovalcem poročevalec Mizzau in predsednik Berzanti, ki je rekel, da bo deželna uprava bolje delovala po razširitvi odbora. Po razpravi o posameznih členih zakonskega osnutka so člani komisije odobrili zakonski osnutek. Proti so glasovali komunisti, misovci in liberalci, odv. Škerk pa se je vzdržal.

Tržaški urbanisti na simpozij v Ljubljano

Iz Trsta je odpotovala skupina urbanistov in strokovnjakov, ki se bodo v Ljubljani udeležili posebnega simpozija o urbanističnih vprašanjih. Zadnji tovrstni simpozij je bil oktobra lani v kraju Campoformido ter sta se ga udeležili tudi delegacija iz Koroške in iz Slovenije: Ljubljanski sestanek bo na sedežu Urbanističnega inštituta, Slovenije na njem pa bodo poglobili vrsto problemov, ki so jih načeli na zadnjem sestanku v Campoformidu, t.j. o industrijskih prevozih, o umetnostnih in zgodovinskih stavbah, itd., ter postavili na dnevni red nova vprašanja!
V skupini italijanskih strokovnjakov so arh. L. Di Sopra, prof. G. Bazo, prof. R. Costa, ing. De Cillia, ing. Foramitti, arh. Mangani, prof. Parmeggiani, ing. Torossi, dr. Ulessi, ter ing. Gentilli, skupino pa vodi prof. Pio Montesi s tržaške univerze.

Slovensko gledališče v Trstu

V KULTURNEM DOMU
Danes, 27. t. m. ob 16. uri
Carlo Goldoni
GROBIJANI
(Grubjane)
Znižane cene!

V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA
V sredo, 2. marca ob 21. uri (invalidski abonma)
v četrtek, 3. marca ob 21. uri (sindikalni abonma)
Samuel Beckett
ČAKAJOČ NA GODOTA

V KULTURNEM DOMU
V petek, 4. marca ob 21. uri (premierski abonma)
v soboto, 5. marca ob 21. uri (abonma prva ponovitev)
v sredo, 9. marca ob 20. uri (študentski abonma)
v četrtek, 10. marca ob 21. uri (invalidski abonma)
v petek, 11. marca ob 21. uri (sindikalni abonma)
v soboto, 12. marca ob 21. uri (abonma za okolico)
v nedeljo, 13. marca ob 16. uri (abonma nedeljski popoldanski)
JOSIP TAVČAR
Mrtvi kanarček
Tragična fantazija v dveh delih
Režija in scena: JOŽE BABIČ
Glasba: PAVLE MERKU'

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

GLASBENA MATICA V TRSTU
PRIREDI
V NEDELJO, 6. MARCA
OB 17. URI
V KULTURNEM DOMU
koncert
MLADINSKEGA PEVSKEGA ZBORA OSEMLETKE TRNOVO IZ LJUBLJANE
Zbor je bil nagrajen na festivalu mladinskih zborov v Celju. Vodi ga Majda Hauptman

PRIPOROČAMO

staršem in šoloobveznim otrokom, kakor tudi ostalemu slovenskemu občinstvu, da obišče koncert mladinskega zbora osemletke Trnovo iz Ljubljane. Zbor bo gostoval v Kulturnem domu v nedeljo, 6. marca ob 17. uri.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

V torek, 1. marca ob 20.30 bo v Slovenskem klubu, v Ulici Geppa štev. 9, imel Drago Pahor drugi del predavanja **o obnovitvi slovenskega šolstva.**
Šolniki, dijaki in drugi obiskovalci vljudno vabljeni!

Ob izidu nove tržaške revije
«ZALIV»
vabijo uredniški odbor in sodelavci revije na pogovor z občinstvom in časnikarji o pomenu, smotrih in namenih nove revije. Poleg tega bodo nekateri sodelavci revije prebrali kratke odlomke iz svojih del, ki bodo izšla v prihodnjih številkah.
Vljudno vabljeni vsi, posebno pa profesorji, akademska mladina in vsi ostali izobraženci.
Pogovor bo v Mali dvorani Kulturnega doma v ponedeljek, 28. t. m. z začetkom ob 21. uri.

Fotografije, ki jih je posnel Mario Magajna 19. tm. na novinarskem plesu in 20. tm. na otroškem rajanju v Kulturnem domu, so na ogled v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20.

Gledališča

VERDI

V sredo ob 20.30 za red B v parterju in ložah ter za red A na galerijah in balkonih druga predstava Bellinijeve opere «I Puritani», z istimi nastopajočimi kot pri sinočnji premieri.
Pri blagajni gledališča se začne jutri prodaja vstopnic.

Kino

Nazionale 14.00 Disneyev film 5 Oskarjev «Mary Poppins» Technicolor. Julie Andrews, Dick Van Dyke.
Arcobaleno 14.30 «La guerra dei topless» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 14.00 «Africa addio» Film Jacopettija in Presperija. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Fenice 14.00 «La meravigliosa Angelica» Technicolor. Michele Mercier, Robert Hossein.
Eden 14.00 «West and soda» Eastmancolor. Caw-boyske risanke.
Grattacielo 14.30 «Cat Ballou» Technicolor. Jane Fonda, Lee Marvin.
Alabarda 14.00 «Menage all'italiana» Ugo Tognazzi, Anna Moffo. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 14.30 «I segreti di Filadelfia» Paul Newman, Barbara Rush.
Aurora 14.30 «Patto a tre».
Cristallo 14.00 «La grande corsa» — Technicolor. Tony Curtis. Natalie Wood.
Garibaldi 14.30 «Bandido» Technicolor. Gilbert Rolland, Ursula Thies, Robert Mitchum.
Capitol 14.00 «L'affare Blendfold» — Technicolor. Claudia Cardinale, Rock Hudson.
Impero 15.00 «Casanova 70» Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 14.15 «Agente 077 dall'Oriente con furore» Technicolor. Ken Clark.
Moderno 14.30 «Se non avessi più te» Gianni Morandi, Laura Efrikian, Gino Bramieri, Raffaele Pisu.
Astra 14.30 «Il grande sentiero».
Astoria 14.00 «Gli indomabili dell'Arizona» Technicolor. Glenn Ford.
Ideale 14.00 «Colpo grosso a Galata Bridge» Technicolor. Horst Bucholtz, Silva Koscina.
Abbazia 14.30 «Shenandoah la valle dell'onore» Technicolor. James Stewart.
Skedenj 14.00 «Shenandoah la valle dell'onore» James Stewart.

KINO ŠKEDENJ
predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 14. uri film:
SENANDOAH LA VALLE DELL'ONORE
(Senandoah — dolina časti)
Avanturistični film
Nastopa JAMES STEWART

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Vesna» priredi v Sv. Križu danes popoldne ob 16. uri v Ljudskem domu «Prešernovo proslavo». Vljudno vabljeni!

OBVESTILO SGZ

Tajništvo Slovenskega gospodarskega združenja sporoča naslednje:

PRIJAVA IGE «IN ABBONAMENTO»

Jutri, 28. febr. t.l. zapade rok za prijavo IGE «in abbonamento». Prijava zadeva vse tiste, ki nudijo prenočišče na katerikoli način (hotelirji, penzioni, gostilne s sobami za najem ipd.), obrtnike z vzporedno trgovsko dejavnostjo, prevoznike in najemodajalce prevoznih sredstev, javne lokale — samo za dohodke od biljarda, pekarne, ki pečejo na račun tretjih in tiste, ki so vpisane v kat. B za dohodninski davek (RM). V poštev pridejo še urarne in zlatarne, električni inštalaterji, trgovine z optičnimi in fotografskimi izdelki, trgovine z radio in TV aparati, trgovine s kolesi in motorji, trgovine s stroji in orodjem: vsi ti morajo prijaviti samo dohodke od izvršenih popravil in tisti, ki so vpisani v kat. B za dohodninski davek. Obrtniki, katerih dohodek RM spada pod kategorijo C1, so oproščeni prijave. Dolžni pa so prijaviti tisti, katerih dohodek spada pod kat. B (obrtniki z več kot 5 uslužbencev in tisti z vzporedno trgovsko dejavnostjo).

PRISPEVEK SIAE

Jutri, 28. febr. t.l. zapade rok za plačilo prispevka SIAE (Società Italiana Autori Editori). Plačilo zadeva vse tiste, ki imajo v javnem lokalu TV aparat, radio, juke-box, gramofon ipd. Prizadeti člani SGZ lahko dobijo v tajništvu združenja potrdilo, da so včlanjeni. Na podlagi potrdila jim bo odobren popust.

Dramska skupina prosvetnega društva «Ivan Cankar»
priredi v torek, 1. marca ob 21. uri v prosvetnem domu na Opčinah komedijo v treh dejanjih
NI RES...
PA LE VERJAMEM

ŠZ BOR
prireja v soboto, 5. marca
2. ples pod košem
na stadionu «Prvi maj»
od 21. do 2. ure
Igrajo FANS
Vstopnina:
moški 700, ženske 500 lir

« MODELLINA CALZATURE »
klasični in najnovejši modeli čevljev najboljših znamk
velika izbira za
moške — ženske — otroke
Ul. F. Filzi 3, TRST, tel. 37-797
(vogal Ul. Machiavelli)

Kino · fotografski material
SEGULIN
Trst, Ul. Mazzini 53
Telefon 733-361
vabi prijatelje in znance, naj ga obiščejo

Izleti

Ob priliki mednarodnih skokov in proslave 30-letnice skakalnice v Planici priredi SPDT 27. marca izlet v Planico. Vpisovanje v Ul. Geppa 9 vključno do 10. marca t.l.

Sintetične preproge
in preproge za hodnike iz plastike «BALATUM» in «MERAKLON». Moderno pokrivanje podov z gumo, «MOQUETTE» in ploščice «RIKETT» in «ARMSTRONG». Bežna vrata «ROLLPORT», beneške zavese (tende veneziane). Hitra ureditev s specializiranim osebjem.
A. R. P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale št. 6 Tel. 95-919

Mali oglasi

ZLATE predmete, ure, prodaja tudi proti vrednosti starega srebrnega denarja pri HOLLESCH, Trst, Piazza S. Giovanni 1.

URADNICA z znanjem slov., ital. in angleščine išče zaposlitve. Naslov na upravi lista, Ul. S. Francesco 20.

ODDAM SOBO resni ženi srednjih let. Naslov na upravi lista, Ulica S. Francesco 20.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Milke Furlan darujeta družini Gombač in Stoka 2000 lir za Glasbeno Matico.

V počastitev spomina pok. Ninčke Županove iz Križa daruje Zofi Batič 1500 lir za SZ BOR.

Namesto cvetja na grob sorodnici pok. Roži Perhauc daruje družina Jerneja Perhauca 5000 lir za Dijaško Matico.

Ob prvi obletnici smrti našega dragega Cirila Škrlja darujeta družini Škrlj-Sancin 3000 lir za Dijaško Matico.

Ob deseti obletnici smrti pok. moža daruje žena Josipina Kariš 1000 lir za Dijaško Matico.

V počastitev spomina pok. Milke Furlan darujeta sestri Pepka Kjuder in Antonija Pečar 2000 lir za Dijaško Matico.

V počastitev spomina pok. Alberta Maganje daruje družina Švab iz Trsta 1000 lir za športno združenje Bor.

Ob smrti hčere Nine-Antonije Tence, roj. Košuta, daruje mati 5000 lir in brat Dušan Košuta 10.000 lir za Športno združenje Bor.

SESTANEK OŽJEGA ODBORA TRGOVINSKE ZBORNICE

Sestal se bo odbor za pripravo konzorcija za gradnjo suhega doka

Dve štipendiji za češkoslovaške študente za višji tečaj o prevozih na tržaški univerzi - Ravnatelj Mašpeda iz Budimpešte v marcu v Trstu za obnovitev tranzitne pogodbe

Na zadnji seji ožjega odbora trgovinske zbornice je predsednik dr. Caidassi počastil spomin pred kratkim preminulega kap. G. Suttore, ki je bil več let predsednik tržaškega velesejma, a je do svoje smrti deloval tudi v okviru trgovinske zbornice kot referat za pomorske dejavnosti.
Predsednik je nato omenil, da bo parlamentu v doglednem času predložen v odobritev zakonski osnutek, po katerem naj bi država prevzela nase kritje 80 odst. stroškov za gradnjo zidanega doka v našem pristanišču. Zaradi tega je nujno, je poudaril dr. Caidassi, da se čim prej ustanovi konzorcij za gradnjo doka; prihodnji teden se bo sestal odbor, ki naj pripravi vse potrebno za uresničitev konzorcija. Člani odbora bodo na tem sestanku vnesli nekaj sprememb v prvotno besedilo statuta organizacije. Dr. Caidassi je nato podal daljše poročilo o nedavnem potovanju večje skupine tržaških operaterjev v Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko. O tem potovanju in uspehih tržaškega odposlanstva smo v našem listu že obširno poročali, zato bi danes k prejšnjim poročilom dodali le nekaj podrobnosti, ki jih je dr. Caidassi omenil le na zadnji seji vodilnega odbora zbornice. Tako je govornik povedal, da je na praškem sestanku sporočil predsedniku trgovinske zbornice za Češkoslovaško dr. Hornu, da je tržaška zbornica dala na razpolago češkoslovaškim študentom dve štipendiji za Višji tečaj o prevozih na tržaški univerzi, s češkoslovaške strani pa so predlagali, naj bi tudi njihovi strokovnjaki nastopili kot predavatelji na prihodnjem tečaju, ki bo jeseni letos.
V Pragi so predstavniki Združenih jadranskih ladjedelnic navezali vrsto stikov s podjetji Czechoslovak Ocean Shipping Company in Transacta Praha ter načeli vprašanja morebitne kooperacije tržaških in tržiških ladjedelniških obratov s češkoslovaškimi brodarskimi organizacijami.
V Budimpešti so člani deželnega strokovnega odposlanstva načeli s tamkajšnjimi poslovnimi krogi predvsem vprašanje madžarskega blagovnega prometa skozi Trst; Madžari so v tej zvezi izrazili upanje, da se bo njihov tranzit skozi naše pristanišče v prihodnje lahko občutno povečal. Predstavniki prizadetih podjetij so poudarili svojo pripravljenost, da pospešijo tranzit skozi Trst, in sicer v prvi vrsti naj bi to povečano blagovno gibanje prevzeli tovornjaki. Vprašanje svobodnega gibanja teh tovornjakov pa bi morale predhodno rešiti italijanske gospodarske oblasti. Ravnatelj podjetja Mašped je v tej zvezi poudaril, da obstajajo za nadaljnji razvoj blagovne izmenjave skozi Trst še velike možnosti za vsestranski razvoj in to kljub temu, da se Reka pojavlja kot čedalje resnejši konkurent na tem področju. Ravnatelj podjetja Mašped dr. Antal je potrdil, da bo prišel v marcu v Trst, da bi obnovil tranzitno pogodbo z Javnimi skladišči.
Na koncu naj omenimo še razgovor, ki ga je imel glavni tajnik zbornice dr. Steinbach s tajnikom madžarske trgovinske zbornice, dr. Erosom, s katerim sta razpravljala o obsegu in strukturi madžarske udeležbe na letošnjem tržaškem velesejmu.

Kongres o lanu na «Cristoforo Colombo»

Kongres o lanu se bo letos ponovno pričel v našem mestu, odnosno na ladji «Cristoforo Colombo» ki pripada Tržaškem Lloydu in ki bo odplula iz Trsta 7. marca. Kongresa se bodo kakor po navadi udeležili najvidnejši italijanski industrijci in trgovci, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in prekupčevanjem z lanom.

IZREDNA SEJA GRADBENIH STROKOVNJAKOV

Zaskrbljenost zaradi omejenega obsega najavljenih javnih del

Do sredine prihodnjega leta nameravajo za izvedbo raznih del, vključno z gradnjo pomola VII, izdati 6.250 milijonov lir

Med vsestranskimi dejavnostmi, s katerimi se ukvarja tržaška trgovinska zbornica, je tudi dolgotrajna razprava o javnih delih in še posebej o krizi, ki je pred meseci zajela gradbeništvo na našem področju. Pretekli teden so v okviru teh prizadevanj sklicali izredno sejo gradbenih strokovnjakov, ki se udejstvujejo v okviru tržaške občine, pokrajine, državnega zavoda za avto ceste in industrijskega pristanišča v Žavljah. Odbornik zbornice dr. Novelli, je podal krajše poročilo o sedanjem stanju v gradbeništvu na našem področju ter je v zvezi z napovedanimi javnimi deli izrazil skrb spričo njihovega omejenega obsega. Skupna vrednost javnih del, ki so jih že pričeli izvajati ali ki se bodo uresničila v doglednem času, znaša 15 milijard lir, vendar je v tem podatku vračunan tudi izdatek 8 milijard lir za gradnjo pomola VII. V tem letu, odnosno nekako do srede prihodnjega leta nameravajo izdati za izvedbo raznih javnih del, vključena gradnja pomola VII., približno 6 milijard 250 milijonov lir, na področju državnih železnic pa še nadaljnjih 300 milijonov. Občuten del teh sredstev pa bodo uporabili za gradnjo in popravljenje cest, in tudi sicer bodo rabili za izvajanje posameznih načrtov predvsem stroje ter bo zaradi tega brezposelnost na področju gradbeništva še vedno močno zavirala nadaljnji razvoj gospodarskega in socialnega življenja v deželi.
V petek je bil na zbornici drug važen sestanek, in sicer o vprašanju napovedane gradnje plinovoda s severnega Jadrana v srednjo Evropo. Sestanka so se udeležili predsedniki tržaške, videmske in goriške zbornice, predsednik industrijske cone v Tržiču ter ravnatelj čistilnice Aquila. Predsednik Caidassi je podal poročilo o svojem nedavnem potovanju v Avstrijo in o sestanku, ki ga je imel z voditelji avstrijskega podjetja Ferngas. Na sestanku so Avstrijci izrazili svojo pripravljenost, da pristopijo k morebitnemu načrtu za speljavo plinovoda s severnega Jadrana na Dunaj in od tod dalje do mesta Trebič na Češkoslovaškem. Avstrijska industrija se je glede dobave zemeljskega plina pred časom obrnila na Nizozemsko, ki razpolaga z velikimi rezervami te cenene energije, vendar so Nizozemci pokazali le malo navdušenja za to, da bi dobavljali plin v tujino. Vse kaže, da nameravajo porabiti kar sami gorivo, ki ga pridobivajo v velikih količinah. Zaradi tega so se Avstrijci preusmerili na zemeljski plin, ki bi jim ga dobavljali iz Severne Afrike, predvsem iz Libije in Tunizije. Računajo, da bi preskrbovanje plinovoda zahtevalo promet približno 150 velikih ladij na leto. Začetna zmogljivost plinovoda naj bi znašala 5 milijard kubičnih metrov plina na leto.

Danes, 27. t.m. ob 11. uri bo na Trgu sv. Jakoba javno zborovanje tržaške federacija KPI, na katerem bo deželni tajnik in deželni svetovalec Silvano Bacicchi govoril o stališču in borbi komunistov za novo notranjo in zunanjo politiko. Predsedoval bo tajnik tržaške federacije Paolo Sema.

Tragična smrt pri padcu v prepad

61-letni delavec Antonio Iurisovich po rodu iz Umaga, ki je stanoval na Opčinah, v Narodni ulici 92/I pri Heleni Sosič se je smrtno ponesrečil pri padcu v prepad, ko se je včeraj okrog poldne sprehajal po Ul. Bonomea blizu železniške proge, ki s postaje pri Sv. Andreju vodi na Opčine.
Iurisovich je najprej hodil po omenjeni ulici, potem je zašel na travnik kraj ceste in tako prišel na rob 20 metrov globoke škarpe nad železniško progo. Tam se je ustavil, toda najbrž se mu je zavrtelo v glavi, da je izgubil ravnotežje in padel vnaprej proti breznu. Iurisovich se verjetno ni utegnil oprijeti in je strmoglavil v globino, kjer je priletel na glavo v globok jarek, ki se vije vzdolž proge, in mrtev obležal zaradi prebitja lobanje.
Na kraj smrtne nesreče so prihiteli agenti letečega oddelka, sodni zdravnik dr. Reich in namestnik državnega tožilstva dr. Tavella. Policisti so morali poklicati na pomoč tudi gasilce, da so potegnili truplo iz brezna. Sodni zdravnik je truplo pregledal in ugotovil, da je smrt nastopila nekaj časa prej zaradi prebitja lobanje. Na samem kraju nesreče so policisti že ugotovili kako se je ta pripetila.
Okrog 15. ure so truplo nesrečnega Iurisovicha prepeljali v mrtvašnico glavne bolnišnice, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Avtomobilist podrl žensko pri Sv. Jakobu

Žrtev prometne nesreče je postala včeraj popoldne 35-letna gospodinja Carmela Benevenga por. Farenga iz Ul. Milano 33, ki je neprevidno prečkala cesto. Nesreča se je pripetila na vogalu Trga Sv. Jakoba in Ul. del Pozzo, kjer je Benevengova stopila s pločnika in se podala čez cesto. Prav tedaj je iz Ul. del Pozzo z avtom fiat 1800 UD 49328 privozil 28-letni mehanik Luciano Brusi iz Ul. della Scalinata 19 in začel obračati na desno na Trg Sv. Jakoba. Brusi je prepozno zapazil žensko in čeprav je hitro pritisnil na nožno zavoro, mu ni uspelo, da bi se izognil Benevengovi. Šofer je ponesrečenki priskočil na pomoč in jo odpeljal v bolnišnico, kjer so jo pridržali na ortopedskem oddelku zaradi udarcev po spodnji strani hrbta in levem kolenu. Benevengova se bo morala zdraviti 20 dni.

RAZGIBANA SINDIKALNA DEJAVNOST

Jutri splošna stavka kovinarjev in ločeni sindikalni skupščini

V torek bodo stavkali v železarni Italsider - Včeraj nadaljevanje stavke v ladjedelnici Felszegy

Tudi včeraj se je nadaljevala stavka v ladjedelnici Felszegy v Miljah. Jutri ob 13.30 bodo zapustili delo kovinarji v vseh tovarnah in obratih razen v železarni Italsider v Skednju. Zatem se bodo sestali na dveh ločenih skupščinah na sedežu Nove delavske zbornice v Ul. Pondares in na sedežu Delavske zbornice v Ul. Duca d'Aosta. Na prvi skupščini bo govoril tajnik FIOM Burlo, na drugi pa tajnik kovinarjev DZ Fabricci. Oba bosta med drugim obrazložila delavcem tudi zadnji vsedržavni sporazum.
V torek bodo ves dan stavkali delavci v železarni Italsider v Skednju.
Kot smo poročali včeraj, je eno malo kovinarsko podjetje že sklenilo s sindikati sporazum na podlagi vsedržavne pogodbe. Jutri pa se bodo začela na združenju malih in srednjih industrijcev pogajanja za raztegnitev vsedržavnega sporazuma na podjetja Orlando, Salda in Rumignani.

Nalezljive bolezni

V tržaški občini je bilo tudi v razdobju od 14. do 20. tm. precej nalezljivih obolenj, zlasti sezonskega značaja. Ošpic so zabeležili 52 primerov (od katerih 7 izven občine), noric pa 40. Vendar se zdi, da primeri teh dveh zelo pogostih otroških obolenj upadajo.
Poleg tega so zabeležili še 25 primerov škrlatinke, 1 primer davice, 6 primerov vnetja priušesne slinavke, 5 primerov rdečk, 5 primerov nalezljivega vnetja jeter in 2 primera vnetja prebavnih organov pri otrocih.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 26. februarja 1966 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo je 11 oseb.
UMRLI SO: 78-letna Maria Mahnic vd. Furlani, 79-letni Giuseppe Pizzarello, 84-letna Andreina Ferfoglia vd. Knabe, 66-letna Maria Nives Yureck por. Raccogli, 61-letni Giuseppe Filipaz, 86-letna Giovanna Cimpric vd. Tekavec, 74-letni Bruno Glussi, 78-letni Silvio Norbedo, 25-letni Albert Knez, 84-letna Marianna Fabec vd. Sajn, 79-letni Cimone Rinaldi
OKLICI: upokojenec Riccardo Berni in upokojenka Adele Beber, delavec Renato Hrvatin in delavka Milvia Degrassi, uradnik Carlo Alessandro Crepas in gospodinja Giovanna Orgnani, nameščenec Mauro Furlan in nameščenka Grazia Michelazzi, šofer Carlo Stefani in gospodinja Loredana Muiesan, uradnik Paolo Chersi in gospodinja Maria Grazia Barini, uradnik Paolo Beltrame in uradnica Giuliana Simini, mehanik Ottorino Bressan in bolničarka Maria Del Pietro, inženir Gianfranco Bassi in farmacevtka Silvia Iacuzzi, mehanik Giovanni Sorini in delavka Rosa Anna Forza, nameščenec Salvatore Giunta in nameščenka Luisa Urbani, trgovski zastopnik dr. Giorgio Marici in uradnica Giovanna Mascarin, delavec Nazareno Fiorenza in gospodinja Agostina Mingrino, uradnik Gerolamo Negroni in gospodinja Maria Uglesic, prodajalec Nevio Kovacic in uradnica Luciana Vian, ribič Emilio Jurlina in gospodinja Stana Egelja, finančni stražnik Francesco Solina in gospodinja Maria Campo, uradnik Gianfranco Patuanelli in uradnica Biancamaria Sancin, tehnični uradnik Livio Diviacco in uradnica Maria Rossa, uradnik Claudio Prelz in gospodinja Maria Cristina Franciosa, barvar Carlo Bulgherini in prodajalka Dimitria Ukmar, električar Ermes Garbin in gospodinja Ofelia Padoan, upokojenec Francesco Kobol in gospodinja Angela Skrbec, zavarovalni agent dr. Luciano Miglior in uradnica Lucia Palmin, upokojenec Mario Fiorini in gospodinja Maria Gabrovitz, podoficir Nicola Martino in poslovodkinja trgovine Adriana Debelli, mizar Bruno Doz in gospodinja Libera Latin, pristaniški delavec Sergio Ambrosi in gospodinja Elisabetta Milac, trgovec Edoardo Bressan in gospodinja Concettina Cappadonia, mehanik Alessandro Inamo in šivilja Maria Ferluga, uradnik Flavio Fulizio in gospodinja Grazia Lettich, študent Igor Fabian in študentka Patrizia Mustachi, brigadir Giovanni Patti in gospodinja Provvidenza Tusa, pomorski inženir Nello Gozzoli in prof. Artemisia Rossi.

Včeraj - danes

DNEVNA SLUZBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Godina, Trg sv. Jakoba 1; Alla Minerva, Trg S. Francesco 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; Nicoli, Ul. di Servola 80 (Skedenj).

NOCNA SLUZBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro e Neri Ul. Dante 7.

LADJE V PRISTANIŠČU
Bernina, L. Lauro, G. Ferraris, Salaria, Saipa II, Asia, M. Montanari (It.); Jesenice, M. Gubec, Rijeka, Drvar, Bitola (Jug.); G. El Desouki (ZAR); Malka, Varkiza, Billie, S. Maris II (Gr.); Argonaut (Hol.); Iddan (Izr.); Saint James, N. De Balboa, Elvira (Pa.); Border Hunter, Clunepark (VB); Kamphorn (Nem.).

LOTERIJA

BARI	34	67	33	27	7
CAGLIARI	5	63	58	23	88
FIRENCE	64	15	5	25	43
GENOVA	83	54	29	82	25
MILAN	37	27	48	83	16
NEAPELJ	9	51	90	62	84
PALERMO	22	50	52	20	62
RIM	22	34	75	18	3
TURIN	51	41	87	29	65
BENETKE	8	79	6	64	17

ENALOTTO
X 1 2 2 X 1 1 1 X 1 X X
Kvote: 12 točk — 4,717.000 lir, 11 točk — 127.600 lir, 10 točk — 10.800 lir.

KRISTAL
PORCELAN

KUHINJSKA POSODA TUDI ZA HOTELE JEDILNI PRIBOR
BACCARAT
ROSENTHAL
MEISSEN
HEREND
WEDGWOOD

VELIKA PROPAGANDNA PRODAJA
OD 26. 2. DO 13. 3.
IZREDNE CENE OB TEJ PRILOŽNOSTI
IZKORISTITE PRILOŽNOST!
Paolo Morassutti
TRST - UL. CARDUCCI, 22 - TEL. 95173 - 77260 - 55646

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, ko nas je za vedno zapustil naš dragi

Bernard Gomolj

Posebna zahvala darovalcem cvetja ter vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

Žena Karolina in hčerka Dernarda

Boljunec, 27. februarja 1966.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše drage

ANTONIJE TENCE roj. KOŠUTA

Posebna zahvala zdravniku dr. Settimu ter vsem darovalcem cvetja.

Žalujoči hčerka Ljuba, sin Ivo z družino ter drugo sorodstvo

Sv. Križ, 27. februarja 1966.

Sporočamo žalostno vest, da nam je tragična usoda iztrgala v najlepši mladosti našega ljubljenega

ALBERTA KNEZA

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes, 27. t. m. ob 15.30 uri iz hiše žalosti, Samatorca št. 11, na domače pokopališče.

Globoko užaloščeni: starši, sestra, bratje in drugi sorodniki

Samatorca, 27. februarja 1966.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Avtomobilist podrl kolesarja ki se je moral zdraviti 40 dni

Po prvotni obsodbi ga je sodišče v prizivu oprostilo zaradi pomanjkanja dokazov

Tržaško kazensko sodišče ima večkrat opravka s primeri telesnih poškodb pri prometnih nesrečah, katere obravnava v svojstvu prizivnega sodišča. Največkrat gre za nesreče, ki jih povzročajo avtomobilisti in motoristi, le redkokrat pa so v teh zapleteni kolesarji.

Eh tak primer pa so obravnavali prav v teh dneh. Gre za prometno nesrečo, ki se je pripetila 24. avgusta leta 1963 na cesti, ki pelje od Katinare v Žavlje. Tisti dan se je 63-letni Alceo Petrini peljal z avtom po omenjeni cesti. Nenadoma je zagledal pred seboj gručo otrok, ki so se peljali s kolesi. Nekoliko za njimi je bil še en odraslejši kolesar, in sicer Edoardo Stefani iz Ul. Costalunga, ki je bil star 12 let. Iz neznanih razlogov je avtomobilist pri prehitevanju zbil dečka s kolesa ter ga huje poškodoval. V bolnišnici so zdravniki ugotovili na njem zlom spodnje čeljusti ter leve ključnice. Zaradi teh poškodb se je moral Stefani zdraviti 40 dni.

Petrinija so prijavili okrajnemu sodniku. Na obravnavi, ki je bila v maja predlani, sta Petrini in Stefani podala nasprotujoče si izjave. Stefani je trdil, da je deček nenadoma zavil s kolesom na levo in presekal pot avtomobilu. Stefani pa je ugovarjal, da pa je v tem trenutku obrnil glavo nazaj, ni bi se prepričal, če se ne pelje njim kak avto. Prav tedaj pa ga Petrini podrl na tla.

Sodnik je verjel bolj dečku ter spoznal Petrinija za krivega. Obsodil ga je na 80.000 lir globe ter plačilo odškodnine, ki bi jo dokončno civilno sodišče. Na vsak nač pa bi moral obsojenec plačati 100.000 lir predujma dečkovi materi. Petrini je vložil priziv proti tej sodbi, trdeč, da sodnik ni upošteval izsledkov karabinjerjev, ki so napravili zapisnik o nesreči.

Prizivni sodniki so sedaj deloma upoštevali njegove dokaze ter so ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

* * *

Pred istimi sodniki so se morali zagovarjati tudi trije mladeniči, ki so bili obtoženi, da so ukradli skuter, ki je last Francesca Gregorettija z Opčin.

Tatvina pa ni tako enostavna, kot bi se zdelo. Skuter je namreč ukradel 22-letni Fortunato Pousche iz Ul. Crocifisso. Ostala dva mladeniča, in sicer 21-letni Oreste Granato iz Ul. S. Sebastiano 6 in 21-letni Giuseppe Valentini, pa sta bila obtožena, da sta iz že ukradenega skuterja odnesla rezervno kolo.

Vsa zgodba se je začela 23. novembra 1963, ko je Vincenzo Gregoretti prijavil karabinjerjem na Opčinah, da so neznanci ukradli njegovemu bratu Francescu skuter, ki je bil vreden 30.000 lir. Nekoliko pozneje je isti obvestil karabinjerje, da je videl rezervno kolo ukradene lambrete na nekem drugem motorju. Agentom se je posrečilo, da so našli lastnika, ki je bil prav Granato. Tega so zaslišali ter zvedeli, da ga je prijatelj «Giorgio» (Valentini) prosil, da bi ga peljal v Videm. On je pristal na prošnjo, toda je pripomnil, da ima slabo rezervno kolo. Prijatelj mu je potem dejal, naj vzame kolo z neke lambrete, ki je bila parkirana v Ul. Teatro Romano. Misleč, da se je «Giorgio» zmenil z lastnikom, je vzel kolo in potem sta se odpeljala. Podobne izjave je dal tudi Visintini. Ta je le pripomnil, da je mislil, da je lambreta last «Renata» (Fortunato Pousche). Kolesa ni nameraval ukrasti, temveč si ga samo izposoditi.

Tako so se vsi trije znašli pred sodniki, ki so spoznali Pouschéta za krivega ter so ga obsodili pogojno na 5 mesecev in 10 dni zapora in 20.000 lir globe. Ostala dva so oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

Agenti so prijavili šest mladih tatov

Poročali smo, da so agenti s komisariata pri Sv. Soboti v noči 27. januarja zasačili in prijeli dva tatiča, ki sta kradla v baru «Vittorio» na Stari istrski cesti. Tedaj je drugim tatičem uspelo zbežati. Toda nepridipravi niso dolgo uživali svobode. Tista dva, ki so ju agenti prijeli, sta pri zaslišanju povedala imena ostalih pajdašev in tako so policisti imeli lahko delo.

Prav te dni so zaključili preiskavo o omenjenem tatinskem podvigu in prijavili sodišču zaradi tatvine z obteževalnimi okoliščinami šest mladeničev. Ti so: 19-letni Silvano Simonit iz Ul. Catalani 81, 20-letni Silvano Zarl iz Ul. Vivaldi 6, 20-letni Luigi Giurissic iz Ul. Domus Civica 11, 24-letni Umberto Principe iz Ul. Boito 3, 20-letni Silvano Boziglav s Stare istrske ceste 7 in 20-letni Francesco Meola iz Ul. Marco Polo 9. Tatiče so agenti pustili na začasni svobodi.

Šolarka pod motofurgonom

Enajst let stara šolarka Graziella Anicetto iz Ul. Giustiniano 8 je včeraj popoldne neprevidno stekla preko Trga Piave in prišla naravnost pod kolesa motofurgona «ape» TS 29025, ki ga je proti Ul. Beccaria vozil 45-letni Edoardo Ruggeri s Trga Venezia 3. Vozač motofurgona je v trenutku opazil pred seboj deklico in vsi njegovi poskusi, da bi ustavil vozilo so bili zaman.

Ponesrečeno deklico so z zasebnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so jo pridržali na nevrokirurškem oddelku. Zdraviti se bo morala 8 dni zaradi udarcev po čelu in prask po levem stegnu in kolenih.

Nova številka Uradnega vestnika

Včeraj je izšla 4. letošnja številka Uradnega vestnika dežele Furlanije-Julijske krajine, ki objavlja 16 odlokov deželnega predsednika Berzantija. Prvi odlok določa, da bo odbornik Giacometti nadomeščal predsednika Berzantija, ko bo odsoten, ali če ne bi mogel opravljati svoje službe. Z drugimi 12 odloki se odborniki dodeljujejo zadevnim odborništvom ali posebnim odsekom deželne uprave. Zadnji trije odloki se tičejo imenovanj za tehnično-upravne naloge dežele.

Tatinska begunca aretirana v Franciji

Begunca, 18-letni Ljubo Brdor in 19-letni Milko Kosik, sta 8. februarja kradla v begunskem taborišču na Padričah in nato izginila. Tatiča sta preskočila ograjo taborišča in se vtulila v spalnice, kjer sta 44-letnemu beguncu Stjepanu Pisudi ukradla torbo v kateri je hranil par čevljev, klobuk in listnico z dokumenti v skupni vrednosti 20.000 lir. Ob isti priliki sta odnesla tudi osebne stvari 33-letnemu beguncu Gvodenu Petroviču. S plenom sta se potem oddaljila iz taborišča in se napotila v Francijo. Prišla sta do Mentona, kjer ju je ustavila francoska policija, ki ju je po zaslišanju izročila italijanski. Tako sta begunca ponovno prišla v begunsko taborišče na Padričah, kjer so policisti močno šumili, da sta opravila tatvini.

Te dni so agenti zaključili preiskavo in oba begunca prijavili sodišču. Pustili so ju na začasni svobodi.

PO NAJDBI TRUPLA V ZAKLONIŠČU V UL. RENI

Neprodirna skrivnost obdaja ozadje smrti Alberta Cosulicha

Poskus z vrečami je dokazal, da je Cosulichevo truplo padlo skozi jašek v zaklonišče - Skoraj gotovo gre za zločin

Skrivnost o nerazumljivem izginotju Alberta Cosulicha in najdbi njegovega trupla v zaklonišču v Ul. Guido Reni, bo verjetno za vedno ostala skrivnost. Sodeč po tem, da obdukcija trupla ni dala nobenega otipljivega znaka o pravih vzrokih smrti in da manjka vsakršen element, ki bi vsaj delno pripomogel k usmeritvi preiskave v določeno smer, se vsiljuje misel, da bo tajinstvena zadeva težko rešljiva.

Preiskovalni organi so poskusili ubrati več poti, poskusili so utemeljiti nešteto domnev, toda še vsakokrat so se znašli v slepi ulici iz katere ni izhoda. Vodja letečega oddelka je poskusil celo to, da je dal vreči v jašek pod bunkerjem na Trgu Carlo Alberto najprej prazno in nato polno vrečo. S tem se je hotel prepričati, ali je možno, da pade človeško telo skozi ozko odprtino na mesto, kjer je ležalo Cosulichevo truplo. Dr. Cappa je tako ugotovil, da sta vreči po padcu v 15 metrov globokem breznu padli na isto mesto, kjer so našli Cosulichevo truplo. Toda s tem ni še nič rešeno; policisti so ugotovili samo to, da je nesrečnik padel, ali ga je kdo vrgel v zaklonišče skozi jarek. Cosulich torej ni samovoljno šel v zaklonišče in izključiti je treba tudi možnost, da so ga morda mrtvega tja prinesli.

Pri tem pa ostanejo odprta vsa druga vprašanja, čeprav se policisti nagibajo k prepričanju, da je Cosulich postal žrtev umora. Ni rečeno, da ga je ubijalec umoril na Trgu Carlo Alberto ali celo v bunkerju; možno je, da je zločinec prenesel mrtvega ali onesveščenega Cosulicha do bunkerja ter ga vrgel v globino. Vsekakor je zločinec dobro poznal kraj, jašek in zaklonišče in je tudi točno vedel, da trupla ne bo moč tako hitro najti, ali celo nikoli. Pri tem ne smemo pozabiti, da so Trg Carlo Alberto, park in bližnje ulice zvečer neobljudene, zadnje dni januarja pa je nad mestom ležala gosta megla, okolnost, ki jo je mogoče izkoristil možni zločinec, da je nemoteno opravil grozno dejanje.

Zdi se, da je neka ženska videla Cosulicha 1. februarja, to je dan po izginotju, ko se je v družbi treh moških peljal v avtu po Drevoredu d'Annunzio. Policija je vzela v pretres to okolnost, čeprav je zelo malo verjetna, ni pa izključeno, da privede na kakšno koristno sled.

Poštar z lambreto trčil v avtomobil

Ko se je včeraj popoldne 19-letni poštar Mario Cetin iz Ul. dell'Eremo 80 na lambreti TS 35182 peljal navzdol po Ul. Udine, je na vogalu Ul. Sant'Anastasio trčil v fiat 1100 TS 46149, ki ga je navzgor po omenjeni ulici privozil 52-letni Paolo Cervi iz Ul. G. Reni 4. Zaradi sunka se je poštar prevrnil z lambrete ter se pri tem pobil in ranil po glavi in pod desnim očesom. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral na nevrokirurškem oddelku zdraviti od 10 do 15 dni.

Po padcu z vespo sama v bolnišnico

Na vespi TS 29134 sta se včeraj ponoči proti Miljam peljala 19-letni delavec Egidio Cendak iz Drev. Elizejskih poljan 44, in 19-letni mehanik Franco Belic iz Ul. Pirandello 56, ki je sedel na zadnjem sedežu. Oba mladeniča sta malo prej bila v gostilni in nekajkrat pogledala v kozarec. Ko pa sta privozila do Tankega rtiča, je Cendak izgubil nadzorstvo nad vespo in zavozil na skrajni desni rob, kjer je treščil v obcestni kamen. Zaradi sunka sta se vespista prevrnila in se poškodovala. Čeprav ranjena, sta Cendak in Belic stopila na vespo in se odpeljala v bolnišnico, kjer so Cendaka sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v enem tednu zaradi izpaha desnega ramena, ran po čelu, zgornji ustnici, desni roki in nogi, Belicu pa so nudili samo prvo pomoč. Pri padcu z vespe se je ranil po obrazu, desni nogi in kolenu. Okreval bo v 7 dneh.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 15. uri barvni film:

IL PRINCIPE GUERRIERO

(PRINC VOJŠČAK)

Igrajo: CHARLTON HESTON in RICHARD BOONE

V ponedeljek, 28. t. m. z začetkom ob 18. uri ponovitev filma:

IL PRINCIPE GUERRIERO

(PRINC VOJŠČAK)

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 16. uri barvni Cinemascope film po romanu Jamesa Jonesa, avtorja svetovno znanega romana «Od tu do večnosti»

La sottile linea grigia

(TENKA SIVA ČRTA)

Vstop prepovedan mladini pod 14. letom

Igrajo: KEIR DUFFLES — JACK WORDER — KIERON MOORE

KINO V KRIŽU

predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 15. uri, barvni Cinemascope film:

STORIA CINESE

(KITAJSKA ZGODBA)

Igrajo: WILLIAM HOLDEN — CLIFTON WEBB — FRANCE NUJEN

V sredo, 2. marca z začetkom ob 19.30 uri vojni film:

SABOTAGGIO

(SABOTAŽA)

Igra HORALD PHILIPP (Nevidna divizija Canaris)

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes, 27. t. m. z začetkom ob 16. uri, barvni gangsterski film:

7 uomini d'oro

(7 ZLATIH MOŠKIH)

Igrajo: R. PODESTA' — P. LEROY — A. TAMIROFF

nova razkošnost
več prostora
v 1100

kubatura: 1100 ccm — čez 135 km/h — največja udobnost v prestavah — brezhibno delovanje.

cena: od **Lir 998.000** dalje

Zastopstvo S.A.M.
SILVANO FRISORI
TRST
Razstava: Ul. Filzi 21, tel. 68-990
Servis, pomoč, nadomestni deli:
Ul. G. Galilei 20, tel. 93-940

Želim prejeti prospekte o Renault 10 ☐☐ Želim napraviti poskušnjo doma, brez obveznosti.

Ime ____
Ul. ____ Tel. ____
Mesto ____
Izrežite in pošljite v kuverti zgoraj navedenemu zastopstvu.

Goriško-beneški dnevnik

SEJA OBČINSKEGA ODBORA V GORICI

Razprava o poobčinjenju mestne avtobusne službe

O vprašanju bo razpravljal občinski svet, ki bo sestavil posvetovalno komisijo

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici je odbornik Zucalli predlagal razpravo o poobčinjenju mestne avtobusne službe. Temu vprašanju so odborniki posvetili večidel seje, ki je bila v petek zvečer pod predsedstvom podžupana Candussija. Ob zaključku seje o poobčinjenju avtobusne službe so sklenili predlagati občinskemu svetu imenovanje posvetovalne komisije, sestavljene iz svetovalcev, ki bo proučila to nadvse važno in zanimivo vprašanje.

Na seji so o delovanju svojih resorov poročali razni odborniki. Rag. Candussi je poročal o osebnih zadevah uslužbencev, zaposlenih pri raznih službah ter seznanil svoje kolege z obračunom mestnega avtobusnega podjetja ATG v mesecu decembru. Obračun ustanove za pobiranje trošarine v mesecu januarju je pojasnil odbornik za finance De Simone. Na predlog odbornika za javna dela Lupierija so odobrili opravljene kolavdacije raznih del, nadalje strošek 400.000 lir za namestitev ograje okoli športnega igrišča v Ločniku. Proučili so načrt, ki predvideva 2.4 milijona lir za asfaltiranje pločnikov v ulicah Mochetta, Camposanto, Rivoli in Licinio; strošek mora poprej odobriti občinski svet. S svojih pooročij sta nadalje poročala odbornik Agati in Tomassich. Občinski svet v Gorici se bo sestal jutri ob 18. uri.

V torek v Sovodnjah seja občinskega sveta

Sovodenjski župan Jožef Češčut je sklical za torek 1. marca ob 19.30 sejo občinskega sveta. Pred dnevi je občinski odbor pripravil za to sejo naslednji dnevni red:

1. Odpoved kavcije pri trošarinskem uradu INGIC; 2. podaljšanje termina za blagajniške predujme; 3. odobritev vodovodnih del na Vrhu; 4. pristop k posoški skupnosti za gospodarski in socialni napredek; 5. predlog za zaokroženje plač občinskim uslužbencem ter 7. razne druge upravne zadeve.

Kot znano je seja javna, vršila se bo v sejni dvorani občinskega doma, ter ji lahko prisostvujejo vsi tisti, ki jih zanimajo upravni problemi in delo občinske uprave

Sklepi pokrajinskega upravnega odbora

Pokrajinski upravni odbor pri goriški prefekturi je na svoji zadnji seji odobril tudi naslednje sklepe:

Ronke: prispevek odboru RK v ti. Pred nekaj dnevi sta bila po-Tržiču; podaritev zemljišča ustanovi ISES iz Rima, na katerem so zgradili 23 ljudskih stanovanj.

Tržič: jamstvo civilni bolnišnici za najetje posojila 150 milijonov lir.

Protituberkulozni konzorcij: izboljšanje radioloških naprav v dispanzerju v Gorici: zahteva deželnega prispevka; osnutek načrta za povečanje poslopja dispanzerja v Gorici z deželnim prispevkom.

Starancan: posoški konzorcij za gospodarski in socialni razvoj: ustanovitev in odobritev statuta; jamstvo konzorciju za vodovod Ronke-Starancan za posojilo; spremembe v občinskem proračunu za leto 1965.

Včeraj sta se v Gorici poročila tajnik SG v Trstu
FILIBERT BENEDETIČ in NADJA GRAVNER
Novoporočencema, ki sta znana kulturno-prosvetna delavca, želijo vse najlepše v skupnem življenju prijatelji in prijateljice; voščilom se pridružuje tudi naše uredništvo.

OB STAVKI ZDRAVNIKOV

Zavarovanci INAM naj se obrnejo do te ustanove

Omejitev obiskov v civilni bolnišnici ni ne demokratična ne koristna

V primeru stavke zdravnikov specialistov, ki jo pripravljajo za jutri 28. t. m., naj se obrnejo zavarovanci INAM, ki imajo potrebo specialnih pregledov ali zdravljenja, ki so ga predlagali njihovi zdravniki, naravnost do upravnikov in zdravstvenega osebja pri uradih INAM v Gorici, Tržiču ali v Gradiški. Tam bodo lahko dobili vse potrebne informacije, da bodo lahko vkljub stavki deležni take zdravniške pomoči; izjemoma lahko gredo v najbližjo bolnišnico in prinesejo s seboj bolniško izkaznico INAM.

Uprava civilne bolnišnice v Gorici sporoča, da bodo od 1 marca dalje dovoljeni obiski bolnikov v tretjem razredu te bolnišnice samo ob sredah, sobotah, nedeljah in praznikih od 15. do 16. ure.

Ni nam znano, kakšni razlogi so narekovali ta ukrep. Vsekakor se nam zdi krivičen in za bolnike neugoden. Krivičen spričo tega, ker velja samo za bolnike tretjega razreda, dočim bodo svojci, ki imajo bolnike v drugem ali prvem razredu, lahko obiskovali te bolnike neomejeno, kot doslej. Za tiste bolnike, ki si želijo čimveč družbe svojcev, kar velja zlasti za otroke, pa bo ta ukrep škodljiv, ker kvarno vpliva na njihovo zdravljenje, saj bodo morali čakati od enega obiska do drugega kar do tri dni.

VEČERI OB SREDAH V KLUBU «S. GREGORČIČ»
v Gorici, Verdijev korzo 13 bo v sredo, 2. marca ob 20.30 uri predaval **dr. Rafko Dolhar** o temi

POT V PLANINE

Predavanje bo poživil s številnimi barvnimi diapozitivi. Po predavanju bo na željo podpisoval tudi svojo knjigo «Pot v planine», ki je izšla pred kratkim. Prijatelji naših gora vabljeni!

NAFTOVOD TRST - BAVARSKA

Enoten nastop Jameljcev za obrambo svojih koristi

Doslej so imeli že več sestankov in pogovorov - Jutri se spet sestanejo

Naftovod Trst-Bavarska bo speljan tudi po ozemlju doberdobske občine v dolini od Jamelj do Selc. S tem v zvezi je opaziti v zadnjih tednih precejšnjo dejavnost v Jamljah in v Doberdobu. Zastopnikom naftovodne družbe SIOT je uspelo prepričati nekatere Jameljce, lastnike zemlje, po kateri bo tekel naftovod, da so podpisali služnostne pogodbe. Ostali kmetje so se zbrali na sestanku v Jamljah pretekli ponedeljek in tam sklenili nastopiti skupno v obrambo svojih koristi. Na tem sestanku sta bila prisotna pokrajinski odbornik Marko Waltritsch in deželni svetovalec Jože Jarc. Tržaški konzorcij za obrambo kmetov in goriška Kmečka zveza naj bi zastopala prizadete kmete. O zadevi se je izrazil tudi doberdobski občinski svet, ki je sklenil braniti upravičene težnje jameljskih kmetov ter podredil dovoljenje za prehod dveh občinskih poti sklenitvi pogodbe med SIOT in krajinski odbornik Waltritsch in tajnik goriške Kmečke zveze dr. Mirko Primožič v Trstu, kjer sta se razgovarjala s predstavnikom SIOT. Posebno pozornost temu vprašanju je posvetil tudi občinski odbor v Doberdobu na svoji seji v petek 25. februarja. Jutri zvečer bo v Jamljah ponoven sestanek prizadetih kmetov, da bi razpravljali o tem vprašanju.

Padla je v avtobusu in si zlomila komolec

Zaradi hipne zaustavitve mestnega avtobusa, je včeraj nekaj pred 14. uro padla potnica 44-letna Ondina Conti por. Volpi iz Fogliana; zlomila si je levi komolec ter se pobila po desnem kolenu.

Volpijeva je pred železniško postajo stopila v avtobus, da bi se odpeljala v mestno središče. Ko se je avtobus pripeljal do križišča z Ul. Aquileia, je prišel z leve fiat 1200, ki ga je upravljal 19-letni Mario Brescia iz Ul. Sv. Mihaela 17. Da bi preprečil trčenje, je šofer avtobusa Rajmund Krašević, ki stanuje na Korzu Italia 204, močno pritisnil na zavore. Vozili sta vseeno trčili in se tudi nekoliko poškodovali, vendar se je najhujše zgodilo potnici, ki se bo morala v bolnišnici zdraviti deset dni.

Na križišču ulic Leoni in Lungh'Isonzo Argentina sta zaradi izsiljevanja prednosti trčila avtomobilist 22-letni Ferruccio de Pietro iz Ul. Pasubio 11 in lambretist 27-letni Orazio Marsana iz Ul. Rosselli 40. Potnika se nista poškodovala, pač pa obe vozili. V obeh nesrečah je posredovala prometna policija.

Še vedno nepojasnjeni vzroki nesreče pri Angorisu

Zdravstveno stanje treh preživelih ponesrečencev v hudi prometni nesreči pri Angorisu, v kateri je izgubila življenje Silvestra Tirone, žena bivšega primarija tržiške bolnišnice dr. Carla Tirona, se je včeraj na splošno nekoliko izboljšalo.

Prometna policija iz Gorice, ki sestavlja zapisnik, tudi včeraj ni dobila dovoljenja, da bi ranjence zaslišala. Zavoljo tega še ni mogoče z gotovostjo povedati, kako se je zgodila nesreča. Po vsej verjetnosti gre za nespoštovanje prednosti vozil na cesti.

Danes, 27. februarja ob 16. uri priredi Slovensko katoliško prosvetno društvo iz Steverjana v Katoliškem domu v Gorici Finžgarjevo igro v 4 dejanjih

Divji lovec

IZPRED OKROŽNEGA SODIŠČA V GORICI

Svetnik finančne intendance si je prisvojil denar ustanove

Obsojen je bil na 16 mesecev zapora pogojno

V odsotnosti obtoženca je okrožno sodišče v Gorici v petek zvečer obravnavalo zadevo višjega svetnika finančne intendance 44-letnega Biagia dr. Amorosa, ki je ob času prekrška stanoval v Ul. Lantieri 21, v Gorici, sedaj pa živi v Materi v južni Italiji.

V obtožnici je rečeno, da si je s sleparijo prisvojil 66.500 lir denarja, ki ga je kot svetnik finančne intendance dvignil pri banki Commerciale v Gorici dne 9. januarja 1963 ter ga potem ni izročil upravi intendance. Omenjeni denar je položil na banki kurator podjetja Giovanni Signorotti iz Tržiča, ki je bilo takrat v stečaju. Ta denar je bil določen za plačilo davka na poslovni promet (IGE).

Zadeva je precej časa ostala prikrita, končno pa je pri neki reviziji le prišel na dan primanjkljaj v obračunih finančne intendance. Zato so, ko je banka predložila podpis obtoženca, ki je dvignil denar, prijavili dr. Amorosa sodišču. Na omenjeni razpravi je državni tožilec dr. Baiti zahteval kazen 16 mesecev zapora in 40 tisoč lir globe. Branilec odv. Munafò je skušal prikazati, da obtoženec ni zakrivil kaznivega dejanja in da je bil ves postopek v redu. Sodnikom pa se ni zdelo tako in so obtoženca obsodili na 5 mesecev in 10 dni zapora, na 60 tisoč lir globe in plačilo sodnih stroškov. Kazen je pogojna. Obenem so mu prepovedali za eno leto delovati v javnih službah. Obramba je vložila proti razsodbi priziv.

Drž. tož. dr. Baiti; preds. sod. dr. Cenisi; sodnika Balani in Mancuso.

Posega gasilcev

Gasilce so včeraj opoldne poklicali na dva kraja. V Ul. del Santo so pogasili požar, ki je nastal v poslopju Marie Milocco; škoda znaša 50.000 lir. V Ul. Formica pa so začele goreti saje v dimniku zgradbe Stanislava Pertota; škoda znaša 10.000 lir.

• *Sestanek aktivistov PSI* bo danes ob 10. uri v Ljudskem domu v Gradiški. Sestanek je v pokrajinskem merilu in bo prisoten tudi deželni tajnik PSI, poslanec Loris Fortuna.

• *Strupene vabe v Pevmi* bodo postavili ta teden na polju okrog Pevme in Oslavja. Namenjene so raznim škodljivcem. Krajevna lovska sekcija opozarja vaščane, zlasti pa otroke, naj se vab ne dotikajo in tudi ne zastrupljenih živali.

● **Občina Sovodnje** razpisuje za danes ob 9. uri na občinskem zemljišču pri Soči dražbo za drva.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 20. do 26. februarja se je v goriški občini rodilo 27 otrok, umrlo je 15 oseb, porok je bilo 8, oklici za 4.

ROJSTVA: Eliana Lorenzut, Simon Spazzapan, Angela Bressan, Susanna Bressan, Elena Cianci, Michela Vinci, Antonella Nania, Elisa Trani, Roberto Hoban, Paolo Zoff, Paola Locucco, Ettore Concetti, Patrizia Furlan, Ornella Roza, Livio Gervasio, Fulvio Pessot, Boris Fanin, Tiziana Ferretti, Franco Spanò, Marco Simone, Luca Tamburrini, Maura Biasiol, Mariachiara Cellie, Cinzia Rizzo, Dari Butkovic, Raffaella Selano, Marcello De Vittor.

SMRTI: gospodinja 71-letna Gisella Kumar, vd. Marassi, bolničar 56-letni Umberto Felchero, soboslikar 66-letni Wolfango Zatti, upokojenka 75-letna Maria Zbogar, 1 dan stara Angela Bressan, 1 dan stara Susanna Bressan, upokojenec 68-letni Luigi Danelutti, redovnica 88-letna Maria Rositi Gonzaga, gospodinja 86-letna Fede Mosetti, upokojenec 84-letni Rodolfo Bisiacchi, gospodinja 82-letna Eufemia Passarin, vd. Iacumini, 70-letna Giustina Stacul, por. Pahor, 57-letni Raimondo Pozzi, 23-letni Giancarlo Maranzoni, upokojenec 63-letni Antonio Barbarino.

POROKE: uradnik Giancarlo Mosca iz Luciana Masaniello, lekarnar Sergio Zuccolo in gospodinja Renata Bader, uradnik Roberto Fiorifeferi in gospodinja Marina Peteani, delavec Ugo Pacorig in gospodinja Carmela Trevisan, tekstilni delavec Carlo Padovan in delavka Iolanda Bizaj, kmetovalec Adelchi Zorat in tekstilna delavka Vittoria Visintin, bančni uradnik Mario Ventin in trgovska pomočnica Mirella Zoff, steklar Umberto Grendene in tekstilna delavka Vanda Paoletti.

OKLICI: inženir Renzo Medeot in gospodinja Marialuisa Azzano, tekstilni delavec Mario Vendrame in tekstilna delavka Maria Conte, uradnik Silvio Brandolini in profesorica Nives Paludetto, trgovski zastopnik Giampaolo Targioni in profesorica Jeanette Dolzani.

Kino

Gorica

VERDI, 15.00: «Viva Maria», Brigitte Bardot in Jean Moreau. Francoski barvni film.

CORSO, 15.00: «Il principe guerriero», Charlton Heston in Rosemary Forsythe; ameriški barvni kinemaskopski film.

MODERNISSIMO, 14.00, zadnja ob 22.30: «Adios Gringo», J. Gemma in E. Stewart; ameriški film v kinemascopu in barvah.

VITTORIA, 15.00: «FBI, operazione vipera gialla», Helmut Lange in Sam Garter, barvni film v kinemaskopu; italijansko - nemška koprodukcija; mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

CENTRALE, 15.00: «Per qualche dollaro in più», Clint Eastwood in Lee Van Kleet; ameriški barvni kinemaskopski film.

Tržič

PRINCIPE: «All'ombra di una colt», Stephen Forfhyth in Conrado Samartin; barvni kinemaskopski film.

AZZURRO: «L'ombrellone», Sandra Milo, Daniela Bianchi in Raffaele Pisu; barvni kinemaskopski film.

EXCELSIOR: «Lady L.», Sofia Loren; barvni kinemaskopski film.

NAZIONALE. «Viva Las Vegas», Elvis Presley in Ann Margret; barvni film.

S. MICHELE: «Il cacciatore del Missouri», Clark Gable; barvni film. Sledi barvna slikanica «Silvestro gatta maldestro».

Štarancan

EDISON: «L'indomabile», George Riviere in Silvia Monfort; barvni film.

EUROPA: «Agguato sul grande fiume», Brad Harris in Sabine Sinyen; barvni film.

Ronke

EXCELSIOR: «A-001 operazione Giamaica»; barvni film.

RIO: «Le lunghe navi», Richard Widmark; barvni film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna ALESAN, Ul. Carducci št. 38, tel. 22-68.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes, 27. februarja je v Gorici odprta cvetličarna GORIAN RENATO, Ul. Garibaldi 9, tel. 26-28.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob noni Juli Mikulus sta Milka in Mirko Mučič iz Štandreža darovala za Dijaški dom 5000 lir. Za krvno banko v Gorici so darovali Terpin-Bensa Giuseppina 5000, Nevio Morini in Ada Ferrara 5000, družina Bevilacqua 5000 ter Mario 3000 lir.

TEMPERATURA VČERAJ

Temperatura včeraj: najvišja 12,4 stopinje ob 12. uri in najnižja 5 stopinj nad ničlo ob 6. uri; povprečna vlaga 84 od sto.

Razna obvestila

Občni zbor Kmečke zveze za Goriško bo v nedeljo, 13. marca ob 9. uri v klubu «S. Gregorčič», Verdijev korzo 13. Člani so vabljeni, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Tiskovine za popis vina dobijo vinogradniki pri Kmečki zvezi v Gorici, Ascolijeva ulica št. 1/I; popis je obvezen za vse vinogradnike.

Izleti

KMECKA ZVEZA ZA GORISKO organizira za soboto, 19. marca avtobusni izlet v Verono z ogledom velesejma kmečkih strojev. Vpisovanje na sedežu Zveze v Ul. Ascoli 1/I do 10. marca; voznina 1.500 lir.

* * *

IZLET V PLANICO na mednarodne smučarske skoke priredi SPD iz Gorice v nedeljo, 27. marca. Vpisuje A. Košuta v Mamelijevi ulici 12 do 21. marca.

Kmečko društvo iz Standreža priredi 19. marca avtobusni izlet na kmetijski sejem v Verono; vpisuje predsednik Jožef Pavletič (Moč) do 6. marca.

šport šport šport

SMUČANJE

Italijansko prvenstvo

Demetzeva in Piazzalunga prvaka v veleslalomu

SAN MARTINO DI CASTROZZA, 26. — Giustina Demetzova je danes osvojila naslov italijanske prvakinje v veleslalomu. Za njo se je uvrstila Glorianda Cipolla, tretja pa je bila včerajšnja zmagovalka v smuku Lidia Barbieri.

Vrstni red na cilju je naslednji:
1. GIUSTINA DEMETZ (S. C. Pirovano) 1'48"
2. Glorianda Cipolla (S. C. Courmayeur) 1'49"16
3. Lidia Barbieri (SAI Milano) 1'50"30
4. Marisella Chevallaro (S. C. Gressoney) 1'50"73
5. Ivonne Siorpaes (S. C. Cortina) 1'51"44
6. Paola Strauss (SAT Rovereto) 1'54"36
7. Lotte Nogler (S. C. Gardena) 1'54"82

Med moskimi pa je naslov presenetljivo pripadel Brunu Piazzalungi pred Felicejem De Nicolòjem in Carlom Senonerjem.

Na cilju:
1. BRUNO PIAZZALUNGA (G.S. Esercito) 1'58"89
2. Felice De Nicolò (F. C. Gardena) 1'59"89
3. Carlo Senoner (S. C. Gardena) 2'00"50
4. Gerardo Mussner (G. S. F. Oro) 2'00"58
5. Claudio De Tassis (S. C. Monza) 2'01"75
6. Giuseppe Compagnoni (S. C. Pirovano) 2'02"40
7. Ivo Mahlknecht (F. Oro) 2'03"30

PRVENSTVO C LIGE

Triestina danes v gosteh Piacenze

Triestina bo danes igrala v Piacenzi, kjer bo skušala priti do zadovoljivega rezultata. Trener Arcari je bil prisiljen nekoliko spremeniti postavo tržaške enajsterice, ki bo verjetno naslednja:

Colovatti, Cattonar, Ferrara, Sadar, Pez, Del Piccolo, Scala, Dalio, Canzian, Beorchia in Gentili. Za rezervo je odpotoval v Piacenzo Angileri.

Tekmo bo sodil Grava iz Ivree.

DOMAČI ŠPORT

ATLETIKA

Ob 10. uri v Nabrežini
TEK ČEZ DRN IN STRN
športnega združenja Bor z mednarodno udeležbo

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA
Ob 10.30 v telovadnici šole v Ul. Zandonai
CRDA — BOR

MOŠKA C LIGA
Ob 10.30 na stadionu «Prvi maj», Vrdelska cesta
KRAS — GASILCI (Gorica)

NOGOMET

II. AMATERSKA KATEGORIJA
Ob 15. uri v Zagraju
Sagrado — Primorje

JUNIORSKO PRVENSTVO
Ob 10.30 v Boljuncu
Breg — Fortitudo
Ob 13.30 v Nabrežini
Primorje — Roianese

PRIJATELJSKI NOGOMET
Ob 12.30 v Boljuncu
Breg — Libertas Barcolana
Ob 15. uri v Boljuncu
Rosandra Zerial — Koper

HOKEJ 66

V Ljubljani, v Zagrebu in na Jesenicah

V četrtek prve tekme svetovnega prvenstva

Slovesna otvoritev 3. marca ob 20.30

LJUBLJANA, 26. — V prostorih organizacijskega odbora za pripravo svetovnega prvenstva v hokeju je bila poslednja redna tiskovna konferenca. Novinarji, ki so se že več mesecev sestajali vsak četrtek, bodo 3. marca namreč lahko že poročali s svetovnega prvenstva, ker bo prihodnji četrtek že otvoritveni dan «Hokeja 66».

Najvažnejša novica zadnjih dni je gotovo nepričakovana odpoved Francije. Francija bi morala igrati v C skupini na Jesenicah, kjer igrajo še Bolgarija, Južnoafriška unija, Romunija, Danska in Italija. Namesto Francije bo igrala v tej skupini mlada reprezentanca Jugoslavije, tako da spored ne bo okrnjen. Seveda rezultati mlade reprezentance Jugoslavije ne bodo vplivali na uradno razvrstitev v tej skupini. Zmagovalec C skupine bo prihodnje leto imel pravico igrati v višji — B skupini.

Generalni sekretar organizacijskega odbora in član direktorija hokejske zveze, ki vodi to prvenstvo, ing. Marjan Luxa ni vedel povedati nič uradnega o tem nenadejanem odstopu. Vest jih je presenetila tembolj, ker bo Francija čez dve leti prirediteljica podobnega svetovnega in evropskega prvenstva v okviru zimske olimpiade, ki bo v Grenoblu. Najavljena pa sta tudi zastopnik francoskega olimpijskega odbora in predsednik hokejske zveze, da bi na kongresu LIHG — mednarodne hokejske organizacije — v Ljubljani poročala o pripravah omenjenega prvenstva l. 1968. Ing Luxa meni, da so Francozi preklicali svojo prijavo predvsem zaradi neuspehov njihovega državnega moštva.

Serijo porazov je začela v tej sezoni Francija že na kvalifikacijskem turnirju za vstop v B skupino lani decembra v Bukarešti. Tam je zasedla celo zadnje mesto in ji podobno kot Italiji ni uspelo uvrstiti se v to skupino. Mnogi so smatrali Francijo celo za favorita tega turnirja.

Na tiskovni konferenci so javili, da mora vsaka nacionalna zveza vsaj tri dni pred tekmovanjem od 22 prijavljenih igralcev določiti 17, ki bodo na prvenstvu smeli nastopati. Od teh jih lahko pride sedeti na klop za igralce na vsaki tekmi le 16. Le v primeru poškodbe obeh določenih vratarjev, lahko vključijo v moštvo še tretjega.

Po vsaki tekmi bodo v čast zmagovalca igrali njegovo himno in na drog dvignili njegovo zastavo. V primeru neodločenega rezultata ta počastitev odpade.

Poleg uradnih srebrnih pokalov za svetovnega in evropskega prvaka bodo darovale različne jugoslovanske steklarne še tri velike kristalne vaze za zmagovalce v vseh treh skupinah. Cehi so tudi poslali tri kristalne vaze za prve tri v A skupini. Tvrdka «Rolex» bo podarila vsem igralcem ekipe, ki bo proglašena za najbolj športno moštvo, ročne ure. Podobno nagrado bodo dobili tudi najboljši strelci v A, B in C skupini.

Točkovanje v ocenjevanju najboljšega strelca je v hokeju mala

posebnost. Točke ne prejme samo igralec, ki je dosegel gol, kot je to navada pri nogometu, ampak jo prejme tudi igralec, ki je s podajo omogočil dosego tega gola. Pri solo prodoru seveda točka za zadnjo podajo odpade.

Slovesno vzdušje, ki posebno zadnje dni vlada v Ljubljani, je zajelo tudi Zagreb in Jesenice. V tem gorenjskem mestu je že od daleč moč videti napise na tovarniških dimnikih in objektih, ki pričajo, da so tudi Jesenice gostitelj najboljših hokejskih ekip.

Vse službe, ki bodo poslovale ves čas svetovnega prvenstva do 13. marca, bodo začele z delom že v torek 1. marca. Za goste bo najpomembnejša skupna informacijska pisarna organizacijskega odbora in «Kompasa» v domu sindikatov nasproti poslopja sodnije v Ljubljani.

Inž. LASIČ

S SVETOVNEGA PRVENSTVA V HOKEJU NA LEDU

Prenos tekem jugoslovanske TV

Točnega razporeda televizijskega prenosa tekem z letošnjega svetovnega prvenstva v hokeju na ledu še ni. Verjetno ga bo TV sproti objavljala, vendar je že znan spored nekaterih oddaj tako z ljubljanskega Tivolija, kot z Jesenic in iz Zagreba.

Spored, ki ga objavljamo, so ga na posebnem sestanku sprejeli novinarji RTV Ljubljana in člani koordinacijskega odbora Hokej 66.

ČETRTEK, 3. marca:
17.00 Švedska - Finska (Ljublj.)
20.30 ZDA - Kanada in otvoritev prvenstva (Ljubljana)
22.45 Prenos tekme Jugoslavija - Madžarska (zadnji dve tretjini — Zagreb)

PETEK, 4. marca:
16.00 Madžarska - Avstrija (Zag.)
22.15 Prenos tekme Jugoslavija - Norveška (Zagreb)

SOBOTA, 5. marca:
17.00 Švedska - DDR (Ljubljana)

NEDELJA, 6. marca:
10.00 ČSSR - Poljska (Ljubljana)
17.00 Švedska - ZDA (Ljubljana)
22.30 SZ - NDR (Ljubljana)
22.45 Prenos tekme Jugoslavija - ZRN (zadnji dve tretjini — Zagreb)

PONEDELJEK, 7. marca:
22.15 Prenos cele tekme Jugoslavija - Švica (Ljubljana)

TOREK, 8. marca:
17.00 ČSSR - ZDA (Ljubljana)
20.30 Kanada - NDR (Ljubljana)

SREDA, 9. marca
17.00 NDR - Poljska (Ljubljana)
20.30 ZDA - Finska (Ljubljana)
22.45 Prenos tekme Jugoslavija - Anglija (zadnji dve tretjini — Zagreb)

ČETRTEK, 10. marca:
13.30 ČSSR - Kanada (Ljubljana)
17.00 SZ - Švedska (Ljubljana)

PETEK, 11. marca:
17.00 ČSSR - Švedska (Ljubljana)
20.30 SZ - Kanada (Ljubljana)
22.45 Prenos tekme Jugoslavija - Romunija (zadnji dve tretjini — Zagreb)

SOBOTA, 12. marca:
17.00 ZDA - Poljska (Ljubljana)
19.15 Jugoslavija - Avstrija (Zag.)

NEDELJA, 13. marca:
11.00 švedska - Kanada (Ljublj.)
16.00 SZ - ČSSR in zaključna slovesnost (Ljubljana)

NOGOMET DANES

A LIGA

ATALANTA — CAGLIARI
FIORENTINA — LANEROSSI V.
INTER — FOGGIA INC.
JUVENTUS — CATANIA
LAZIO — ROMA
NAPOLI — MILAN
SAMPDORIA — BRESCIA
SPAL — BOLOGNA
VARESE — TORINO

B LIGA

CATANZARO — NOVARA
LECCO — POTENZA
LIVORNO — GENOA
MANTOVA — PADOVA
MODENA — PISA
MONZA — PALERMO
REGGIANA — VENEZIA
REGGINA — ALESSANDRIA
TRANI — MESSINA
VERONA — PRO PATRIA

Razpored tekem A, B in C skupine

A SKUPINA - LJUBLJANA

3. MARCA
Ob 10.00 ZSSR — POLJSKA
Ob 13.30 ČSSR — DRN
Ob 17.00 ŠVEDSKA — FINSKA
Ob 20.30 KANADA — ZDA

5. MARCA
Ob 10.00 KANADA — POLJSKA
Ob 13.30 ČSSR — FINSKA
Ob 17.00 ŠVEDSKA — DRN
Ob 20.30 ZSSR — ZDA

6. MARCA
Ob 10.00 ČSSR — POLJSKA
Ob 13.30 KANADA — FINSKA
Ob 17.00 ŠVEDSKA — ZDA
Ob 20.30 ZSSR — DRN

8. MARCA
Ob 10.00 ŠVEDSKA — POLJSKA
Ob 13.30 ZSSR — FINSKA
Ob 17.00 ČSSR — ZDA
Ob 20.30 KANADA — DANSKA

9. MARCA
Ob 17.00 DRN — POLJSKA
Ob 20.30 ZDA — FINSKA

10. MARCA
Ob 13.30 KANADA — ČSSR
Ob 17.00 ZSSR — ŠVEDSKA

11. MARCA
Ob 10.00 FINSKA — POLJSKA
Ob 13.30 DRN — ZDA
Ob 17.00 ČSSR — ŠVEDSKA
Ob 20.30 ZSSR — KANADA

12. MARCA
Ob 17.00 ZDA — POLJSKA
Ob 20.30 DRN — FINSKA

13. MARCA
Ob 11.00 KANADA — ŠVEDSKA
Ob 16.00 ČSSR — ZSSR

B SKUPINA - ZAGREB

3. MARCA
Ob 10.00 NORVEŠKA — VELIKA BRITANIJA
Ob 13.00 ŠVICA — ROMUNIJA
Ob 16.00 ZRN — AVSTRIJA
Ob 19.00 MADŽARSKA — JUGOSLAVIJA

4. MARCA
Ob 10.00 ZRN — ROMUNIJA
Ob 13.00 ŠVICA — VELIKA BRITANIJA
Ob 16.00 MADŽARSKA — AVSTRIJA
Ob 19.00 NORVEŠKA — JUGOSLAVIJA

6. MARCA
Ob 10.00 NORVEŠKA — ROMUNIJA
Ob 13.00 MADŽARSKA — VELIKA BRITANIJA
Ob 16.00 ŠVICA — AVSTRIJA
Ob 19.00 ZRN — JUGOSLAVIJA

7. MARCA
Ob 13.00 NORVEŠKA — AVSTRIJA
Ob 16.00 MADŽARSKA — ROMUNIJA
Ob 19.00 ZRN — V. BRITANIJA

9. MARCA
Ob 10.00 ROMUNIJA — AVSTRIJA
Ob 13.00 ŠVICA — ZRN
Ob 16.00 NORVEŠKA — MADŽARSKA
Ob 19.00 V. BRITANIJA — JUGOSLAVIJA

10. MARCA
Ob 16.00 ŠVICA — NORVEŠKA
Ob 19.00 ZRN — MADŽARSKA

11. MARCA
Ob 16.00 V. BRITANIJA — AVSTRIJA
Ob 19.00 ROMUNIJA — JUGOSLAVIJA

12. MARCA
Ob 10.00 NORVEŠKA — ZRN
Ob 13.00 ŠVICA — MADŽARSKA
Ob 16.00 V. BRITANIJA — ROMUNIJA
Ob 19.00 JUGOSLAVIJA — AVSTRIJA

C SKUPINA - JESENICE

3. MARCA
Ob 16.00 J. AFRIKA — ITALIJA
Ob 19.00 DANSKA — BOLGARIJA

5. MARCA
Ob 16.00 BOLGARIJA — JUŽNA AFRIKA
Ob 19.00 DANSKA — JUGOSLAVIJA (mladi)

7. MARCA
Ob 13.00 ITALIJA — BOLGARIJA
Ob 16.00 DANSKA — J. AFRIKA
Ob 19.00 ŠVICA — JUGOSLAV.

9. MARCA
Ob 16.00 JUGOSLAVIJA — JUŽ. AFRIKA
Ob 19.00 DANSKA — ITALIJA

10. MARCA
Ob 19.00 BOLGARIJA — JUGOSLAVIJA

12. MARCA
Ob 19.00 ITALIJA — JUGOSLAVIJA

ARETTA
ULTRA THIN
med elegantnimi in preciznimi urami je naiceneiša znamka
Generalno zastopstvo «LA CLESSIDRA»
Trst - Piazza S. Antonio Nuovo N. 4-I. nadstropje
IMPORT EXPORT
Prodaja na veliko in drobno
Velika izbira zlatnine po tovarniških cenah!
Izreden popust — Garancija —

Vespa - Ape
EKSKLUZIVNO ZASTOPSTVO IN PRODAJA
TRIESTE — TRST
UL. S. FRANCESCO 44
TEL. 28-940
Takojšnja izročitev ali dostava vseh novih modelov skuterjev VESPA in trokolesnih tovornih vozil APE v kateri koli kraj v Jugoslaviji.
Ekskluzivna prodaja vseh originalnih rezervnih delov in pribora «PIAGGIO»

URARNA IN ZLATARNA
T. TREVISAN
CORSO GARIBALDI 3 — TEL. 96782
(Ob avtobusni postaji na Trgu Barriera Vecchia)
TRIESTE — TRST
Ure svetovno znanih znamk od 5.000 lir dalje.
Zlati in srebrni okraski za vsako priložnost.
Zlato, 18-karatno po konkurenčni ceni.
Zlato, 22-karatno v ploščicah za zobe.
JUGOSLOVANSKI KUPCI IMAJO IZREDNE POPUSTE.
Govorimo vse jugoslovanske jezike.

SLOVENCI, ko obiščete svoje sorodnike v Jugoslaviji in ko vas oni obiščejo, recite jim, naj kupujejo pri
MAGAZZINI ALLA STAZIONE
TRST ULICA CELLINI št. 2 TELEFON št. 24-125
(nekaj korakov od glavne postaje)
KONFEKCIJA IN PERILO ZA MOŠKE, ŽENSKE IN OTROKE
Največja izbira oblek, površnikov, plaščev, vetrnih jopičev, dežnih plaščev, perila, intimne in zunanje trikotaže, srajc, kravat, nogavic, itd.
VSE PO NAJUGODNEJŠIH CENAH!!!
«IZ NAJBOLJŠIH TOVARN NARAVNOST ODJEMALCU»

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta redno linijo z Južno Ameriko redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA», Piran Župančičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telex: 035-22, 035-23
Telegrami: Plovba Piran
Telefoni: 73-470 do 73-477

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

CASINO PORTOROŽ
PORTOROSE
ROULETTE
CHEMIN DE FER
BACCARÀ
ter priljubljena igra TRENTE ET QUARANTE
ODPRTO CELO LETO
GRILL BAR - CABARET - STRIPTEASE
ATMOSPHÈRE PARISIENNE
V HOTELU «RIVIERA» PORTOROŽ

Grand Hotel «TOPLICE» Bled
Tik ob jezeru s 403 posteljami — KLIMATSKO LIŠČE, 23 stop toplote — MEDNARODNA KUHINJA — KRASNA SMUČIŠČA — Priporočamo se za obisk

HOTEL SLON LJUBLJANA
TITOVA UL. 10 TEL. 20641-43

HOTEL Z MODERNIM KONFORTOM ● PRIZNANA MEDNARODNA IN NARODNA RESTAVRACIJA ● NOČNI BAR Z MEDNARODNIM ARTISTIČNIM PROGRAMOM ● KAVARNA ● SLAŠČIČARNA ● KLUBSKI IN BANKETNI PROSTORI

«UNIVERSALTECNICA»
RADIO — TELEVIZORJI — AVTOMATIČNI IN SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI — HLADILNIKI — ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI: CANDY — REX — CGE
Izredne cene za izvoz — Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse kraje Jugoslavije
UNIVERSALTECNICA Trieste — Trst
Corso Garibaldi št. 4 tel. 41-243 in Trg Goldoni št. 1

CECILIJ URBAN:

ZGODBA O VIKU

30.

Ni minila niti ura, ko je Sedmak prišel čez mostič in se napotil k zadnjim balam, poleg katerih je že stalo nekaj njegovih tovarišev; ko je opazil Vika, ki se je bil nameril k njemu, mu je pomahal z roko v pozdrav.

«Ciao, junak! Dajva, posediva malce tam!» In pokazal je proti gostilnici v kotu trga. «Strašno se mi hoče piti: srajca je mokra, grlo je suho kot poleti na Krasu,» je med potjo pojasnil Viku.

V gostilnici je bilo, kot vedno ob koncu dneva, tesno, glasno in zadimljeno. Gostilničar, močno zagorel kot dobro očiščena medeninasta posoda, se je spretno vrtel med mizicami in stregel zdaj enim s teranom, drugim z vipavcem, tretjim s pivom, nekaterim pa tudi z dalmatinskim vinom.

«Striček Janez,» je Viko nagovoril Sedmaka potem, ko je ta na dušek spraznil velik vrček pizenskega piva, «ali se še spominjate, kako ste mi predlansko poletje pomagali najti delo...»

«Spominjam se, junak, toda tam nisi zdržal preveč dolgo.»

«Potem so mi našli drugo delo, pripovedoval sem vam o tem...»

«Vem. Pri jezuitu... No, mar odhajaš od njega, kali? In tudi dobro bi storil, kajti še obrniti se ne bi utegnil, pa te bo že pomenišil. Ah, ne maram farjev, še posebej pa ne jezuitov! Tudi tvoj pokojni oče jih ni ljubil. Zares jih ni maral.»

Viko je obmolknil. Sedmak je, ne da bi se obotavljal, počasi izpil drugi vrček piva.

«Zdaj mi je odleglo! Torej pomeni, da iščeš delo?»

«Za čez počitnice,» je pojasnil Viko. «Moram se, saj vidite...» in zardel je, «obleči se za začetek pouka... pa tudi čevlje potrebujem, celo prej...»

«Čevlje? Samo, sinko, nikar jih ne kupuj, Belouh ti jih bo izdelal. Kupljeni čevlji ne zdržijo niti enega leta, če ti pa jih bo on naredil — jih boš vsaj pet let nosil brez popravila. V nedeljo te bom popeljal k njemu, ne dela vsakomur, toda zate jih bo naredil: poznal je tvojega očeta. Pa tudi drago ti ne bo računal. Pridi k meni v nedeljo na Opčine, saj veš kam. Jaz pa bom medtem malce razmislil o tvojem delu. Saj si zdaj vendar učen človek in moraš se pogovoriti z Belouhom, moj sosed je, njegov sin pa je tudi študent. Nekaj bomo že uganili. Kako pa je z materjo?»

«Še vedno kašlja.»

«Da, to ni dobro, slaba je. Naj pije mast z medom. To zelo pomaga. Tudi Belouhova žena je prav tako dolgo kašljala. In ves čas jo je pojil s to medeno mastjo.»

«Ali je ozdravela?»

«Ne, junak, umrla je. Smrti pa ne moreš preprečiti: jetiko je imela. Ali boš prišel v nedeljo?»

«Seveda, zanesljivo bom prišel, hvala vam, striček Janez!»

Domov se je Viko vrnil vesel, na široko je odprl vrata in se zaustavil na pragu: za mizo, pod poševnim mansardnim okencem, je na njegovem stolu, na edinem stolu v Marijini sobi, sedel Virgilio. Rdeča glava je bila kot ognjena krogla na ozadju okna, za katerim je dogoreval zaton.

«Kod pa pohajkuješ?» ga je strogo nagovoril prijatelj. «Saj sva se vendar domenila, da boš prišel k nam, jaz pa te tukaj čakam že več kot eno uro.»

«Opravek sem imel...» je izmikajoče odvrnil Viko.

«Opravek... opravek...» ga je začel oponašati Virgilio in se zasmejal. «Glej, tudi jaz sem imel opravek!»

«Kakšen pa?» je povprašal Viko.

«Ah... Gobec sem razbil tistemu ušivemu barončku!»

«Zakaj pa ste ga tako?» je začudeno vprašala Marija.

«Zakaj? Ta ušivi ničvrednež ne sme žaliti mojih prijateljev! «In potem, ko je ujel svarilni pogled svojega prijatelja, dostavil: «Da je bilo potrebno, signora Marija verjemite mi.» Nato se je obrnil na Vika in izjavil brez ugovora: «Zdaj pa bova odšla k nam! Mati je za uspešen konec izpitov spekla takšno potico, da smo morali odstraniti opeko iz peči, da smo jo lahko sploh ven vzeli.»

Ganusja

Počitnice so bile v tem za Vika zelo delovne: Sedmakov prijatelj, čevljar Belouh, je s pomočjo svojega sina pomagal Viku, da je postal inštruktor dveh sinov bogatega mesarja, ki sta bila padla na izpitih. Razen tega pa je pater Volbart, čeprav je pravil, da se bo odpravil za dva tedna, morda pa celo za cel mesec na «duhovne vaje» in za zdaj še ni odšel, vendar poslal Gottlieba v semenišče, nekam v Bosno in zdaj je moral Viko sam delati v jezuitovi knjižnici. Res je, da je v omarah, prej zaupanih Gottliebu, Viko odkril marsikaj zanimivega: na policah so v tesnih vrstah stali v nemškem prevodu prav tako ruski pisatelji: Tolstoj, Puškin, Gogolj, Dostojevski, Turgenjev, knjige, ki jih je bil prvič videl v odvetnikovi knjižnici in katerih pretežni del je bil že prebral v italijanskih prevodih.

«Obiskuješ torej, Zmajev dvorec? Ta hiša ni zate,» je suho pripomnil pater Volbart, ko mu je Viko povedal, kje je bil bral one knjige, «zapomniti si moraš, da so Italijani sovražniki Slovencev.»

«Midva z Virgiliom, odvetnikovim sinom, skupaj hodiva v šolo,» je pojasnil Viko «dober prijatelj je.»

«To ni opravičilo. Dva prekrška si storil,» je prav tako suho nadaljeval jezuit, «nisi me obvestil o tvojem znanstvu z družino italijanskega odvetnika in bral si knjige, za katere me nisi vprašal za dovoljenje. Nisem zadovoljen s teboj.»

«Mea culpa,» je žalostno spregovoril Viko, ker je čutil, da, četudi bi prenehal z branjem knjig iz odvetnikove knjižnice, vendar ne bi mogel razdreti prijateljstva z Virgiliom.

Težka in temna žalost je legla na njegovo srce.

«Ogorčen si, moj sin,» je zdaj že mehkeje pripomnil pater Volbart. «Toda kesanje je prva dolžnost sina katoliške cerkve, jaz pa odgovarjam pred bogom za tvojo dušo. Hiša italijanskega odvetnika je nepoštena hiša in tam ni prostora zate. Plevel je težko izruvati, zato nikakor ne smemo dopustiti, da bi njegovo seme padlo na božjo njivo.»

«Mea culpa,» je še bolj žalostno ponovil Viko.

Prihodnjo nedeljo se je Viko odpravil k morju, čim dlje od obale, kamor so ob nedeljah prihajali praznično oblečeni meščani. Napotil se je k velikim kamnom za pristaniščem Porto franco, kjer je bilo ob praznikih običajno pusto, ker je v tem delu pristanišča, prepolnem tovorov, neprijetno dišalo.

Tu ga ničesar ni oviralo pri premišljevanju. Razmišljati pa je imel o marsičem, kajti marsikaj je bilo treba premisliti, da bi pomiril nemirne čebele, ki so ee bile zaletele v njegovo glavo že ob njegovem prvem obisku v Zmajevi palači. In glavno vprašanje se je vrtelo okrog patra Volbarta: kaj je on — prijatelj ali sovražnik, njegov osebni, Vikov, ali vsega slovenskega naroda? Ali je velik pravičnik, kakršen se je Viku zdel dolgo časa, ali pa je brezvesten prekanjenec, ki ga čedalje bolj zajema v nevidno, toda močno mrežo?

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst